Wij
vlaams nationaal

Beheer : M. Lemonnierlaan 82, Brussel 1. Tel. 11.82.16, pcr. 1711.39, Wij Vlaams-nationaal, Brussel 1 - Redaktie : Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98. Losse nummers : 8 fr.

Verkrijgbaar bij alle dagbladverkopers.

Volksunie

Weekblad - Dertiende jaargang - nr 6 - 11 februari 1967

HET BIER WORDT DUURDER !

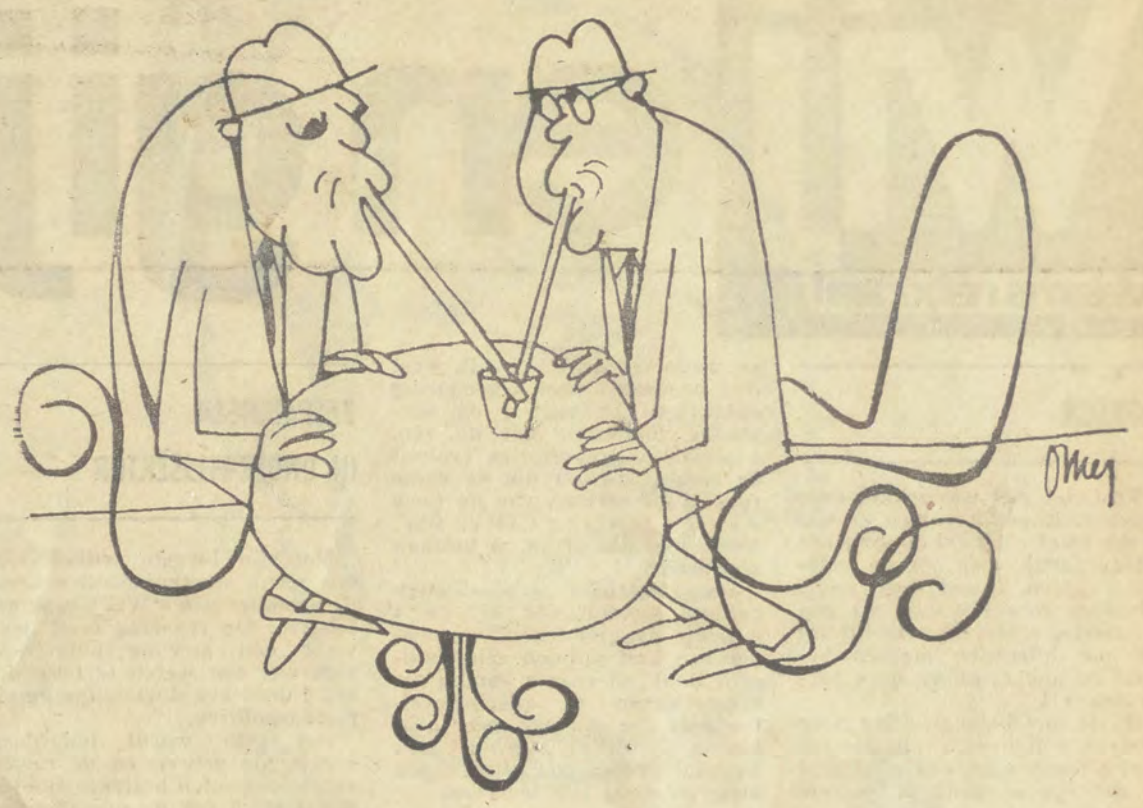

DE HAASTIGE IMPROVIZATIE

Men kan niet eens zeggen dat onze would-be-bewindslieden een scenario hebben om hun volmachten-, besparings- en belastingswaar aan de man te brengen. Deze week is gebleken dat het kabinet een beleid voert, gekenmerkt door emotionele overhaasting, niet bewezen noodzakelijkheid van volmachten en wederzijds huwelijksbedrog. De regeringspartijen schijnen er op uit te zijn niet naar een oplossing te zoeken, doch naar de beste manier om het toneel te verlaten zonder dat de partner het merkt. De improvizatie is troef ! De manier van aanpak doet ongehoord amateuristisch aan, wat vooral in de volmachtenkwestie opvalt. De regering vraagt — blanko — volmachten doch wanneer een kommissie van de beste partijpolitieke experten haar dan op de man af vraagt, waarvoor ze precies nodig zijn, blijven de ministers een konkreet en afdoend antwoord schuldig ! Dat is deze week in de speciale Kommissie herhaaldelijk gebeurd en warempel niet alleen met een Piers ! Het allerlaatste maneuver, waarmee de regering haar twee steunpijlers (pijlers bij wijze van spreken !) poogt te overhalen, om toch maar aan de macht te blijven, is zo doorzichtig als water. Niemand gelooft, dat het bij een eerste schijf (voor 3 1/2 miljard indirekte belastingen) zal blijven. Er is en blijft een gat van 10 à 15 miljard te vullen en dat zal dit jaar moeten gebeuren. Dat is een staalharde werkelijkheid waartegen alle regeringsfoefjes en partijpolitieke koehandelpraktijken te pletter lopen.

Van den Boeynants neemt ons volk voor dwazer dan het is. Hij rekent er op — ook als blijbaar gewillige gevangene van de P.V.V. ! — dat men het sprookje zal slikken van de voorlopige en voorwaardelijke eerste schijf, nl. het heffen van meer indirekte belastingen. Dat men zijn woorden voor waar zal nemen, dat de regering binnen enkele maanden zal zien of het nog nodig is, de thans uitgestelde verhoging van de direkte belastingen (op inkomens hoger dan 500.000 fr.) en de al te explozieve verhoging van de prijs der volkssigaretten toch toe te passen. Dat levert ook indirekt het bewijs, dat deze regering er een van de sociale ongelijkheid en dito achteruitgang is. Men moet toch niet pogen, ons wijs te maken dat de regering niet weet wat er gaande is. Het volstaat de diagnose en de vooruitzichten te lezen, opgemaakt door het Verbond der Belgische Nijverheid, om te weten dat de vertraging van de ekonomische groei in 1967 nog zal toenemen. Het zou volstaan dat V.d.B. naar de financiële experten uit zijn bloedeigen partij zou luisteren, die zeggen : men moet mét een tekort van minimum 10 miljard rekenen. Deze experten hebben een jaar geleden precies hetzelfde gezegd, maar korte tijd later beweerden de P.V.V.-specialisten De Clercq en Henrion, dat de cijfers fel overdreven waren. In januari gingen ze de weg terug, niet met hangende pootjes doch met hun ingeboren en nu potsierlijk geworden ijdelheid.

Van den Boeynants zou nog een zeker respekt afgedwongen hebben, indien hij de rol van bloed-en-tranen-boodschapper had kunnen volhouden. Maar dat kan hij niet. Hij is politiek gesproken een man, die vóór zijn tijd versleten is : de zoveelste in de reeks. In de keiharde stiel die de staatsleiding is, helpen geen gewichthefferij, bokssport en voetbalgeliefhebber. We hoeven niet eens bij ons zelf te rade te gaan, om volgende vaststellingen te doen : 1. de C.V.P. zelf vraagt zich af, of de ekonomische recessie wel zo erg is als de regering voorstelt; 2. of het bijgevolg nodig is, volmachten te vragen; 3. waarom men volmachten vraagt voor bepaalde besluiten, die men zeer gemakkelijk zonder volmachten en bij eenvoudige toepassing van de beschikbare wetgeving kan treffen; 4 dat de regering zelf niet weet, waarvoor precies de volmachten moeten dienen (enkele ministers gaven ten deze in de speciale Kommissie een clown-nummertje ten beste; ze namen niet eens de moeite, hun ekonomische en administratieve make-up te verzorgen; 5. dat de diskussie soms in de grootste verwarring verloopt en zich op niet-onmiddellijk noodzakelijke terreinen verliest (het verwijderen der terrils in de kolenstreek, per terril 150 miljoen maal 100 of 15 miljard !); 6. dat Van den Boeynants voor het kleine scherm of in het halfrond van Kamer en Senaat wel de zelfverzekerde, zakelijk aangelegde sterke man kan uithangen, doch voor de Kommissie — waarin de knapste koppen van de partijen zetelen — een zeer slappe figuur blijkt te zijn, een verkoper van algemeenheden wiens technische bagage evenredig klein blijkt te zijn met zijn kulturele; 7. dat het A.C.V. sterk voorbehoud inzake besparingen in de sociale sektoren maakt, besparingen die de aan gang zijnde sociale afbraak volledig zou maken.

We zouden zo kunnen voortgaan. *Is het U ook niet opgevallen, dat deze kliek van improvizatoren reeds nu de koninklijke besluiten heeft klaar liggen, om haar eenheidswet zo vlug mogelijk uitvoerbaar te verklaren (zonder precies te weten, wat er eigenlijk zal van terecht komen) terwijl we 3 volle jaren hebben moeten wachten op de uitvoeringsbesluiten van de taalwetgeving ?* Deze vergelijking alleen tipeert te voeten uit het regime, waaraan we onderworpen zijn. Want zo de heren Van den Boeynants, De Clercq of hoe ze ook heten, van regeerders tot klaplopers zijn ineengeschrompeld : het hele regime blijkt een doodvermoeide, tot op de draad versleten machine te zijn, die ons niets anders meer te tonen heeft dan onmachtige partijen en tot schoolknapen vervallen exponenten van deze partijen. Elke week brengt ons een nieuw bedrijf in de tragikomedie van het Belgisch verval.

K.V.B.

Karnaval in Nederland Premier Zijlstra reed door Den Bosch, gezeten op een simbool dat méér spek aan het lijf heeft dan het spaarvarken der Belgische regering...

SCHOKAKTIE

De prijsuitreiking, in het kader van een kleinkunstavond met Miel Cools en het kabaret Rommelpot, gaat door op vrijdag 3 maart te 20 u in de Benelux-zaal van het Kongressenpaleis te Brussel (nabij Centraal station; parkeergelegenheid in de onmiddellijke omgeving). Het kleinkunstprogramma wordt gratis aangeboden aan wie zich verdienstelijk maakte in de schokaktie. Uitnodigingen op naam worden dezer dagen verstuurd.

WIJ en gij

vlaams nationaal

MOYSON

Proficiat met uw artikel over Moyson. Hopelijk volgen er nog in die trant : het zal de jongeren uit de partij — en ook de anderen — geen kwaad doen en is minstens zoveel waard als een « kaderles ». Met dit verschil dat het nu duizenden mensen bereikt en anders alleen de « partij-elite » !

Ik zie met belangstelling naar verdere « figuren » uit, als remedie tegen mijn onwetendheid en die van — denk ik — vele jongeren.

C.C., Antwerpen.

PERS

Aan lezersbrief S.R., Oostende (uw weekblad van 21.1.1967) in verband met de lakse unfaire houding van « De Standaard », zou ik gaarne willen toevoegen dat het zeer bevreemdend is dat noch « De Standaard », noch « Het Volk » de artikels van de heer Szondi, CVP-gemeenteraadslid te Etterbeek, publiceren. Deze moedige Vlaming te Brussel spreekt en schrijft evenwel kordate Vlaamse taal, en radikaal-Vlaams proza past blijkbaar niet in de Vlaams-minimalistische kranten. Vaak hebben ze de mond vol over openheid, maar voor het strijdend flamingantisme staan ze niet open.

Inzonderheid «De Standaard» zal nog talrijke lezers verliezen, indien ze geen andere koers inslaat. Veel van haar lezers zijn lid van Vlaamse drukkingsgroepen (VVB, VVO, enz.) en vinden het een gemis aan openheid en Vlaamse strijdbaarheid, dat hun organizaties er niet « zonder verminking van tekst » kunnen aan het woord komen.

K.M., Ganshoren.

SCHOKAKTIE

Met belangstelling en simpatie heb ik, als lezer-sinds-een-jaar, uw « Schokaktie » gevolgd: welk dinamisme, welk idealisme en welke offervaardigheid in dienst van een mooie zaak !

Ik twijfel er niet aan dat, in geval van verkiezingen, de V.U. haar aantal stemmen en zetels minstens verdubbelt.

Er is evenwel één aspekt van de « strijd » dat u verwaarloost en waarover de V.U. — ik weet niet waarom — een eigenaardig stilzwijgen bewaart : de verplichte toetreding tot de zgn. « sociale » organizaties (vooral de ziekenfondsen) die de enige ruggegraat vormen van de twee « grote » partijen : CVP en BSP. Neem hen dàt af en ze bestaan niet meer.

De kristelijke mutualiteiten hebben bijvoorbeeld bij de 4 miljoen aangeslotenen waaronder een half miljoen zelfstandigen. Dank zij enkele handig gekamoefleerde « saneringswetten » — die alsmaar meer geld kosten — verdubbelden zij hun ledental sinds 5 jaar of zo, tegen heug en meug van iedereen.

P.B., Brussel.

NAAMLOOS

Alles voor Vlaanderen ! Vlaanderen voor Hitler ! Al mijn steun voor de Volksunie. Vroeger vee-en-vee. Om België zo spoedig mogelijk te verraden en te verpatsen aan nazi-Deutschland. Kust mijn Vlaamse k... Ge moogt mijn bijdrage ook gebruiken om een standbeeld op te richten voor wijlen het zotte varken Staf De Clercq. Dan hebben wij iets om tegen te gaan pissen !

Naamloos.

OPINIE

In de eerste plaats over het algemeen niets dan lof voor « WIJ ». Het is met zeel veel genoegen dat ik lid en abonnee ben van de Volksunie. Mijns inziens hebben zij die suggesties doen voor een kruiswoordraadsel en vervolgroman volkomen gelijk.

Alle dag- en weekbladen van gelijk welke strekking laten een of meer vervolgromans verschijnen. Afwisseling is een niet te onderschatten troef. Twee boeken bij vb. « Nacht zonder einde » geschreven van Anastas Mac Lean en « Spionne voor de Vietkong » van Peter Frey, zijn effenaf formidabel voor een vervolgroman.

Tot slot : het reuzerezultaat van de abonnementenslag hebben wij grotendeels te danken aan de Vlaamse bevolking die stilaan de opeenvolgende leugenachtige regeringspartijen meer dan beu is. Het voortdurend verschijnen voor de T.V. van de zelfde ministers doet er velen de knop omdraaien.

M.D.R., Wijnegem.

BESPARINGEN IN ONDERWIJSSEKTOR

Met zijn jongste artikel over ons mank staathuishouden heeft de opsteller van « WIJ » raak geschoten. De regering faalt daar waar een gewone huisvrouw zich wel zou weten te beredderen : door een doelmatige bezuinigingspolitiek.

Het geld wordt inderdaad « door de deuren en de ramen van alle scholen buitengegooid ». Als ik denk aan de schoolbussen die honderden Vlaamse kleuters aan hun natuurlijk milieu onttrekken om ze in overbevolkte klassen van Brussel te verbeulemansen, aan die honderden aanplakbrieven en vouwbladen, waardoor onze scholen met elkaar wedijveren enz., dan wordt inderdaad aan verkwisting op grote schaal gedaan.

Maar er is veel meer ! De demokratizering van het onderwijs heeft meegebracht dat onze middelbare scholen letterlijk overspoeld worden door broekverslijters en luiwammesen van alle slag, wier aanwezigheid helaas nodig blijkt om de pasgestichte klassen in stand te houden ! Het onmiddellijk gevolg daarvan is dat het peil van de middelbare studies daalt tot dat van een soort voortgezet lager onderwijs.

Aan de hogeschool echter, waar van instandhouding van klassen geen sprake meer is, komen de eerstejaarsstudenten onvoorbereid te staan vóór professoren die des te strenger optreden naarmate de bevolking hunner auditoria aangroeit. Wat baat het honderd ingenieurstechnici te diplomeren als meer dan de helft geen uitweg vindt ? En waarom heeft Brussel behoefte aan vier hogere instituten voor bouwkunst, daar waar Parijs het met twee stellen kan ?

Aan al die wantoestanden zou men kunnen verhelpen door voorafgaande schiftingsproeven, zoals in de Militaire School. Daarmee zouden we tevens vele buitenlandse beursstudenten weren, die op onze kosten in België de toerist komen uithangen.

H.V., Brussel.

AAN HET WERK !

« Onze schuld in de schande is 't dat ons volk honderd jaar lang geen enkele keer zijn gezond verstand gebruikt heeft om zijn onwaardig en onzinnig levenslot te begrijpen » (Verschaeve).

Harde woorden, harde waarheid die nog steeds geen waarheid werd. Wie kan het loochenen dat nu over de toekomst van Vlaanderen, over het leven van een volk wordt beslist ? Kleurpartijen staan op het punt uiteen te vallen, zij zijn een zeepbel geworden die elk ogenblik kan uiteenspatten.

Waarop wachten wij dan, wij Volksunie, om nu tot ons volk te gaan en het te doen inzien dat ons regime ziek is, hopeloos ziek? Waarop wachten wij om de massa te zeggen dat dit zieltogend regime in zijn laatste stuiptrekkingen toch nog probeert onze eigen aard te vermoorden ?

Nu is het ogenblik daar om op stap te gaan : de vaste Vlaamse waarheid dient uitgesproken. Dient uitgesproken : niet achter de toog van ons Vlaams stamcafé, niet op onze zo talloze (plezierige) vergaderingen, maar overal waar wij ons volk ontmoeten.

Onze voornaamste daad : wij gaan op stap met ons weekblad, daar leeft onze kracht en onze droom in. Onze waarheid dient Vlaanderen te overspoelen.

P.V.B., Lebbeke.

GELDMUUR

Wij Vlamingen klagen al te dikwijls het feit aan dat wij in onze strijd af te rekenen hebben met de 3 grootste machten van ons land, namelijk het hof, de kerk en vooral de geldmuur. Wat deze laatste betreft is de zaak heel eenvoudig. Geen frank belegging meer bij maatschappijen welke ons met ons eigen geld achteraf bevechten.

De oplossing is eenvoudig, nu er een 200 % Vlaamse maatschappij (nl. de Europese Hypotheekmaakschappij) bestaat. Met onze medewerking wordt deze een Vlaamse financiële macht.

R.D.G., Welle.

De redaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersrubriek wordt geen briefwisseling gevoerd.

van de redaktie

Brussel, 10 februari 1967.
Betr.: Fonds Zwartberg.

Van het geld, dat onze lezers destijds samengebracht hebben als steun voor de slachtoffers van de incidenten te Zwartberg op 31 januari 1966, werd speciaal ten behoeve van de zwaarstgetroffenen een bedrag van 21.000 fr opgespaard, met het doel een jaar na de feiten na te gaan wie dat geld dan best zou kunnen gebruiken.

Na onderzoek bleken er thans nog drie slachtoffers in aanmerking te komen. De heer Van Hecke ligt sinds de zwarte maandag nog steeds in de André Dumontkliniek te Waterschei. De heer Jef Heylen van Diest en de heer Wouters van Wilrijk zijn nog steeds werkonbekwaam. Voor alle drie is de toekomst onzeker ; het ziet er niet naar uit dat zij nog ooit aan het werk zullen gaan. In ieder geval moeten zij het nu reeds een jaar stellen met een flink gekrompen inkomen én met hogere uitgaven. Daarbij komt dat zij alle drie heel wat dienstjaren in de ondergrond ; hun gezondheid was al aangevreten door stoflong voordat ze gekraakt werd door een rijkswachtkogel.

Verleden week vrijdag zijn volksvertegenwoordiger Leo Wouters, ondervoorzitter der V.U., en onze hoofdredakteur bij Heylen en Van Hecke op bezoek geweest ; dezer dagen komt Wouters aan de beurt. De bezochten hebben ons gevraagd, hun dank over te willen maken aan de lezers van ons blad die het Solidariteitsfonds Zwartberg hebben gesteund.

Wij

NATIONALE LOTERIJ

HOGE LOTEN

10.000.000 fr.
3.000.000 fr.
2.000.000 fr.
1.000.000 fr.
500.000 fr.
500.000 fr.

EN 76.820 LOTEN
van 400 tot 200.000 fr.

+ 50 Troostloten
van 20.000 fr.

SPECIALE TRANCHE
van St-Valentijn

Trekking op 13 februari

72 MILJOEN fr. in loten

HET BILJET : 200 fr.
HET TIENDE : 22 fr.

• *Nederlandse scholen te Brussel.*

applaus voor simonet ?

(red.) Eerlijk is eerlijk : we erkennen graag dat de Anderlechtse burgemeester en B.S.P.-volksvertegenwoordiger Simonet een gehaaide knaap is. Hij heeft de jongste weken voortdurend — zeer terecht overigens ! — als hoofd van Jut gediend in de Vlaamse pers die hem zijn verklaring over het « onwederroepelijk sociologisch verschijnsel » van de verfransing te Brussel kwalijk nam. Burgemeester Craeybeckx en even later diens kollega's uit de Antwerpse agglomeratie kregen het publiekelijk aan de stok met de socialistische coming-man uit de slachthuisgemeente. En ziet : deze week slaagt Simonet er in, applaus te oogsten in « Gazet van Antwerpen » en « Standaard ». Applaus dat hem te beurt valt omwille van zijn (toekomstig) taalbeleid te Anderlecht.

Op zijn gemeenteraad heeft Simonet dezer dagen een uiteenzetting gegeven over het Nederlands onderwijs in de agglomeratie. Hij begon met zeer scherp het rapport Kint aan te vallen; zodoende bewoog hij zich volkomen in de lijn van de jongste Brusselse histerie. Hij besloot echter met te verklaren dat zijn gemeente noch een rapport Kint noch een daarop afgestemd regeringsbeleid nodig had en dat hijzelf er zou voor zorgen dat te Anderlecht op gemeentelijk vlak voor de nodige nieuwe Nederlandse scholen zal gezorgd worden. Hij zegde toe dat elke nieuwe gemeenteschool een Nederlandse sektie zal hebben.

We menen, dat het applaus van de Vlaamse pers zéér voorbarig is. Er schuilt namelijk meer dan één adder onder het gras van Simonet's tuin. Ten eerste verwerpt de Anderlechtse burgemeester, mét het rapport Kint, iedere poging om het juiste aantal dialekt of beschaafd Nederlands sprekenden te begroten. Ten tweede mobilizeert hij de fameuze « gemeentelijke autonomie » tegen regeringsinmenging. Tenslotte houdt Simonet het bij het standpunt : « Ik beslis er over, wie Vlaming is en wie niet ». Tussen haakjes : het rapport Kint dat in Anderlecht slechts 33 tot 38 t. h. nederlandstaligen vindt, ligt bijna de helft onder de werkelijkheid !

De Vlamingen moeten er zich van bewust worden dat het hele geval met de nieuwe Vlaamse scholen een grootscheepse anti-Vlaamse zwendel dreigt te worden, indien de oprichting van die scholen niet gepaard gaat met het verstrekken van de nodige middelen om er voor te werven en met het scheppen van een klimaat, dat algemeen-gunstig is voor Nederlands onderwijs te Brussel. Indien de anti-Vlaamse sociaal-ekonomische druk in de agglomeratie blijft bestaan (en hij neemt nog voortdurend toe), dan is het niet denkbeeldig dat al zéér gauw een Simonet het « bewijs » zou kunnen leveren dat Nederlandse klassen overbodig zijn : ziet ge wel, ik heb ze opgericht en ze geraken niet eens vol.

Simonet heeft zich bij herhaling uitgesproken voor een francofoon programma : uitbreiding van de agglomeratie, liberté du père de famille, onomkeerbaarheid van het verfransingsproces. Dat juist deze handige knaap zich klaar zou maken om onder het mom van de rechtvaardigheid het Nederlands onderwijs een linke toer te draaien, behoort tot de mogelijkheden — we zouden bijna zeggen : tot de waarschijnlijkheden.

Simonet heeft hoge politieke aspiraties. Hij is niet zo dwaas, die in gevaar te brengen door een houding op zijn Cooremans of oase-Janssens. Hij is subtieler en ontzettend veel gevaarlijker. Liefst nog even wachten met applaus, zouden we zo zeggen aan de kollega's op de « grote » redakties !

• *De ontrouwe partners.*

wederzijds huwelijksbedrog

(red.) Het is opvallend hoe brutaal Vanaudenhove en zijn PVV leuren met hun koalitiepartner (voor hoelang nog), de CVP. Bilateraal overleg schijnt niet in het woordenboek van de PVV-voorzitter te staan. Telkens wanneer hij iets op de lever heeft, roept hij de pers samen en staat hij zelfzeker te pralen in het licht der flashlights en TV-lampen om den lande kond te doen, hoe hij er in zijn alwijsheid

en onfeilbaarheid over denkt. Of het nu de financiële toestand is of de taalkwestie, het doet er niet aan toe: hij weet alles best. Hij geeft daarbij niet in het minst blijk van enige regeringssolidariteit met de CVP. Omer Vanaudenhove heeft zich van meetaf op de vlakte gehouden. Toen iedereen dacht, dat de overwinnaar van de jongste verkiezingen en de oprichter van de neo-

(Vervolg op blz. 3)

beroepshalve bekeken

« Het vaderland is in staat van een onheilszwangerschap » hebben we deze week ergens in een Nederlandse krant gelezen. Wij hebben daarbij onmiddellijk aan ons eigen vaderland gedacht. Het beeld dat voor ons inwendig oog verscheen had iets te maken met financiën. Psychologen verdenken er de ploeg Vanden Boeynants - De Clercq van, de Belgische goegemeente murw te praten met voortdurend wisselende en vooral voortdurend andersgekleurde toestands- en toekomstbeelden. De beruchte man in de straat is er suf van, de meeste parlementsleden vermoedelijk ook. Zou dat iets te maken hebben met een te vroege lente ? Blijkbaar is het met de Belgische begrotingen een even hopeloos geval als met de jaargetijden : men kan op geen van beide nog enige staat maken.

Deze « onheilszwangerschap » belet de machtswellustelingen van de Wetstraat niet, aan hun geschipper een blijvende brutaliteit te koppelen. Ze vragen voor als na volmachten en onze — ijdele — wens van vorige week zal niet in vervulling gaan. Een dodelijk vermoeide CVP houdt zich onledig met formalisme in verband met de verkiezing van een nationale voorzitter. Om een kordate houding van haar premier en ministers tegenover het machivellistisch gedrag van de koalitiepartner te eisen, heeft ze geen tijd. Wij zijn getuigen van een Bizantinisme zonder precedent in België's grote partijen. Waarom zou W. Martens niet beweren dat de CVP geen unitaire partij is, als we toch leven in een tijd waarin men op 31 december 1966 betoogt dat alles o.k. is en op 3 januari 1967 de alarmklok gaat luiden en met het spook van de ekonomische recessie dreigt ? Op dit geschipper volgt de eis om volmachten. In dit opzicht neemt de regering ons voor kerstekinderen. Dat ze zulks doet met haar partijen, tot daar toe : ze zijn inderdaad makke schapen, zelfs de PVV-mandatarissen, die grotendeels groentjes zijn. Maar wij kunnen niet aanvaarden, dat de kapitein van het schip waarop wij medevaren, ons vraagt rustig te gaan slapen, terwijl de boot koers zet naar een inktzwarte duisternis.

De nieuwste handigheid bestaat er nu in, de gewenste belastingsverhogingen in twee schuifjes er door te halen. Eerst de resem indirekte belastingen, daarna de direkte belastingen op de hogere inkomens en de sigarettenprijs. Dit laatste zal dus waarschijnlijk het paasei van de regering zijn.

Het hele geval zal een slordige 6 miljard opbrengen, te verminderen met een half miljard (fiskale faciliteiten voor gezinnen en voor het inkomen van de niet langer in fiskaal opzicht aan elkaar gekoppelde echtgenoten, wat lichtelijk op een scheiding van tafel en bed schijnt neer te komen). Deze faciliteiten zijn dus wel afscheidbaar als te verwaarlozen tegenover het geheel van de nieuwe lasten, die Vanden Boeynants en Willy De Clercq ons in twee fazen zullen opleggen. Niets zegt ons trouwens, dat er geen derde faze zal zijn. Want zowel als de regering beweert, te zullen wachten met de tweede reeks belastingsverhogingen afgaande op de ontwikkeling van de ekonomie, zowel kan ze ons in de volgende herfst een derde belastingsverhoging op de nek schuiven, omdat tegen die tijd de ekonomische recessie evengoed groter dan kleiner kan geworden zijn...

Ze vraagt ook volmachten voor 1968, want wanneer de gevraagde volmachten tot einde 1967 toegekend worden, dan betekent zulks dat de regering de begroting 1968 zal kunnen klaarstomen zonder parlementaire kontrole. Dit zal de grootst mogelijke financiële trukage toelaten. Dat de huidige ploeg daarvan geen schrik heeft is al voldoende gebleken. Een ander typisch voorbeeld van de bedrieglijke politiek van dit kabinet is het feit, dat men volmachten vraagt en besparingen aankondigt in sektoren, waarvan de respektievelijke begrotingen nog niet eens gekend zijn. Dit is vooral belangrijk in de onderwijssektor, waar veel kan bezuinigd worden doch waarover men niet de minste cijfers bezit vermits de onderwijsbegroting 1967 nog niet werd ingediend.

We zullen van het misbruik der volmachten op politiek vlak maar zwijgen. Want ook hier komt de hele politiek van de regering neer op een verkapte diktatuur. De staaltjes van intimidatie en neo-repressie zijn sinds het bestaan van deze regering legio.

Ons overzicht zou niet volledig zijn moesten we geen gewag maken van een slordige FDF-betoging te Brussel met Brusselse agenten in topvorm om op Vlaamse koppen te ranselen ; van de Schildwacht Karel Van Cauwelaert die een nachtelijke eskapade bij zijn afgereisde broeder-pater deed, doch waarvan blijkt dat alles in eer en deugd verliep ; van de Union Minière die zoals alle superkapitalistische wezens van een fenomenale hardnekkigheid blijk geeft ; van de BSP die een harde oppozitie aankondigt doch wier aktiepunten doodversleten zijn en aan wie de echte oppozitiewil ontbreekt, zodat de werkelijke oppozitie in het Parlement van de Volksunie uitgaat ; van de sindikale propaganda voor de O.R. die van start ging met leuzen als volledige tewerkstelling (in Limburg o.a....), humanizering van de arbeid (ook van de gendarmerie-arbeid ?...), meer fiskale rechtvaardigheid (o.m. door de politiek te steunen van een regering die de fiskale rechtvaardigheid met een lawine van indirekte belastingen beoefent...), strijd tegen de levensduurte (door de vervalsing van het indekscijfer te handhaven...). Och kom, wat doet het allemaal petieterig-vals aan. En dan zwijgen we nog van de onhandige Van Offelen in de kwestie van het kerncentrum te Mol, dat de steun van de andere Euratompartners dreigt kwijt te spelen na een ontaktisch optreden van de minister van Ekonomische Zaken.

De politieke vriesperiode duurt dus voort. De zon schijnt over de kommerloze bevolking, ze dringt niet door tot de neon-verlichte kamers van de samenzweerders. Een volk heeft de elite die het verdient.

(Vervolg van blz. 3)

liberale partij als vice-premier in een koalitie met de CVP zou treden, schoof hij Willy De Clercq naar voren. Hij bleef veilig achter de koelissen aan de touwtjes trekken; hij hield de handen vrij om, naar aloude liberale traditie, zijn partij terzelfdertijd in de regering en in de oppozitie te kunnen maneuvreren. Dat is een beproefd, subtiel liberaal spel, dat Vanaudenhove heeft overgeërfd van zijn leermeesters Destenay, Devèze, Buisseret, Roger Motz enz. De laatste weken beleven we op tijd en stond opnieuw een reeks exhibities van die aard, waarbij de PVV-voorzitter de schuld van de situatie beurtelings op de rug van de BSP schuift en halvelings op die van de CVP. Dat gebeurt ten aanzien van een toestand, die technisch gesproken hoofdzakelijk door twee PVV-ministers « beheerst » wordt : het zijn toch wel de PVV-ministers De Clercq en Henrion die als 's rijks schatkistkanseliers optreden. Nauwelijks anderhalve maand geleden nog stelden ze zich aan als financiële tovenaars, die in hun opperste wijsheid er in geslaagd waren, een financiële warboel van jewelste in een evenwichtige, gezonde en vooral zuinige balans om te toveren. Nu deze Merlijn-legende tot het verleden behoort, doen Omer en de PVV alsof ze er voor niets tussen zijn en voor een voldongen feit werden gesteld. Ze verwekken zelfs de indruk alsof het de BSP is, die het financieel beleid van deze CVP-PVV-regering bepaalde ! Niets is trouwens gemakkelijker dan op de onwetendheid van het publiek te spekuleren. De PVV doet dat op de grofste manier. Het is trouwens niet zeldzaam, iemand aan te treffen die niet eens het verschil tussen een regeringsmeerderheid en een oppozitie kent, al is vanzelfsprekend de spekulatie op een dergelijke graad van onwetendheid uiteindelijk naief.

De CVP laat maar begaan en beperkt zich tot een zwak, platonisch en vooral « waardig » opgesteld protest, geheel style maison, lees : Houben. Ze dringt niet aan op fair play noch op partij-overleg. De enige die in staat zou zijn, de PVV een loer te draaien, is misschien Van den Boeynants. Hij is zelf een halve PVV-er. Het is ten andere hij, die het eerst de euforie van de welvaart en de financiële gezondheid heeft weggeblazen met zijn sombere nieuwjaarsboodschap aan het land. Deed hij dat opzettelijk ? Zo ja, dan heeft hij zijn eigen ruiten mee ingegooid. Of moeten zijn bedoelingen nog blijken ?

De PVV kan zich deze demagogische houding ten volle permitteren met een makke, half of heel ingeslapen CVP en een BSP, die in een mededeling het land kond doet dat ze « aan uiterst scherpe oppozitie zal doen », wat bij nader toekijken neerkomt op oude koeien en slappe tee. Niet te verwonderen dat Vanaudenhove het zo gemakkelijk heeft om voor pers, radio en TV de held, de wijze man en vooral de brutale opschepper te verbeelden. Uit dit alles valt ten slotte slechts te leren dat België het regime heeft gekregen dat het waard is.

● *Nog het rapport Kint.*

het kint van de rekening

(m.v.d.b.) Verleden zaterdag heeft de RTB een tweede maal « Faire le point sur le rapport Kint » uitgezonden. Wij hopen dat een groot aantal Vlaamse kijkers onze raad heeft opgevolgd en present was voor de kijkkast.

Het wil ons nuttig voorkomen daaraan nog enkele beschouwingen vast te knopen, om onze lezers aan te tonen hoezeer de verdwazing de francofonen heeft te pakken gekregen en hoe sommigen onder hen — en niet van de minsten — in delirium zijn geraakt. Wij drukken er op : niet van de minsten, en ten bewijze daarvan vertalen wij enkele passussen uit het proza dat de Brusselse senator Moureaux in « Le Soir » ten beste heeft gegeven.

Hij schrijft o.m. : « Met de meest onthutsende en fantastische interpretaties en bevestigingen moet de heer Kint het hem opgelegde doel bereiken, met name bewijzen dat het nederlandstalig onderwijs te Brussel ontoereikend is. De metoden van de heer Kint zijn die van een partijman. Volgens hem is de besmetting door het Frans een schrikwekkende kwaal en mag het niet dat de ouders er trots zouden op zijn, dat hun kinderen enkele woorden van een universele taal leren kennen. De kleine Vlaming moet tot elke prijs geïmpermeabilizeerd worden tegen het Frans ».

Hoe is het mogelijk dat iemand, een senator dan nog wel, zulke onzin uitkraamt ? Verder betoogt hij dat « de metode van de heer Kint niet objektief kan zijn, omdat er onder diens bevoegde zegslieden 80 t. h. nederlandstaligen zijn ». Inderdaad, voor zijn onderzoek had de heer Kint bij de duivel moeten te biechten gaan, namelijk bij de francofonen à la Moureaux !

Maar neen, « de heer Kint droeg natuurlijk oogkleppen en moest zijn doel bereiken met alle middelen, ook de meest betwistbare. Zo is hij met bedrieglijke, tendentieuze en partijdige redeneringen tot de onthutsende konkluzie gekomen, dat er in de Brusselse agglomeratie 600 Vlaamse klassen moeten opgericht worden, waarvan een in het midden van de vijver van het Rood Klooster »...

Wij laten, tot stichting van onze lezers, het besluit van Moureaux volgen : « Ten aanzien van de fantazieën van de heer Kint, die enkel de verovering van Brussel door het militante flamingantisme beogen, is het meer dan tijd dat de francofonen van Wallonië, van Brussel en ook van Vlaanderen zich verenigen, front vormen en zich er van bewust worden dat Brussel het opperste bolwerk is dat moet verdedigd en gered worden ».

Deze onzin spreekt voor zich zelf en maakt alle kommentaar overbodig. Waarom wij er dan toch op terugkomen ? Omdat wij de mening zijn toegedaan dat de niet te Brussel wonende of werkende Vlamingen nooit genoeg kan gewezen worden op de geestesgesteldheid van onze tegenstanders. Het is best dat men zijn vijanden goed kent; zodoende is men niet geneigd ze te onderschatten en kunnen latere ontgoochelingen voorkomen worden.

Niet zonder leedvermaak stellen wij vast dat de heer Moureaux gekozen is op de P.V.V.-lijst te Brussel, ten gunste waarvan het Liberaal Vlaams Verbond van minister Grootjans (de opdrachtgever van de heer Kint) voor de jongste verkiezingen zwartgele aanplakbrieven had doen uithangen, om de liberale Vlamingen aan te sporen voor de P.V.V. te stemmen. Eens te meer kunnen die liberale Vlamingen ervaren, waarvoor hun stem eigenlijk dient !

● *Te Brussel, carrefour du monde...*

ward hermans

Ward Hermans werd zopas zeventig. Oud worden gaat vanzelf en is dus geen prestatie. Voor « de Warre » echter wél ! Hij is moeten ontsnappen aan de kogelregen van 14-18, aan de vallende bomen in het houthakkerskamp, aan de moordpartij van de spooktreinen, aan de lynchwet van de bevrijdingsjaren. Al die tijd is hij een « hartvreter » geweest, maar het belet niet dat zijn hart nog zo jong voor Vlaanderen slaat als dat van een kersverse kngap voor zijn eerste zomerlief.

Ward Hermans beantwoordt volkomen aan het recept dat Bruno de Winter destijds aan het « Pallieterke » meegaf : een goed hart en een slecht karakter. Hem graag of minder graag zien betekent alleen maar, dat men hem ofwel te fel naar het hart ofwel al te zeer naar het karakter beoordeelt. En wat zin heeft die beoordeling ? Hij moge dan al simpatiek of antipatiek, een moedig man of een ambetanterik, een egocentrische fantast of een der glorieuze laatste getrouwen genoemd worden : al deze meningen doen niets af aan het feit van zijn onafscheidbaar verbonden-zijn met vijftig jaar Vlaamse beweging.

En een slecht karakter is zo relatief... Om het kompromisloze, hoekige en inderdaad vaak lastige in dat karakter te begrijpen, moet men teruggaan naar zijn jeugd : een jeugd die hij — vanaf z'n zestien — sleet aan het IJzerfront. De knaap die hij nog was werd er tot in het merg van zijn knoken getekend door het onrecht dat de Vlaamse frontsoldaat werd aangedaan door de hatelijke kliek van Havere. De oudsoldaten wier gezicht tot een afgrijselijke mombakkes werd geschoten, noemen zichzelf met een soort makabere trots « les gueules cassées ». Ward Hermans is een « âme cassée » van het IJzerleger. De heilige rechtvaardigheidsdrang en de duivelse koleire die hij daar opgedaan heeft, is hij heel zijn leven nooit kwijtgeraakt. « De Warre » ontmoeten nu hij al een halve eeuw ouder is, blijft nog steeds een sensatie : hij straalt als het ware megatonnen verontwaardiging en rechtvaardigheidszin uit.

Een « gemakkelijke » is hij dus nooit geweest. Wie met hem moest samenwerken tussen de twee wereldoorlogen, heeft méér dan « zijn pere » gezien. Maar vraag aan die oudgedienden vandaag hun mening over de Ward — nu de wrijvingen uitgewist zijn door de tijd en door de gemeenschappelijke beproeving die achteraf gekomen is — en stuk voor stuk zullen ze vertederd getuigen voor de fundamentele eerlijkheid, de waarachtige menselijke bewogenheid van deze man. Hij heeft zijn spoor getrokken doorheen zijn periode; hij was er bij toen de Frontpartij moest opgewerkt worden, toen de verspreide groepen en groepjes samengebracht werden in één Verbond, toen het Vlaams-nationalisme doorbrak in de Zuiderkempen. Aan zijn aanhang in die tijd kunt ge zijn sociaal formaat meten : de mandenvlechters van de Klein-Brabantse waterkant en de messevechters van het toenmalige Heist dweepten met hem.

Hij ging zo op in de aktieve politiek — met de hoogten en de laagten die een ontstuimig vechter als hij moest kennen — dat Vlaanderen bijna een letterkundige aan hem verloor. Hij had al tussen de twee oorlogen in gepubliceerd, gedichten en politieke of sociale werken. Zij droegen alle de stempel van de vaart waarmee deze onvermoeibare in alle dingen te werk gaat; ze verraadden echter een autentieke dichter, en een geboren pamflettist zoals men er zelden in ons taalgebied een ontmoet. De grote stroom gedichten stamt uit de gevangenisjaren en de periode sindsdien : rijp en onrijp doorheen, niet geschift en niet gezift op blijvende waarde en artistieke voldragenheid. In zijn beste momenten echter onbetwistbaar een heel groot dichter, zoals blijkt uit de bloemlezing « Poëzie achter tralies » die door Anton Van Wilderode, Paul Hardy en Lode Baekelmans werd samengesteld. Een groot romancier eveneens, wiens « Jan van Gent » ondanks alle officiële tegenwringerij een bestseller is geworden.

Is het werkelijk nodig, al de etappen van dit woelig rebellenleven te memoreren en te ontleden ? De dokumenten-affaire, het bezoek met Borms aan Hess om de Vlaamse krijgsgevangenen te bevrijden, het protest te Berlijn tegen de V-bommen op Antwerpen, het proces na de oorlog dat hem toeliet de speer der beschuldiging om te keren en te richten op de staat waarvoor hij in 1914 vrijwillig naar de moddergrachten was getrokken ? Wij laten het oordeel over de politieker Ward Hermans graag over aan een tijd die meer afstand en minder passie zal hebben. Ons volstaat het oordeel over de mens. En dan kunnen we niet anders dan « de Warre » nog veel verontwaardigde jaren in zijn en ons Vlaanderen wensen. Van hem weten we heel duidelijk : zolang hij leeft staat hij in de vuurlijn. Geen komplimenten dus, maar een eresaluut !

dio Genes.

deze week in het land

- *In de Wetstraat concentreerde de parlementaire aktiviteit zich vooral rond de Kamerkommissie die zich bezighoudt met het onderzoek van het regeringsontwerp 356.*
- *Alhoewel iedere ingewijde nu wel weet dat er een put is van 10 tot 15 miljard, speelt de regering de komedie van « belastingen in twee fazen ». Doorzichtig maneuver, dat de zwakte van de ploeg V.d.B. opnieuw sterk in de kijker zet.*
- *De stemmingmakerij tegen het rapport Kint te Brussel wordt heviger. Uiterst verdacht en behendig maneuver van Simonet, die aankondigt « dat hij zelf voor Vlaamse scholen zal zorgen ».*
- *Politieterreur tegen Vlaamse tegenbetogers die een F.D.F.-optocht herhaaldelijk onthaalden op geroep en het zingen van de Vlaamse Leeuw.*
- *Saint-Remy, gewezen scheurlijstaanvoerder, kandidaat bij de verkiezing van een C.V.P.-voorzitter.*
- *Het bier wordt (minstens) een halve frank duurder.*

hoofdstedelijke tlamenco

(red.) In het « Diario de los espanoles en Europa », een dagblad in het Spaans dat over gans Europa wordt verspreid ten behoeve van de Spaanse arbeiders in de Europese landen, verscheen een bijdrage over de verhouding van de Spaanse inwijkelingen te Brussel. Het blad schrijft o.m. : « In België leven, zegt een der Spaanse emigranten, is hard, zeer hard. We staan vooreerst voor een taalmoeilijkheid, die ons een hele hoop zaken doet ontberen. De Belg is van nature uit luchtig, simpatiek, een goed mens; maar men komt niet gemakkelijk met hem in kontakt. Wanneer we er tenslotte in gelukt zijn ons in het Frans uit te drukken, wanneer we ons wennen aan hun Brusselse gewoonten en we een vriend hebben, begint hij opeens Nederlands te praten en de hele zaak loopt in het honderd. »

« Het taalprobleem bestaat en iedereen die in de Belgische hoofdstad woont, wordt erin betrokken. De Vlamingen zijn traditionalisten, meer « Spaans » en het is met hen dat de Spanjaard leeft en wandelt. Maar de belangrijkste posten worden bekleed door franssprekenden en Walen. Dit is de reden van de toenadering, die er bestaat tussen Vlaanderen en Spanje. De geschiedenis herhaalt zich : de Spanjaarden leven weer met de mensen, die ze vroeger reeds kenden, met de Vlamingen, met degenen, die hen — waarachtig en zonder bijbedoelingen — de hand reiken, wanneer zij hen nodig hebben. Daarom ook worden enkel de Vlamingen toegelaten in de exklusief Spaanse herbergen en winkels te Brussel en zij alleen worden er in groep opgenomen en als echte Spanjaarden bemind. »

« De Spaanse bevolking in Brussel telt ongeveer 40.000 personen. »

Tot zover het Spaanse blad. Een bewijs te meer dat ons volk opener staat dan de Brusselaars en de Walen, die altijd van zich zelf beweren dat ze internationaler gericht zijn dan de Vlamingen « die zich in een taalgetto opsluiten ». Het tegenovergestelde is het geval : het is de frankofoon die zich in een taal- en sociaal getto afzondert. Dit blijkt uit dit getuigenis uit onverdachte bron. Maar geen erger blinden dan zij, die niet willen zien.

Wij nazijn

Vlaams nationaal

Men kan zich geen welsprekender illustratie bij het artikel van Nemrod hieronder voorstellen, dan deze foto die toont hoe de Brusselse politie de Vlaamse tegenbetogers tijdens de F.D.F.-manifestatie van verleden week vrijdag « bewerkte ».

PROMOVERENDE EX-FEDERALIST

Wilfried Martens, ons aller bekende gewezen Vlaamse «oproerkraaier» en «barrikadenbestijger», 30 jaar oud, is kandidaat voor het voorzitterschap van de CVP-jongeren. Zijn kandidatuur wordt gesteund door de Vlaamse « vleugel » van de overigens steeds vleugellammere CVP.

De kabinetsattaché maakt dus een grote kans om een volgende trap op de ladder naar zijn persoonlijke ontvoogding te bestijgen. We moeten grif bekennen, dat Wilfried een snelle carrière-maker is. Nauwelijks enkele jaren geleden predikte hij de Vlaamse opstand tegen het unitaire en perfide België en was hij een federalist van hou me tegen of ik bega ongelukken. Vandaag is hij kandidaat-voorzitter op nationaal vlak van het jongerenrezervaat van de unitaristische CVP. Wilfried Martens heeft met zijn voorbeeld, wijlen Frans Van Cauwelaert, vele Strebers-attributen gemeen. Alleen heeft hij veel, veel minder geduld. Hij zegt waarschijnlijk : hoe korter de « extremistische » periode, hoe minder men me later verwijten zal kunnen maken. En in een snelle tijd moet men snel evolueren !

POLITIESTAAT

Ondanks herhaald protest — ook in niet-Volksuniekringen — en ondanks ministeriële beloften na het protest van partijvoorzitter Van der Elst in de Kamer, duren de intimidatie- en repressiemetodes tegen al wat Vlaams is onverminderd voort. De Brusselse politie slaat het brutaalst en het liefst op Vlaamse betogers, de B.O.B. overtreedt naar hartelust de grondwet. B.O.B.-ers zijn aldus hun boekje andermaal te buiten gegaan bij de voorbereiding van de op 18 februari te houden Leuven-Nederlands-betoging te Borgerhout. Ze waren aanwezig op de laatste voorbereidende vergadering van de inrichters op 1 februari en dreven hun dienstijver zelfs zo ver, dat ze de identiteit noteerden van de aanwezigen in het lokaal Pax. Dat zulks tegen de grondwettelijke vrijheid van vergaderen indruist, deert hen niet. Zelfs een katoliek blad als de « Gazet van Antwerpen » noemt deze praktijken « waardig van een totalitair regime ». Dit optreden is des te schabouwelijker daar het ging om de voorbereidingsvergadering van een toegelaten en door de Borgerhoutse politie te beschermen betoging.

STUDIE OF GALSPUWEN

Op Waalse of frankofone bijeenkomsten is de anti-vlaamse galspuwerij schering en inslag. Op de verleden zaterdag te Brussel gehouden studiedag van de Waalse Bond van het Personeel der Openbare Diensten werd aldus nogmaals aan anti-vlaamse galspuwerij gedaan. De « studie » was navenant : algemeenheden en onhoudbare stellingen. Zowel FDF-er Lagasse als PVV-er Risopoulos eisten voor Brussel gelijke rechten op als voor Vlaanderen en Wallonië. Ze stellen dat 1 en een kwart miljoen Brusselaars gelijke rechten moeten hebben met 5 miljoen Vlamingen en 3 miljoen Walen, wat al een absurditeit is. Als we dan daarbij bedenken dat de helft van de Brusselaars Vlamingen zijn dan vragen we ons af, waar deze heren het recht halen om gelijke rechten voor « hun gemeenschap » op te eisen.

Maingain, adjunkt-sekretaris-generaal van de Waalse Bond van Overheidspersoneel, diste een ander sterk verhaal op. Hij trok van leer tegen « de aristokratie der tweetaligen », die volgens hem wordt ingevoerd door de uitvoeringsbesluiten der taalwetten. Hij pleitte voor koëxistentie maar vond ten slotte tweetalige ambtenaren zeer nuttig ! Wat hij dus feitelijk wenste, weten we vandaag nog niet.

SIMONET

De heer Simonet, volksvertegenwoordiger en burgemeester van Anderlecht, predikt een socialisme dat met het kapitalisme een vorm van kompromis moet afsluiten; op taalgebied houdt hij er een typische Bruxelles français-opvatting op na. Hij noemde op de studiedag van het Waalse Overheidspersoneel de versmelting van de 19 Brusselse gemeenten onaanvaardbaar en verwierp ook het voorstel « Brussel Rijksgebied ». « Wij willen van geen Belgisch Washington D.C. » zei hij. De Brusselse ekonomie noemde hij een even grote werkelijkheid als de Vlaamse of Waalse. Hij vergat hierbij te onderstrepen dat deze Brusselse ekonomie slechts bestaat dank zij de Vlaamse en Waalse ondergeschikte pozitie en het Brussels centralisme. Juister was hij toen hij vaststelde dat de Vlamingen Brussel als een « ontvlaamsingsmachine » beschouwen. Als burgemeester van Anderlecht, waar 75 t.h. der bevolking Vlaams is en het Nederlands in zijn A.B.N.- of dialektvorm spreekt, zou hij de gegrondheid van het Vlaamse wantrouwen beter moeten kennen en aanvaarden dan gelijk wie. Zijn voor de zoveelste keer gezongen liedje van de « liberté du père de famille » klonk dan ook ontzettend vals.

WIJ BETALEN ONZE VERDRUKKING

Het Verbond Nederlands Onderwijs heeft krachtig tegen de partijdige voorstelling van het Verslag Kint in de uitzending van de RTB « Faire le point » geprotesteerd. De RTB heeft nooit iets gedaan om wederzijds begrip op taalvlak te scheppen, doch werkt de verwijdering in de hand. Het VNO stelt ook de ongelijke houding van de beheerraden van de radio en televizie vast: de Zwartberg-reportage van Maurits De Wilde mocht pas veel later na de Zwartbergtragedie uitgezonden worden (dan nog sterk uitgezuiverd, op bevel van de regering) terwijl de RTB het veto van de regering tegen de heruitzending van het Kint-programma mag negeren. Het toppunt in dit alles is, dat wij Vlamingen 65 t.h. van het kijk- en luistergeld in België betalen, zodat de anti-vlaamse RTB-programmas mogelijk gemaakt worden met een gedeelte van onze eigen Vlaamse geld !

« AUTONOMIE »

De Volksunie heeft zopas in een persmededeling gewezen op het feit, dat de Waalse leden van het Parlement mede de leden van de Nederlandse BRT-beheerraad hebben aangeduid. Dit is slechts mogelijk omdat er geen echte kultuurautonomie bestaat, wat de CVP en haar pers ook mogen beweren of welke indruk ze ook pogen te verwekken. Deze Waalse inmenging in zuiver Vlaamse aangelegenheden — met medeplichtigheid en instemming der drie kleurpartijen ! — is ook oorzaak van het feit, dat de V.U. met 346.860 Vlaamse kiezers niet in de BRT-beheerraad vertegenwoordigd is en het PVV met 438.584 kiezers in Vlaanderen wél, nota bene met 2 vertegenwoordigers met inbegrip van het voorzitterschap. De voornaamste schuldige voor deze wantoestanden is en blijft de Vlaamse CVP, die niet afdoend durft reageren en aan grove misleiding van het publiek ter zake doet.

2 x 6 x 5 = 60

Toen in september 1959 te Antwerpen een grote amnestiebetoging doorging, strooide een vliegtuigje zonder kentekens pamfletten uit boven de optocht. Handig opgesteld waren die pamfletjes niet, maar ze werden allemaal op straat gegooid, ondanks het wettelijk voorziene « niet wegwerpen ». De aangegeven verantwoordelijke uitgever was in naam en adres een vervalsing. De redaktie van « Het Volk » heeft toen met klem beweerd dat de vliegtuigpiraat en wetsovertreder haar bekend was en dat, als de politie niet ingreep, zij de man zou bekend maken. Op dat ogenblik was de zeer achtbare heer Paul Willem Segers een van de machtigste ministers in de verantwoordelijke regering. De naam is — natuurlijk — nooit bekend gemaakt en de politie is — natuurlijk — niet opgetreden, en het gerecht was — natuurlijk — onbevooroordeeld blind.

Tijdens diezelfde betoging ging ook de stadspolitie van Antwerpen zeer taktisch steeds langs de andere kant van de weg staan, waar zich ook maar een tegenbetoger liet zien. Zo hadden de « helden » vrije hand — het ging immers slechts om een niet-vaderlandse optocht. Hoe grondwettelijk die ook was. Sommige naïeve Vlaamsgezinden hebben toen gedacht dat zoiets alleen maar gebeurde omdat het nu eenmaal een betoging was tegen de repressie en omdat de « zwarten » zich toch al zo hatelijk hadden gemaakt. (Winterhulp en de goede voedseladministratie van talloze toegewijde burgemeesters werden wél gebruikt, maar ogenblikkelijk vergeten !). De betogingen te Brussel hebben deze grote denkers en in de wereld van de gedachten levenden misschien (maar ook niet meer dan misschien !) kunnen genezen...

Sinds 3 februari 1967 weten de Vlamingen nu ook nog duidelijker dan tevoren hoe Vlaamse tegenbetogers worden behandeld. Zelfs de vaderlandse « Libre » erkende dat de politie er niet zachtjes mee te werk ging. In « Het Volk » stond op 4 februari al volgend zeer konkreet getuigenis : één enkele Vlaamse tegenbetoger werd gedurende twee minuten door zes agenten met de matrak afgeslagen.

Twee minuten lang door zes agenten geslagen worden aan een zeker niet overdreven geschatte snelheid van vijf slagen per minuut en per agent, maakt zestig matrakslagen voor één enkele Vlaamse tegenbetoger.

Nergens werd vermeld dat met gevaarlijke voorwerpen werd gegooid ; er werd evenmin geschoten of met knuppels gevochten — er werd alleen en luidruchtig tegenbetoogd. Een normaal recht zouden we zo zeggen, zolang er geen strikt persoonlijke beledigingen worden geschreeuwd. We kennen maar dat éne konkrete geval. Maar als we berekenen dat ruim vijftig tegenbetogers van de matrak hebben gekregen (al was het ook niet zo erg als in dit bekende geval), dan werd voor iedere betoger van de FDF aan een tegenbetoger een matrakslag verkocht. Een hoogstens duizendtal betogers, minstens duizend matrakslagen. Een mooie rekening !

De Brusselse politie heeft erg genoeg niet zoveel eer meer te verliezen : een aantal agenten werden door de zeer milde rechtbanken dan toch veroordeeld wegens brutaliteiten, een Brits toerist is nog niet zo lang geleden de lof van onze heren agenten in het buitenland gaan verkondigen — en de Vlamingen weten allang wat hen te wachten staat. Zelfs als het maar om een eenvoudige verkeersovertreding gaat : een Vlaming gaat altijd het boekje op ! Nu hebben tienduizenden televisiekijkers de Vlamingenhaat kunnen zien, de zoveelste keer. Maar deze keer midden de komedie rond het « goede onthaal » voor de Vlamingen in de tweetalige hoofdstad. De man die de zestig Brusselse matrakslagen kreeg, heeft ook dit masker afgerukt !

NEMROD.

Wij nazijn

vlaams nationaal

TWAALFDE A.B.N.-WEEK

Op 11 februari begint de 12e A.B.N.-week in Vlaanderen. Er zijn opnieuw allerlei manifestaties voorzien. Deze week wordt op touw gezet door de Vereniging voor Beschaafde Omgangstaal en de A.B.N.-kernen en wordt doorgaans in alle Vlaamse provincies door de overheid gesteund. De V.B.O. organizeert ook welsprekendheidstornooien voor de jeugd, oefeningen in taalvaardigheid, debatavonden voor volwassenen, vertelwedstrijden voor de jeugd, taaldagen en taalkongressen, voordrachten voor personeel van openbare diensten en werkt samen met het Noordnederlandse Genootschap Onze Taal. Ze verrichtte reeds enorm goed werk.

ONMISBAAR

Men kan lid worden mits een minimumbijdrage van 30 fr voor studerenden, 60 fr voor volwassenen, 120 fr voor steunende leden en 240 fr voor beschermende leden, te storten op postrekening 1431.70 van V.B.O. te Brussel. De A.B.N.-week behoort tot de middelen om de Vlamingen duidelijk te maken, dat de beschaafde taal ter overbrugging van de dialekten onmisbaar is. Het gebruik van het A.B.N. neemt overhands toe en draagt trouwens bij tot het afdwingen van respekt, wat van groot belang is in ons land waar de taalstrijd nog steeds geen bevredigende oplossing kreeg.

Sterk aanbevolen dus bij onze lezers.

VERNEDERLANDSING...

Tot tweemaal toe heeft VU-raadslid Van de Weghe in de Oostendse gemeenteraad aangedrongen op de oprichting van een stedelijke kommissie voor het behoeden van het streekeigen karakter van de kust.

Hij steunde daarbij op deskundige adviezen, o.m. van het Westvlaams Ekonomisch Studiebureau, dat het totaal gebrek aan koördinatie betreurde tussen de overheidsdiensten. De tussenkomsten van ons raadslid mochten niet baten. De wn. burgemeester, BSP-er Lauweryns, verwees de interpellant schijnheilig naar het 11 julikomitee, de CVP stemde eveneens tegen (de « flamingant » Dries Claeys inbegrepen) en de PVV wenste niet « dat er druk op de private personen zou uitgeoefend worden » (van sociale druk door aan sociale regressie te doen is ze anders niet bang)...

De kleurpartijen te Oostende plegen in dit verband voortdurend vluchtmisdrijf. Ze durven hun verantwoordelijkheid niet opnemen.

...VAN DE KUST

Toen de VVB in maart 1966 een colloquium inrichtte over de vernederlandsing van het uitzicht van de kust, daagde alleen de VU op; alle andere partijen zonden hun kat of verscholen zich achter pietluttige uitvluchten. Daar was nochtans gelegenheid om eens in alle vriendschap en openheid met mekaar van gedachten te wisselen. Het stadsbestuur beperkt zich tot het geven van een premie van 2.000 fr aan hen, die hun zaak met een typisch Vlaams uithangbord bedenken : een weinig efficiënt middel. Nu hebben ze voor de tweede maal een dialoog gekelderd. Wanneer er straks van Vlaamse zijde opnieuw druk zal uitgeoefend worden, zullen ze de eersten zijn om moord en brand te schreeuwen. Ze verwerpen de dialoog, ze vegen hun broek aan middenstandsbelangen, ze geven de voorkeur aan protesten en incidenten. Die ze dan « uit hoofde van toeristische belangen » natuurlijk zullen trachten te onderdrukken met politie- en andere intimidatiemaatregelen. Hypokrieten !

Studenten van het Hoger Instituut voor vertalers en tolken te Antwerpen zetten verleden week hun eis tot het bekomen van een universitair statuut op originele wijze kracht bij : ze begonnen een (beperkte) hongerstaking in een soort nomadenkamp in de Antwerpse Schilderstraat.

WAALS VOORBEELD...

We hadden het verleden week in een binnenlands portret over « De dag van Morgen voor 400.000 Namenaars », een bijeenkomst die te Namen op initiatief van het Ekonomisch Bureau van de provincie werd gehouden. Alle sociale en politieke bewegingen zonder uitzondering namen er aan deel. Er werd aangedrongen op een Waalse ekonomische politiek, op eendracht onder de Walen, op decentralizering van het politiek gezag. Volksvertegenwoordigers Coulonvaux, Remacle en Martin, deputee Humblet en ABVV- en MPW-leider Genot spraken er onverbloemd federalistische taal.

...VOOR VLAANDEREN

Zullen wij het ooit beleven dat er een « Dag van Morgen van 5 1/2 miljoen Vlamingen » zal gehouden worden te Antwerpen of te Gent, waar vertegenwoordigers van alle bewegingen en partijen een zelfde kompromisloze taal zullen spreken ten behoeve van de bloei der Vlaamse gewesten ? Ingericht door de Ekonomische Raad voor Vlaanderen bv. met de medewerking van de kleursindikaten, de parlementsleden uit de kleurpartijen en woordvoerders van sociale, ekonomische en politieke bewegingen die zich naast de bekende « extremisten » Vlaams noemen ? Eerlijk gezegd, we zijn er bijna zeker van, dat zo een Dag van Morgen nog lang niet voor... morgen is. Intussen vormen de Walen front !

TE ONTHOUDEN

Tijdens zijn perskonferentie van 27 oktober jongstleden legde P.V.V.-voorzitter Vanaudenhove volgende formele verklaring af : « Niemand kan voorspellen hoe de konjunktuur zal evolueren. Maar wat er ook moge gebeuren, zegt de P.V.V. thans vastberaden aan de regering dat het begrotingsevenwicht moet behouden blijven en dat er op geen enkel ogenblik mag sprake zijn van nieuwe belastingen ».

Sindsdien zijn er de onrechtstreekse belastingen door tariefverhogingen geweest. En sindsdien wordt de evolutie van de konjunktuur wél ingeroepen, om de belastingspil te doen slikken.

Eén man, één woord, zoals men ziet !

BRUSSEL, DE ONBEKENDE

Het rapport Kint en de RTB-uitzending erover in « Faire le point » hebben eens te meer de aandacht gevestigd op de hardnekkigheid waarmee de strijdbare franstalige Brusselaars de Vlaamse werkelijkheid te Brussel willen loochenen.

Prof. Kint zal op zijn beurt aan den lijve ondervonden hebben, wat objektiviteit betekent bij de RTB of bij zijn tegenspeler prof. Stengers wanneer het om taalvraagstukken gaat. De spot bij de presentator en bij prof. Stengers kon hen zo van het gezicht afgeschept worden, want ook de domste kijker diende ingeprent dat die professor Kint eigenlijk geen professor, doch een kwakzalver is. Vooral de argumentatie van de heer Stengers was beschamend : een puntje uit de bewijsvoering lichten en proberen dit met een schijn van argumentatie belachelijk te maken.

Van de wetenschap van de RTB, verlos ons Heer !

Misschien zal deze uitzending echter de objektieve Vlamingen leren wat omzichtiger te werk te gaan, vooraleer op de RTB te verschijnen. Ofwel dienen tegenspelers met wetenschappelijk peil geëist ofwel blijft men er weg en laat de kwakzalvers alleen knoeien.

De diskussie ging hoofdzakelijk om het aantal nederlandstaligen te Brussel en professor Kint vertrok nochtans van het aantal Brusselaars dat buitenshuis Frans praat.

Wat al meteen een kwart miljoen Vlamingen uitsluit.

Het aantal nederlandstaligen te Brussel verschilt immers enorm naargelang men als maatstaf neemt de taal in het gezin dan wel de taal op straat, buitenshuis.

De gewone Brusselaar praat immers nog zijn dialekt thuis, met goede kennissen en met bevriende buren. Hij zal echter normaal Frans gaan praten met vreemden en ook met onbekenden die hem in het Nederlands aanspreken.

De gewone Vlaming zal dit laatste niet begrijpen en de Brusselaar daarvoor de steen werpen. Hij vergeet hierbij dat de gewone Brusselaar sinds tientallen jaren onder zware sociaal-ekonomische druk staat, dat hij geen beschaafd Nederlands kan spreken en gewoonlijk ook niet lezen (hij deed zijn onderwijs immers in het Frans) en dat men hem altijd ingeprent heeft, dat zijn dialekt iets afgrijselijks is, volledig ongeschikt om in beschaafd gezelschap te spreken. De gewone Brusselaar aanvaardt deze redenering en vermits hij gekultiveerd wil schijnen, zal hij automatisch met onbekenden Frans praten omdat hij meent dat hij die taal kent.

Een juiste ontleding van de samenstellende delen van de Brusselse bevolking ontbreekt nog steeds. Er werd daar nog weinig of niets over geschreven. Daarom zijn we verheugd dat we binnenkort een brosjure kunnen laten verschijnen, «Brussel, stad zonder gezicht », die de neerslag is van een jarenlange en aandachtige waarneming en studie van het verschijnsel Brusselaar, geschreven door een echte Brusselaar, uit de medische sektor, die uit de aard van zijn kontakten Brussel niet alleen kent naar de uiterlijke schijn, zoals praktisch de totaliteit van de Vlamingen het alleen kent, maar die de Brusselaar laat zien zoals hij is : een tweeslachtig wezen, anti-Waals en anti-flamingant, tweetalig op zijn manier, apatisch, niet te interesseren aan taalkwesties tenzij wanneer men hem wijsmaakt dat de flaminganten hem en zijn kinderen hun betrekkingen wil afnemen omdat zij geen goed Nederlands kennen. De Brusselaar is een noodgedwongen opportunist ,die onder zware sociaal-ekonomische druk gezwicht is voor het Frans, zonder zijn diepste Vlaams-zijn ontrouw te worden, maar die niet durft of wil vechten tegen het opgedrongen Frans, omdat hij de superioriteit ervan aanvaardt. Dat overwicht van het Frans hoort hij immers elke dag weer beklemtonen. De hersenspoeling is geslaagd.

Het Nederlands dialekt gaat achteruit. maar veel trager dan men algemeen aanvaardt. Het aanpassingsvermogen of het opportunisme van de door het Frans geterrorizeerde Brusselaar is echter groot. Vandaar dat hij met een zeker ontzag opkijkt naar de vooruitgang van het Nederlands en dat hij er rekening mee houdt bij de opvoeding van zijn kinderen. De tweetaligheid neemt te Brussel vlugger toe dan dat het Nederlands dialekt er achteruit gaat.

Brussel telt ongeveer 10 % strijdbare Vlaamsgezinden, een kleine 15 % strijdbare Fransgezinden en Walen, ongeveer 10 % vreemdelingen, een 20 % volledig verfranste Brusselaars en zowat 45 % Vlaamse Brusselaars, voor de helft op weg naar verfransing.

De meerderheid van de Brusselaars praat aan huis nog steeds geen Frans. Het is het stijgend aanzien van het Nederlands, naast de groeiende tweetaligheid, die de strijdbare Brusselse verfransers verontrust. Zij vrezen dat dit de verfransing zal afremmen vooreerst, stopzetten nadien. Vandaar hun heftigheid, vandaar het ontstaan en de groei van het F.D.F.

Deze verfransers, echte taalracisten, bepalen echter het Brussels gelaat naar buiten. Deze mensen bezetten te Brussel de machtspozities. Het zijn de rijken maar vooral de kadermensen, die het in de bedrijven, handelshuizen, administratie en ook in de kulturele en ontspanningswereld voor het zeggen hebben. Zij spreken namens de Brusselaars, ze zijn « le tout Bruxelles ». De gewone Brusselaar laat ze praten, volgt ze niet wanneer ze te fanatiek worden, maar spreekt ze niet tegen.

Het bestaan van het F.D.F. en zijn verkiezingssukses bepaalt niet alleen de reakties van de P.V.V.-leiding, zijn geestesgenoten, maar ook van C.V.P. en B.S.P. Het dwaas gedoe van een Simonet te Anderlecht heeft geen andere verklaring.

De vorige verkiezingen hebben de Brusselse Vlamingen gedeeltelijk de trein gemist. We hadden de uitslag van het F.D.F. kunnen neutralizeren, want ook voor ons lagen de drie zetels voor het grijpen. Heel de politieke situatie te Brussel zou anders geweest zijn : 3 V.U.-ers tegenover 3 F.D.F.-ers. De andere partijen zouden besluiteloos geweest zijn, terwijl ze nu naar het F.D.F. lonken.

De Vlamingen hebben zich toen te Brussel politiek onrijp getoond, omdat de meesten van Brussel niets begrijpen en omdat het anderen in de eerste plaats aan Vlaams refleks mangelde.

Gedane zaken hebben echter geen keer.

Maar omdat de Vlaamse Brusselaars thans zien wat het sukses van het F.D.F. betekend heeft, beseffen ze meteen wat een Vlaams sukses zal betekenen volgende verkiezingen.

De Vlamingen krijgen te Brussel immers een nieuwe kans bij de volgende verkiezingen. Zij kunnen bewerken, dat te Brussel zelf het roer omgegooid wordt.

Ze zullen echter de moed moeten hebben politiek te bedrijven en alle kleinzichtigheid en dorpspolitiek achterwege te laten. Op de lange duur krijgt men in de politiek slechts wat men verdient. Ook de Volksunie zal propagandistisch en organizatorisch te Brussel zélf een nieuwe grote inspanning doen om de kaders en de aanhang te verruimen.

De inzet is immers te groot om klein te spelen !

WIM JORISSEN.

IN MEMORIAM

MW. VAN DER PAAL

Te Antwerpen overleed verleden zaterdag mevrouw wwe. Rudolf Van der Paal, geboren Maria Cousyns, in de leeftijd van 71 jaar. Mevrouw Van der Paal was de moeder van de algemene organizatieleiders, tevens provinciaal voorzitter Antwerpen van de Volksunie, Rudi Van der Paal. Zij was een voorbeeldige moeder, wier trouwe zorg uitging naar het welzijn en tevens naar de idealen en opvattingen van haar kinderen. Haar gastvrije woning stond steeds open voor vergaderingen en bijeenkomsten allerhande; als voorname en kunstzinnige dame was zij de perfekte gastvrouw voor wie geen enkele inspanning te veel was.

Mevrouw Van der Paal-Cousyns werd verleden donderdag, na een dienst in de St Laurentiuskerk, ten grave gedragen. Het indrukwekkend aantal mensen dat er aan gehouden had te komen delen in de rouw, zal onze vriend Rudi in dit zware ogenblik gesterkt hebben met het besef van een breed en algemeen medeleven in heel de beweging.

Het Partijbestuur, de Partijraad en de redaktie betuigen langs deze weg nogmaals hun innige gevoelens van medeleven aan de achtbare familie en aan de heer Rudi Van der Paal.

V.U....

In de katolieke pers werd medegedeeld dat het Rampenfonds van de provincie Oost-Vlaanderen besliste, bepaalde tegemoetkomingen te verlenen aan de zwaarstgetroffenen van de jongste overstromingen. Er werd (natuurlijk) niet aan toe gevoegd, dat deze beslissing werd getroffen op herhaald aandringen van de V.U.-fraktie in de provincieraad. De meerderheid zat nogal verveeld met de pertinente vaststelling, dat er wél 40.000 fr kon geschonken worden door de provincie als Oostvlaamse bijdrage in de Belgische hulp aan de slachtoffers van de aardbevingen in Turkije, doch dat er aan de eigen slachtoffers van overstromingen niets kon gegeven worden « aangezien het een geval van overmacht betrof » ! Een aardbeving in Turkije was blijkbaar voor de deputatie géén geval van overmacht !

...EN RAMPENFONDS

Uiteindelijk moesten meerderheid en deputatie op V.U.-aandringen bakzeil halen en werd principieel beslist, dat het provinciaal rampenfonds een helpende hand zou toesteken. Als zwaarst door de overstromingen getroffen provincie zou dat er nog aan ontbroken hebben!

Ook door deze tussenkomsten bewees de V.U., dat sociale solidariteit bij haar geen ijdel woord is.

SZONDI BUITEN

De beruchte Etterbeekse CVP-afdeling heeft bij meerderheidsbeslissing raadslid Szondi uitgesloten. Veertien aanwezige Vlaamse leden weigerden aan de stemming deel te nemen. De frankofone CVP-leiding van Etterbeek is al lang kwaad op Szondi en achtte diens uitnodiging aan Borginon, om in het kader van de Vlaamse kulturele werking te Etterbeek over het statuut van Brussel te komen spreken, de druppel die het vat deed overlopen. Deze spreekbeurt moest aanvankelijk een debat tussen Borginon en vice-goeverneur Cappuyns geweest zijn, doch ging niet door ingevolge het spreekverbod door Vanden Boeynants aan de vice-goeverneur opgelegd. De spreekbeurt gaf aanleiding tot incidenten met opgewonden en doordravende frankofonen. Szondi gebaarde na zijn uitsluiting van krommen aas en zetelde vorige week vrijdag in de gemeenteraad nog steeds als lid van de CVP-fraktie. Het arrondissementeel bestuur van de CVP moet nu nog uitspraak doen.

VUNZIGE STAL

De Vlaamse katolieke pers bezweert de CVP-leiding komaf te maken met de Etterbeekse veroordeling van haar pupil. Intussen leren we uit deze wending van zaken, dat er in de CVP zonderlinge opvattingen over demokratie heersen. Een premier die de muilband hanteert, een afdeling die een lid uitstoot omdat hij Vlaming is. Als men het ons vraagt : het is oneerlijk vanwege de CVP met mensen als Szondi te schermen in tijd van verkiezingen, om Vlaamse stemmen te lokken. Maar het is ook ongezond, niet zelf de logische konsekwentie uit de verhoudingen te trekken. Heel deze geschiedenis bewijst alvast één ding : dat de CVP in Vlaanderen in het algemeen en in het Brusselse in het bijzonder een valssprekende partij is. Een Vlaamsgezinde is in die partij niet op zijn plaats en zou er, normaal gesproken, niet op een uitsluiting moeten wachten om er van onder te trekken.

DETECTIVE STORY...

Het Gentse socialistische blad « Vooruit » had gemeld, dat senator Karel Van Cauwelaert (ex-Schildwacht van « Het Volk ») bij zijn — naar Kongo afgereisde — broer pater Robert Van Cauwelaert (het enfant terrible van de familie) was ingebroken, om er het zgn. Frans Van Cauwelaert-archief te stelen. Karel, Robert en Emiel Van Cauwelaert (deze laatste de huidige hoofdredakteur van « Het Volk ») zijn de neven van Frans Van Cauwelaert, die destijds de flamingant uithing tot hij in de politiek zijn weg had gevonden en zijn slogan in toepassing bracht : « Vlamingen, wordt rijk ».

...MET ONHANDIGE SCHILDWACHT

De ex-Schildwacht heeft spoedig gereageerd op de « Vooruit »-sensatie en deze tot minder Agatha Christie-verhoudingen herleid. De archieven van Frans Van Cauwelaert bevinden zich niet bij Pater Robert doch bij dochter Mia, CVP-schepen van Antwerpen. Vóór zijn afreis naar Kongo had broer Robert aan broer Karel volmacht gegeven, over zijn achtergelaten inboedel te beschikken. Karel Van Cauwelaert begaf zich bij nacht en ontij naar de Leuvense flat van zijn broer (omdat hij niet op een deftiger uur tijd had gevonden), moest er de deur laten openbreken omdat niemand wist waar de sleutel was, nam er een en ander mee en hoorde later, dat een zekere Massart, vriend en (verlate) gast van broer Robert klacht tegen onbekenden wegens diefstal had neergelegd. Toen de heer Massart vernam hoe de vork aan de steel zat, trok hij de klacht in.

De heer Van Cauwelaert is dus een deftige ex-Schildwacht gebleven en geen archiefrover en inbreker geworden. Intussen zijn we wel benieuwd, of dit archief ooit het licht zal zien. Tenzij het om een gezuiverde uitgave zal gaan...

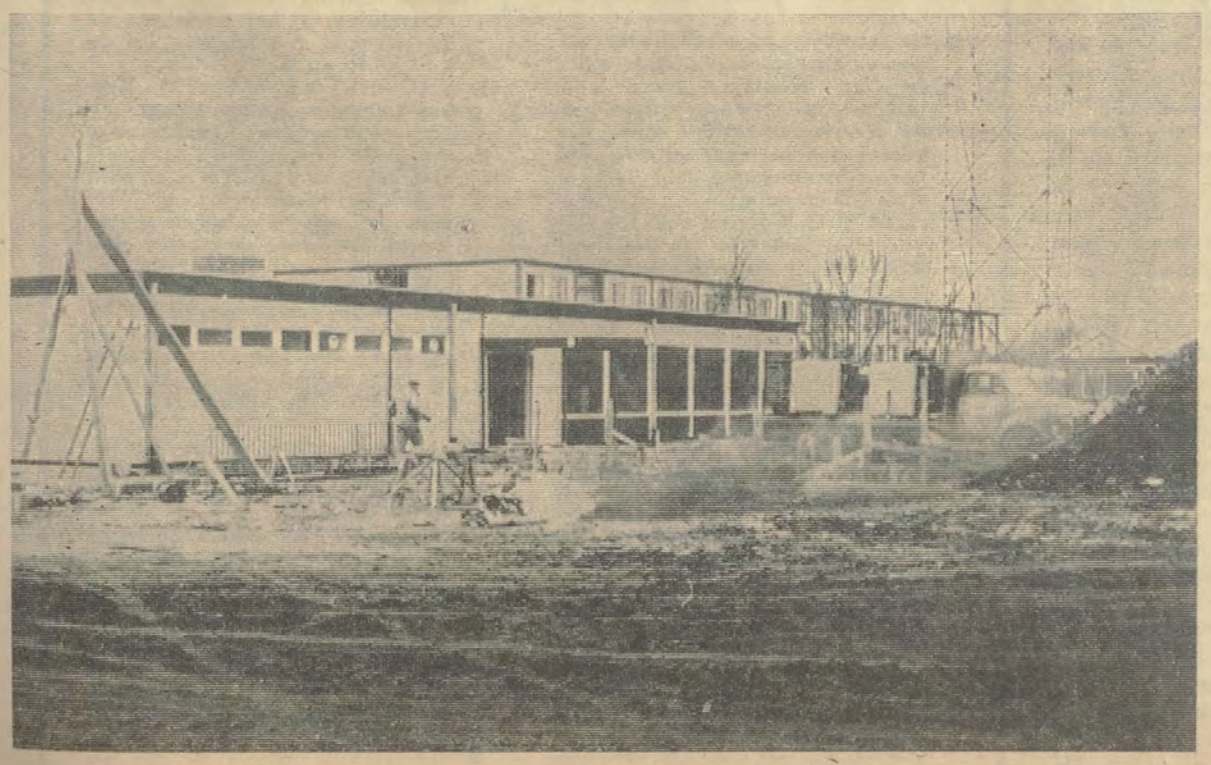

Te Casteau-Maisières kan plots, wat anders nooit kan : in een bliksemtempo rijzen de gebouwen voor Shape uit de grond. Bij dat tempo kan op een miljoentje meer of minder natuurlijk niet gekeken worden...

Voor een goed gezag en voor een beter politiek personeel

Bij het afsluiten van het eerste kwartaal van onze eeuw getuigde Lodewijk Dosfel dat hij zijn leven graag offerde opdat er een « goed gezag » in Vlaanderen zou komen.

Politieke kaderscholing in een ruime geest en met wetenschappelijke objektiviteit blijft dan ook de eerste en belangrijkste opdracht van een demokratische partij, omdat politieke mandatarissen uiteindelijk leiding moeten geven op ieder vlak en omdat, anderzijds, mandatarissen niets vermogen wanneer zij in de rug niet worden gesteund en gestuwd door een open begrijpend kader van geschoolde bestuursleden.

De oprichting en de start van het « Politiek Vormingsinstituut L. Dosfel » heeft dan ook de waarde van een besliste politieke wil en van een onverdacht Vlaams-nationaal getuigenis. Hier wordt als het ware antwoord gegeven op vragen, die Aloïs De Maeyer, pr., in 1950 stelde op Dosfel's graf : « Wat hebben wij gedaan met de erfenis, met het voorbeeld dat Dosfel ons liet ? Hoe werd zijn woord, zijn leer, zijn levenshouding verkwanseld door wie er bij gezworen hadden of door wie er alles hadden kunnen bij leren » ?

Is de oprichting van ons Politiek Vormingsinstituut zinvol, de naam eraan gegeven is het niet minder. De grote Dosfel-kenner Art. De Bruyne noemt Dosfel de « theoreticus van het Vlaams-nationalisme ». Vooral op de jongeren heeft Lode Dosfel een indringende en beslissende invloed gehad, onmiddellijk voor, tijdens en na de eerste wereldoorlog. Zijn wetenschappelijke standing, zijn waarheidszin, zijn ruime onpartijdige kijk, zijn federalistische en heel-Nederlandse vizie maken van Dosfel de ideale « beschermheilige » van een politieke kaderschool.

Brussel 18 februari 1967 : de eerste « leerlingen » — er werden reeds 50-jarigen ingeschreven ! — van het Dosfel-Instituut treden aan : vergrijsde bestuursleden naast studenten en V.U.-jongeren. De naam van de zaal in het Rogiercentrum, — « Einstein » —, waar de inaugurale zitting doorgaat, weze een simbool van de wereldwijde geest en bekommernis, van de openheid en waarheidsdrang die het Vormingsinstituut moeten kenmerken en bezielen.

Politiek is een menselijke, en derhalve een zedelijke, opgave; politieke vorming dient derhalve gericht op zedelijke juistheid en zedelijke appreciatie. Het objekt van politieke aktie ligt toch duidelijk in het welzijn en de orde van de gemeenschap.

Politieke vorming houdt in : mensen klaar en bereid maken voor verantwoordelijke inzet, door hen inzicht te geven in de nooit eenvoudige gegevens en problemen van de huidige samenleving. Precies door meer politieke scholing wordt de volksgemeenschap in haar geheel doorslaggevend in de beslissingen, en niet langer een handvol politici. De volkskracht moet kunnen omgezet in politieke vormen ! Zulke vorming behoedt de enkeling ook voor partijfanatisme en voor gevaarlijke idealizerende abstrakties.

Tenslotte mondt oprechte politieke vorming uit in verdraagzaamheid, omdat alras blijkt dat genuanceerde benadering en ploegwerk de onvermijdelijke attributen zijn van politieke werking.

Hoewel een versleten gemeenplaats, moet toch steeds opnieuw herhaald en onderstreept dat de Staatsinmenging in technisch hoog beschaafde staten vérreikend en alles omvattend is. Precies daarom moet steeds de mens in leefbare dimensies centraal worden gesteld. Mede daarom ook werd aan ons politiek vormingsinstituut de naam L. Dosfel gegeven. Want Dosfel was op geen enkel ogenblik een blind partijmannetje ! Hij wou steeds inzicht, klaarheid, overtuigende bewijsvoering en goede rechtsstrukturen. Hij prentte als het ware gevoelige vingerafdrukken in geest en hart van de medemensen, en gans bizonder van de studenten.

Hij fantazeerde niet als een hoog intellektueel buiten af, maar redeneerde al doende van binnen-in. Hij vlocht geen lauwerkransen rond eigen hoofd, maar diende slechts het algemeen belang in de mensen rondom hem en kroonde slechts waarheid als een verloofde en Nederland als een moeder.

De kursisten van O.- en W.-Vlaanderen zullen lessen volgen in de stad van de eerste Nederlandse universiteit : Gent, waar Lodewijk Dosfel eens de rechtswetenschap doceerde.

De kursisten van Antwerpen, Brabant en Limburg lopen school in de aloude universiteitsstad : Leuven, bolwerk van de Vlc :se verdedigingsgordel.

Ieder afdelingsbestuur zal het zich tot een plicht en een eer rekenen, minstens één bestuurslid en minstens één hogeschoolstudent en-of V.U.-jongere naar het Politiek vormingsinstituut af te vaardigen.

Het volstaat niet, optimistische pronostieken te maken voor volgende verkiezingen. Nu moet de nabije toekomst van onze groeiende partij gewaarborgd worden opdat, langs een beter politiek personeel, Vlaanderen eindelijk een « Goed Gezag » zou krijgen — naar Dosfel's hoop — wat volgens Wies Moens betekende : een volks-écht gezag.

M. COPPIETERS.

het treffen tussen société générale + en groep lambert...

In december liepen de onderhandelingen tussen de Kongolese regering en de Union Minière du Haut Katanga spaak en stonden beide onderhandelingspartners ongeveer op het nulpunt. In januari nam prezident Moboetoe dan een fors initiatief met een dubbele draagwijdte. Eensdeels veegde hij met veel Bantoe-kordaatheid maar met weinig juridische zin de Union Minière van de tafel en richtte een nieuwe Kongolese mijnmaatschappij op : de Société Générale Congolaise des Minerais. Anderdeels — en dat bleek een sluwe zet te zijn — betrok hij baron Lambert bij zijn pogingen om een internationale groep te vormen die dan voor 40 t.h. zou deelnemen in de kapitaalsvorming van de nieuwe Kongolese mijnmaatschappij. Op dat ogenblik zou men op het scorebord één tegen één kunnen aantekenen hebben. Technisch, commercieel en juridisch stond Kongo in de wildernis. Maar Union Minière had haar monopoolpozitie in de Belgisch-Kongolese onderhandelingen verloren : Lambert bleek een bruikbare gesprekspartner.

...voorlopig nog altijd gelijk spel

• *SUKSES EN MISREKENING VAN LAMBERT*

Van dan af heeft de groep Lambert met wisselend sukses onderhandeld. Als troefkaart had Lambert een mandaat dat hij van de regering Moboetoe gekregen had : Kongo wenst dat Lambert de spil zou zijn van een op te richten internationaal consortium waarbij internationale groepen met mijn- en transportbelangen in centraal Afrika zouden betrokken worden.

Het gewone publiek heeft in grote lijnen kunnen volgen, wat er van dit mandaat geworden is. Grote groepen als Tanganyika Concessions Ltd. lieten zich door Lambert niet tot deelneming aan de nieuwe Kongolese mijnmaatschappij bewegen. Integendeel : ze bevestigden hun solidariteit met Union Minière en met Société Générale.

Men had de indruk dat Lambert, ondanks de steun van zijn Franse neven, de Rothschilds, geen wig heeft kunnen drijven tussen de grote internationale vennootschappen die nauw betrokken zijn bij de ontginning van de Midden-Afrikaanse mijnen en bij het vervoer van het erts. Zó sterk was de Société Générale nog altijd, dat ze de kontakten tussen Lambert en de andere big business kon verhinderen.

Nog in een ander opzicht vielen Lambert's pogingen falikant uit. Hij had blijkbaar zijn kontakten met de politieke machten in België en met de openbare mening verwaarloosd.

Baron Lambert heeft tijdig de Belgische regering op de hoogte gebracht van het mandaat dat hij van de Kongolese regering gekregen had. Hij heeft wél bereikt dat de Belgische regering zich hiertegen niet verzette. Maar tenslotte heeft de Belgische regering niets gedaan dat de uitvoering van dit mandaat kon vergemakkelijken. Integendeel. De regering bewoog zich praktisch langs dezelfde operatieve lijnen als de Société Générale.

Misschien was het onmogelijk een splijtzwam te drijven tussen de Belgische regering en de Société Générale. Maar we hebben toch ook de indruk dat Lambert op het politieke vlak niet gelukkig gemaneuvreerd heeft, en dat meer bepaald zijn kontakten met de minister van buitenlandse zaken Harmel en met diens kabinetchef Davignon niet efficiënt gelegd en onderhouden zijn.

Wie hiervan de schuld draagt, valt moeilijk te zeggen. De groep Lambert kon rekenen op de ervaring van een oude staatsman als Gutt, erevoorzitter van Lamberts Maatschappij voor Nijverheid en Financiën (voorheen Compagnie d'Outremer pour l'Industrie et la Finance), die vanzelfsprekend zijn politieke invloed behouden heeft. Maar Gutt is een oud man geworden, die het kontakt met de op hem volgende generaties in de Belgische politiek verloren heeft.

De meest operatieve verbinding tussen Lambert en de politiek loopt o.i. over de ere-sekretaris-generaal van het ministerie van ekonomische zaken, baron Snoy et d'Oppuers, afgevaardigde-beheerder van hoger vermelde maatschappij. We vragen ons af of het uitblijven van een beslissend sukses niet te wijten is aan een onverenigbaarheid van karakter en van werkmetode tussen de uiterst vage en onbepaalde minister Harmel en de eveneens vage en abstrakte baron Snoy.

Dat moeten de Lambert-mensen nu maar zelf uitmaken. Het resultaat was echter dat Lambert de schijn had, de Belgische belangen in Katanga te verkwanselen en er te handelen in strijd met de beginselen die inzake Belgisch eigendomsrecht door de regering Vanden Boenants geproklameerd waren.

Daarenboven reageerde de openbare mening in België anti-Lambert. Inzake oriëntering en beïnvloeding van de pers bleek Société Générale veel sterker.

• *SOCIETE GENERALE WEER IN DE STRIJD*

Dat betekende nog niet dat Société Générale het gehaald had. Vorige week stond ze te Kinsjasa nog nergens. Langer vasthouden aan haar rechtsstandpunt inzake Union Minière en de eigendomsrechten op het koper leek niet meer mogelijk.

De door de Société Générale naar Kinsjasa gestuurde onderhandelaars — die er momenteel nog verblijven — hebben dat zo goed begrepen, dat ze zich niet eens meer op de Union Minière beroepen hebben. De voornaamste onderhandelaar, André de Spirlet, kon maar tot Moboetoe doordringen door zich aan te melden als een onderhandelaar gestuurd door de Compagnie Maritime Belge, de maatschappij zonder de hulp waarvan Kongo het Katangese koper niet op de wereldmarkt kan krijgen.

De zwenkingen en toegevingen van de Société Générale gingen nog veel verder. Ze verklaarde zich bereid zélf mee te werken aan de oprichting van een internationaal consortium. Met andere woorden, ze trachtte van prezident Moboetoe te verkrijgen dat hij het aan de groep Lambert verleende mandaat introk en overdroeg aan de Société Générale zelf, die dan een groep zou vormen zonder Lambert.

Dat is inderdaad een opvallend verschil tussen de pozitie van Lambert en die van de Société Générale. Lambert was bereid, de groep ook voor Union Minière en Société Générale open te zetten. De Société Générale integendeel wilde er in géén geval Lambert ontmoeten.

Zo lijkt ons in grote lijnen de stand van zaken, op een ogenblik dat we een soort half-time beleven. Benevens de Spirlet en Lecointe, die te Kinsjasa de Société Générale-onderhandelaars aanvoeren, opereert aan de Kongostroom een van de belangrijkste Lambertmensen : de Armeniër Edouard Dervichian.

• *EEN VLAAMSE STEM ?*

Waar is in heel die touwtrekkerij het Vlaamse belang en de Vlaamse invloed? We hebben er nergens iets van bemerkt. Tenzij dan dat onder het Union Minière-personeel in Katanga, waarvan de persoonlijke en familiale toekomst op het spel staat, heel wat Vlamingen zijn. Zoals ook in menige Vlaamse portefeuille Union Minière-aandelen berusten, zodat de eventuele ondergang van die maatschappij ook voor Vlaamse spaarders een tegenvaller zou zijn.

Toch valt er een praktische konkluzie uit deze epizode te trekken. Ook de machtigste financiële groepen kunnen het in ogenblikken van strijd en tegenslag niet bolwerken zonder een openbare mening die aan hun zijde staat. In die zin zou de Vlaamse openbare mening moeten gemobilizeerd worden en georiënteerd in een richting die bijdraagt tot de sociaal-ekonomische ontvoogding van onze gemeenschap. Een taak met sociale en politieke komplikaties die zich als een uitdaging aandient bij de huidige generatie van moderne Vlamingen.

A. Van Altena.

onze mannen in het parlement

- De parlementaire krabbels uit Kamer en Senaat, die doorgaans op deze bladzijde staan, zijn voor één keer weggevallen ; in de Wetstraat immers heeft het accent zich verlegd van de openbare vergaderingen naar de speciale Kamerkommissie die momenteel de regering naar de (financiële) lever tast. In die kommissie zetelt trouwens volksvertegenwoordiger mr F. Van der Elst en hij laat er zich niet onbetuigd.
- In de Senaat kwam prof. dr. Elaut tussen bij de bespreking van de begroting van Volksgezondheid en Gezin. Hij had het uitvoerig over de bejaardenzorg en hield in dat verband een pleidooi voor het instellen van een diploma voor ouderlingen-verpleging. In verband met het drama in een kliniek te Charleroi handelde hij over de moeilijkheden in de farmaceutische sektor en bepleitte de instelling van een diploma apoteker-assistent. Hij was van mening dat er in ons land te weinig huisartsen en te veel specialisten zijn en dat de criteria om specialist te worden vier- tot vijfmaal strenger moesten zijn.
  Senator Elaut was buitengewoon op dreef : geestig, gevat en slagvaardig. Het « Beknopt verslag » van de zitting stipt bij zijn tussenkomst driemaal aan dat er « vrolijkheid » bij de vroede vaderen heerste en eenmaal « men glimlacht ». Zeldzaam, al te zeldzaam ! Even zeldzaam als de vermelding bij het einde van de tussenkomst : « applaus bij de Volksunie en de C.V.P. ».
- Volksvertegenwoordiger dr Hector Goemans kwam tussen bij de begroting van Verkeerswezen in de Kamer. Na de taalverhoudingen in de N.M.B.S. gelaakt te hebben, hield hij een pleidooi voor rationalisatie bij de spoorwegen. Hij kloeg de tariefverhoging aan, vooral omdat de diskriminatie tegenover de bedienden weer groter geworden is. Hij hield een pleidooi voor de voorrang van links en verdedigde de belangen van de kleinere luchthavens in Vlaanderen, w.o. Gent.
- Volksvertegenwoordiger drs. M. Coppieters bepleitte de aanleg van een ondergronds spoor en bovengronds busstation in het kader van de electrificatie op dubbel spoor van de lijn Antwerpen-Gent. Hij ondervroeg de minister tevens over de infrastrukturele maatregelen op de linkeroever tussen Zwijndrecht en Doel en wenste te vernemen, of de Waaslandse gemeentebesturen terzake geraadpleegd en/of ingelicht werden.
- Schriftelijke vragen werden gesteld door dr. Vic Anciaux en drs. Wim Jorissen.

ONZE PARLEMENTSLEDEN STAAN HUN MAN!

TRAGE TAALKOMMISSIE ?

Het aantal regelmatig ingediende klachten waarover op 30 september 1966 geen advies binnen de wettelijke termijn van 180 dagen door de Vaste Kommissie voor Taaltoezicht was uitgebracht, bedraagt 253 voor de plenaire vergadering, 6 voor de Nederlandse en 3 voor de Franse afdeling. Elk advies wordt aan de betrokkene betekend met vermelding der motieven. Het hoge aantal niet tijdig uitgebrachte adviezen zou te wijten zijn aan de onvoldoende infrastruktuur van de Vaste Taalkommissie. Het is niet de enige taalkontrole-instelling in ons land die aan dit euvel lijdt. Natuurlijk louter toeval...

GEDULD, HEER SENATOR

Senator Ballet vroeg inlichtingen nopens de P.M.S.-Centra beheerd door de provincie Brabant, adres, werkterrein, taalregime, taalverhoudingen bij personeel en leerlingen en dergelijk meer. Minister Grootjans vroeg om geduld, omdat de inlichtingen bij de provinciale diensten moesten aangevraagd worden. Wij zien benieuwd uit naar deze inlichtingen. Wij moeten zelfs geen profeet zijn om te voorspellen, dat het weer wat moois zal zijn in de taalverhoudingen. De provincie Brabant wordt immers volgens Brusselse maatstaven en door kleurpartijpotentaten bestuurd, die hun Vlaamse kiezers met antivlaams beleid bedanken. Niettemin, opschieten jongens, dat we dra weten hoe het in de provinciale augiasstal gesteld is. Gelukkig dat er V.U.-parlementsleden zijn, om hier de grote kuis aan te vangen. Moesten we inderdaad op de CVP of de BSP daarvoor rekenen...

GEEN TAALINDELING ?

Minister Van Offelen van Ekonomische Zaken heeft niet binnen de reglementaire tijd geantwoord op een vraag van volksvertegenwoordiger V. Anciaux nopens de taalgroep waartoe de voorzitters, sekretarissen en adj. sekret. van de Advizerende Raden bij de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven behoren. Hij wou o.a. ook de kriteria kennen voor het vaststellen van de tweetaligheid der voorzitters, hun geboorteplaats, woonplaats en hun studietaal. Is de toestand soms ook hier zo « gènant » dat de minister niet durft te antwoorden ? Kom nou, mijnheer Van Offelen, we zijn al zoveel gewoon...

MINISTER IN SINDIKALE STUDIE

De opschorting der sindikale verkiezingen in de overheidsdiensten heeft destijds groot ongenoegen veroorzaakt bij de betrokkenen. Dat blijkt wel enige indruk op de overheid te hebben gemaakt. Na drie studies (sic !) schijnt men in het Ministerie van het Openbaar Ambt en Toerisme klaar te zijn met de studie en werden bepaalde adviezen door de minister aan zijn kollega's en aan de sindikale afgevaardigden voorgelegd. Volgens minister Piers geniet dit initiatief beider instemming. Voor het overige hebben we het raden naar de inhoud ervan in het antwoord van minister Piers op een desbetreffende vraag van senator Jorissen. De zelfde minister vond trouwens niet voldoende tijd om te antwoorden op een andere vraag van de zelfde senator, nl. wie verantwoordelijk was voor een flagrante taalwetovertreding, begaan door de Union professionelle des Agences de Voyages, die eentalig Franse formulieren van het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme aan reisagenschappen in het Nederlands taalgebied had toegestuurd. Het zal wel weer de zoveelste vergissing zijn, we hoeven een ministerieel antwoord niet eens af te wachten...

RIJBEWIJS

Het rijbewijs is niet vereist voor het besturen van landbouwtraktoren die van de hoeve naar het veld rijden en omgekeerd en evenmin voor het besturen van verrijdbaar landbouwmateriaal, dat een snelheid van 25 km per uur niet te boven gaan. Wanneer een landbouwtraktor dus niet vlugger dan 25 km per uur rijdt zal men zonder rijbewijs en onafgezien het gewicht, met of zonder aanhangwagen en zelfs op een andere weg dan een van het bedrijf naar het veld, dit vervoermiddel mogen besturen en bv. landbouwprodukten van eigen bedrijf naar de fabriek, het slachthuis, de veemarkt enz. mogen overbrengen. Aldus de minister van Verkeerswezen in zijn antwoord op een vraag van volksvertegenwoordiger Lootens.

ACHTERDEUREN

De taalwet verbiedt niet, dat studenten uit het nederlandstalig gebied in het Frans hoger onderwijs volgen, aldus minister Grootjans. De minister van NOK ziet dan ook niet in, waarom aan deze studenten het genot van een studiebeurs zou ontzegd worden. Dat is terecht niet de opvatting van volksvertegenwoordiger Mattheyssens, die in zijn vraag de aandacht vestigt op het feit dat franstalige lagere en middelbare onderwijsinrichtingen in het nederlands taalgebied niet van rijkstoelagen genieten. De leerlingen van dit onderwijs komen dan ook niet in aanmerking voor een studiebeurs. Dat klopt met de bedoeling van onze gehele taalwetgeving. Door het verlenen van studiebeurzen aan studenten uit het nederlandstalig gebied, die verder (aan de universiteit) in het Frans studeren, doet men afbreuk aan het opzet der taalwetgeving. Wat voor het lager en middelbaar onderwijs geldt moet ook voor het hoger gelden. Minister Grootjans als goede, blauwe volgeling van Omer Vanaudenhove, vindt van niet. Wij vinden daarin het zoveelste bewijs van de achterbakse verkrachting der taalwetgeving. Wanneer het openlijk niet meer gaat, doen de heren het langs een achterdeur. Het zelfde kan trouwens gezegd worden van de abnormaal lange uitzonderingstijd, die nog steeds gegeven wordt aan studenten in de rechten, die in het Frans studeren en desniettemin nog steeds tot rechter in Vlaanderen kunnen benoemd worden. In 1933 was een dergelijke uitzondering wellicht normaal omwille van de overgang. Maar 34 jaar later duurt die « overgang » nog altijd voort. Onder andere met studiebeurzen ! Wat hebben wij aan taalwetten ? Alleen het federalisme zal aan dat geknoei en aan die uitdagingen een einde maken.

BELGIË IN INTERNATIONALE VOEDINGSBEURZEN

Het Ministerie van Buitenlandse Handel steunt met aanzienlijke toelagen het Verbond van Landbouw- en Voedingsnijverheden te Brussel bij het organizeren van de Belgische deelneming aan internationale voedingsbeurzen in het buitenland. Niettemin wordt via deze Belgische deelname de indruk in het buitenland verwekt, dat België een ééntalig Frans land is. Dat blijkt uit de katalogi, de gebruikte afkortingen, de adressen, enz.: alles in het Frans ! De minister beweert in zijn antwoord dat deze gegevens onder verantwoordelijkheid van de privé-inrichters vallen en dus aan taalkontrole vanwege het departement ontsnappen (alsof men in dit departement van taalkontrolelust overloopt !...).

Als men echter royale rijkssubsidies aan dergelijke instellingen geeft heeft men toch normaal het recht, te eisen dat de tweetaligheid van ons land in de initiatieven van deze Beulemansen zal tot uiting komen. Dat vindt trouwens de minister onrechtstreeks ook vermits hij belooft dat voortaan in die richting zal aangedrongen worden. En dat zelfs een Duitse vertaling gemakshalve er zal aan toegevoegd worden.

Dit alles in antwoord op een vraag, niet van een C.V.P.- of B.S.P.-kamerlid (ze houden zich daarmee niet bezig, er zijn gewichtiger dingen te vragen, bv. hoeveel portretten er van ons vorstenpaar in de scholen hangen en welke postzegel men denkt uit te geven naar aanleiding van de verjaardag van het overlijden van een Waalse kunstenaar, ten einde het taalevenwicht na te streven na de uitgifte van een gelijkaardig postzegel met een « Vlaamse kop » e.a.m.) maar van onze volksvertegenwoordiger Coppieters.

DOKUMENT

VLAMINGEN!

Duizenden Vlaamse OUD-STUDENTEN
van de Leuvense Universiteit, die in het verleden braafjes voor de Vlaamse C.V.P. stemden;

Honderdduizenden LANDGENOTEN
die het taalgekibbel hartgrondig beu zijn;

Tienduizenden JONGEREN
die burgers van de wereld willen zijn en niet willen stikken in het nieuwe dwangbuis van NATIONALISME, RACISME en DISCRIMINATIE,

eisen van hun politieke mandatarissen
De oloude werelduniversiteit met haar beide afdelingen blijft te LEUVEN en LEUVEN BLIJFT VLAAMS

BRUSSEL hoofdstad van het land wordt WERKELIJK TWEETALIG

Afwijzing van het ONZINNIG wetsvoorstel VERROKEN

ALS **ANTI** Universitair Vlaams Nationaal Europees

al dan er genoeg van heeft sluit aan bij de
VERENIGING VOOR DEMOCRATISCHE VERSTANDHOUDING

Vorige week verschenen op de muren van het Antwerpse plakkaten die op het eerste gezicht de zoveelste protestuiting van Vlamingen tegen diskriminatie en een beklemtoning zijn van hun rechtmatige eisen. Bij nader toekijken blijkt het echter een handig pleidooi voor unitarisme te zijn, geschoeid op een « nieuwe leest ». Het gaat in feite om 'n stokoud Belgicistisch misleidingsmaneuver waarin de teoretische eis « Brussel tweetalig » het verguldsel moet uitmaken voor de te slikken pil « Leuven blijft wat het is » : ja, een filiale van de frankofone, antivlaamse Brusselse burgerij. Het antwoord van de Vlamingen op dit plakkaat is kort en bondig : neen ! Dat nemen we niet meer. Duizenden Vlaamse studenten, honderdduizenden landgenoten en tienduizenden jongeren zijn het inderdaad beu misbruikt en uitgezogen te worden door de volksverdrukkende centralistische machten. Ze zullen meer dan ooit van hun mandatarissen de totale vernederlandsing van Leuven eisen, de totale kulturele autonomie, Brussel rijksgebied, onderworpen aan het gezag van de twee Belgische gemeenschappen, verenigd in een gezond en modern federalisme. Dat zullen de verkiezingen bewijzen.

de WIJ de wereld
vlaams nationaal

PAUS EN ANTI-POPE

Een ontwikkeling, die vier jaar geleden door Paus Jan XXIII in gang werd gezet, heeft dezer dagen een hoogtepunt beleefd met het bezoek van de Sovjet-prezident Podgorny aan Paulus VI in het Vatikaan. Toen Paus Jan Kroesjevs schoonzoon Alexeij Adsjoebei, de toenmalige hoofdredakteur van de Izvestia in audiëntie ontving zei hij « Het zou een direkte vingerwijzing van de Voorzienigheid kunnen zijn, waartegen ik niet het recht heb mij te verzetten ». Sindsdien is er in het Vatikaan geen werkelijke wil van verzet tegen kontakten met de Sovjets geweest. De « pletwals » van Vaticanum II heeft haar werk verricht en heeft de Kerk rijp gemaakt voor een openheid, die enkele jaren geleden nauwelijks voorstelbaar was. Het besef dat de Kerk een bundelende en vooral vredestichtende rol moet spelen heeft vele bezwaren tegen kontakten met het « goddeloos bolsjevisme » weggewerkt. Dat belet niet dat naar binnen het Vatikaans Koncilie minder spektakulaire veranderingen te zien geeft (afgezien van zuiver liturgische) dan naar buiten. In dit laatste verband kan men trouwens een paralleel trekken tussen de huidige leiders van de Roomskatolieke kerk en de Sovjet-Unie : Paulus VI moet zekere al te vooruitstrevende krachten remmen die zich op Johannes beroepen, zoals Podgorny-Bresnjev-Kosygin dat moeten doen tegenover voortvarende « liberalen », die zich op Kroesjev beroepen.

Twee werelden ontmoeten elkaar.

• *VERANDERDE TIJD*

De ontwikkeling heeft geleid tot de mogelijkheid van een dergelijke unieke ontmoeting, die echter minder ophef maakt dan men zou veronderstellen. De wereld is zoveel « unieks » gewoon geraakt, dat men er van langsom minder verbaasd om is. Niettemin is deze ontmoeting veelbetekenend voor de veranderingen, die zich niet alleen te Rome, te Washington doch ook te Moskou hebben voltrokken. De herinnering aan Stalin, Hitler, Roosevelt, Churchill en Pius XII (en deze volgorde houdt geen vergelijking noch een rangschikking in) is nauwelijks vervaagd of zij, die hen hebben opgevolgd aan de leiding van de wereld spreken een gans andere taal en nemen gans andere houdingen aan. Men ontmoet de tegenstander niet om hem tot andere ideeën te brengen of om zelf toegevingen te doen doch om in hem een eerlijke overtuiging te toetsen aan de eigen overtuiging. Dat is toch blijkbaar de wijze, waarop Paulus VI de dialoog met het wereldkommunisme, zoals het in Moskou is belichaamd, verstaat. Overigens (denken wij) is dit in onmiddellijk perspektief van minder belang en heeft het ook minder zin, de oude veronderstelling — of is het vaststelling ? — te maken, dat het kommunisme maling heeft aan eerlijkheid van overtuiging bij niet-kommunisten en alle middelen goed zijn om het doel te bereiken : de wereldheerschappij door instelling van de kommunistische orde. Men moet veeleer de ontmoeting tussen de Paus en hij, die men als de Anti-Pope nr 1 van Rusland zou moeten beschouwen (wat eigenlijk ook niet helemaal meer klopt, vermits de Ortodokse Kerk in Rusland een soort konkordaat met het regime afsloot) zien als een der vele mijlpalen op de weg naar de zo moeilijk te bereiken wereldvrede. Paulus VI heeft zijn pontifikaat in het teken van de Vrede gesteld en is daarom bereid, alle stappen te doen, die hem dichter tot dit verheven doel kunnen brengen. In de encykliek « Ecclesiam Suam » heeft Paulus VI reeds drie jaar geleden duidelijk zijn bereidwilligheid beklemtoond, « over de ideologie heen, uit overwegingen van zielzorg in de ziel van de moderne godloochenaar te zoeken naar de motieven van zijn dwaling ». Dat sluit in zich een bevestiging van : tot hier en niet verder, maar meteen ook : veel verder als het niet om principes doch om de wereldvrede gaat. Er heeft zich van kommunistische zijde een zelfde ontwikkeling voorgedaan. In 1964 bv. antwoordde de Italiaanse kommunistische leider Luigi Longo met de tegenvraag, of het niet nodig en wenselijk was, samen te zoeken naar een nieuwe samenleving, die van oorlog, uitbuiting en onwetendheid zou bevrijd zijn ?

• *VIETNAM*

Het konkrete punt waarop zich deze bezorgdheid en deze wens tot dialoog koncentreren is de oorlog in Vietnam. Niemand twijfelt er aan, dat de paus zich niet ernstig inspant, om aan deze oorlog een einde te maken. Zijn initiatieven zijn velerlei : UNO-reis, geheime diplomatie, veelvuldige oproepen, enz. De Sovjet-Unie van haar kant heeft weliswaar een pozitieve aktie voor een bestand nagelaten doch heeft ook niets ondernomen, om de Amerikaanse eskalatie uit te lokken. Dat is vanzelfsprekend uit politieke overwegingen te verklaren (de vrees voor een konflikt met China, wat het Russisch welvaartprogramma in het gedrang zou brengen en terzelfdertijd de steeds groter wordende verwijdering tussen Peking en Moskou, die dezer dagen een haast maximale afstand bereikt). De vraag is ook, of de breuk met Peking het sein op groen zal zetten opdat Moskou dan de overhand aan invloed te Saigon zou behalen ten nadele van Peking, dat zich zoals ten tijde van de Chinese Muur volledig van de wereld schijnt af te zonderen, gesteld voor de keus : chaos (voortzetting van Mao-doktrine) of inschakeling van China in de Kroesjev-doktrine, deze der vredelievende samenleving. Dat zal het voornaamste onderwerp van het gesprek tussen Paulus VI en Podgorny in de pauselijke biblioteek geweest zijn. Misschien hebben beiden daarbij gedacht aan een andere « apertura a sinistra » (opening naar links), deze van het duo Kiesinger-Brandt. Kan het werkelijk toeval zijn dat deze beide belangrijke gebeurtenissen bijna op de zelfde dag voorvielen ?

HET ZWEDEN VAN OOST-EUROPA

In een wereld, waarin China en Vietnam « vaste waarden » zijn (er schijnt schot te komen in de reële mogelijkheid tot onderhandelen tussen Washington en Hanoi en de Russisch-Chinese spanning gaat naar een hoogtepunt) werd dezer dagen speciaal de aandacht gevestigd op Roemenië. De Roemenen zijn geen Slaven doch Latijnen en dat verklaart gedeeltelijk hun cavalier-seul-politiek in het Oosteuropees kommunistisch kompleks. Boekarest hield geen rekening met de Ulbrichtwoede over het aanknopen van diplomatieke betrekkingen met Bonn en gaat zelfs verder : terwijl in Warschau een konferentie van ministers van Buitenlandse Zaken van de Oosteuropese volksrepublieken plaats had, om een gezamenlijke politieke gedragslijn uit te stippelen tegenover het Westen in het algemeen en Bonn in het bijzonder, trok Roemenië's zwijgzame doch zeer minzame minister van Buitenlandse Zaken Corneliu Manescu naar Brussel om er met onze Harmel te praten.

• *TERUG PURITEINS*

Deze opening naar het Westen gaat in Roemenië echter gepaard met een verstrenging van de wetgeving op abortus en huwelijk. Terwijl Roemenië de vensters op het Westen openstelt, worden de zedelijke normen strenger gemaakt. Vroeger kon een vrouw voor 30 Lei (nog geen 100 fr.) in gelijk welke kliniek van Boekarest abortus ondergaan, zonder dat vragen werden gesteld. Echtscheidingen kostten niet duurder dan een huwelijk. Zo was het in de beginjaren van de Sovjet Unie ook. Toen echter de Roemeense overheid vaststelde, dat het aantal overlijdens het geboortecijfer begon te overtreffen, trof ze maatregelen. Nicolae Ceauescu, de Roemeense partijleider, heeft verordend dat een echtscheiding minstens 25.000 fr zal kosten en dat de procedure 2 jaar zal duren. Deze prijs komt overeen met het gemiddeld inkomen van de Roemeen gedurende vier en een halve maand. Abortus wordt voortaan slechts onder uitzonderlijke omstandigheden toegelaten. Tegen 879 gevallen in november 1965 waren er slechts 6 in november 1966. De « pil » is een zwarte markt-artikel geworden en de belasting op kinderloze Roemenen van beider kunne, ouder dan 25 jaar, is met 20 t.h. gestegen sinds nieuwjaar.

• *SCHAKEL MET HET WESTEN*

Met deze maatregelen vervoegt Roemenië de meeste Oosteuropese landen, die op het stuk van zedelijke normen strenger opvattingen huldigen dan het Westen. In politiek-ekonomisch opzicht echter blijft Roemenië het meest westers georiënteerde land. Deze orientatie werd zeer onlangs onderstreept door het aanknopen van diplomatieke betrekkingen met de Bondsrepubliek. Daarmee schond Roemenië de ongeschreven overeenkomst met Pankov, dat voor alle Duitse aangelegenheden reprezentatief wil zijn in Oost-Europa. Ook demonstreert Boekarest daarmee zijn wil, om zo onafhankelijk mogelijk van Moskou op te treden. Daarom ook koos het nog geen pozitie in het geschil Moskou-Peking. Het aanknopen van diplomatieke betrekkingen met Bonn is te Moskou des te onaangenamer aangevoeld, omdat men in de Russische hoofdstad de tijd rijp acht voor een kommunistische topkonferentie, die Peking als ketter moet veroordelen. In die omstandigheden kan men een eventuele ruzie tussen Boekarest en Pankov best missen.

In de Bondsrepubliek zelf is het nieuwe team Kiesinger-Brandt zeer tevreden. Nochtans bereidde de regering Erhard de worp naar diplomatiek kontakt achter het ijzeren gordijn via Boekarest sinds geruime tijd en grondig voor. In feite plukken Kiesinger en Brandt slechts de vruchten van de door « dicke Ludwig » geplante boom. Een bron van ergernis te meer voor de afgedankte kanselier, die in eenzaamheid zijn 70ste verjaardag vierde en wiens gezicht verstrakt, wanneer hij de Bondsdag te Bonn betreedt en zijn blik zijn « politieke vrienden » Adenauer, Barzel, Rasner en Kiesinger ontwaart...

deze week in de wereld

- *Anti-westerse betogingen te Peking, vooral tegen Rusland, en anti-chinese betogingen te Moskou: breuk tussen Rusland en China lijkt onvermijdelijk.*
- *Toenemende geruchten over reëler vredesmogelijkheden in Vietnam laten veronderstellen dat reeds besprekingen achter de schermen aan gang zijn.*
- *Kosygin te Londen, vaart uit tegen Amerika en West-Duitsland.*
- *Manescu, Roemeense minister van Buitenlandse Zaken, te Brussel.*

BUSINESS IS BUSINESS...

...en politiek is politiek. De achtergronden van de herrie om het Kennedy-boek van Manchester zijn van politieke aard, natuurlijk. In tegenstelling met de beweringen van de Kennedy's, dat ze het schrappen van passages in Manchesters boek alleen verlangden omdat ze deze « taktloos tegenover Johnson » vonden, betogen tegenstanders van de Kennedy-klan, dat Robert Kennedy dat alleen doet, om zijn politieke loopbaan niet in het gedrang te brengen. Hij wil vermijden, dat Johnson in 1968 niet zou herkozen worden ingevolge de Vietnamoorlog en ingevolge de onverkwikkelijke nasleep van Kennedy's dood. Zijn berekening is de volgende : indien Johnson het pleit verliest tegen een republikein, dan heeft hij, Bob Kennedy, in 1972 geen kans tegen deze republikeinse prezident, omdat het bijna een Amerikaanse traditie is, een prezident na een eerste ambtsperiode te herkiezen. Moest dus Johnson in '68 verliezen dan zou Bob Kennedy in 1972 veel minder kans hebben om in het Witte Huis te geraken. Een andere beschuldiging aan het adres van Bob Kennedy is dat hij als justitieminister telefoongesprekken liet aftappen en op band opnemen. Dat heeft de machtige FBI-boss Hoover, vriend van Johnson, getuigd en Kennedy is er niet in geslaagd, deze verdachtmaking afdoend te weerleggen. Dergelijke praktijken worden in Amerika streng gegispt. Ten slotte verloopt het proces Bobby Baker ook nadelig voor de eerzuchtige broer van wijlen John Kennedy. De debatten zijn veel minder ongunstig voor Johnson dan verwacht. De eerste indruk, dat het proces Johnsons faam naar de vaantjes had kunnen helpen, zou gewekt zijn door de overdreven en eenzijdig geïnspireerde ijver van Bob Kennedy, toen deze als justitieminister Baker zo hard mogelijk liet aanpakken. Voor het overige is Robert Kennedy een achtenswaardig man...

Ja, het Rusland van Tolstoi en Gogol bestaat nog. Ten bewijze waarvan deze prachtige troïka, die zopas de jaarlijkse wedstrijd van de kollektieve boerderijen won.

CENSUUR

« Jacqueline Kennedy boog zich over de vermoorde prezident en streek hem voortdurend over de haren. Zwager Bob raadde haar gedachten en reikte haar een schaar over. Ze sneed een lok weg uit het haar van haar dode echtgenooi en weende : « Wanneer de kist zal gesloten zijn blijft hij voor eeuwig gesloten. Het haar van de prezident zal het einige zijn dat voor altijd zal leven ». Dit is een passus, die mevrouw Kennedy liever niet had zien verschijnen in het thans beruchte boek van William Manchester « Dood van een Prezident ». Andere ongewenste passages betroffen o.a. een scène voor een spiegel, waar mevr. Kennedy naar de eerste rimpel in haar gezicht speurt of waar er sprake is van wat ze zou biechten. « Dat ze op een vrijdag vlees gegeten had » ? Men vraagt zich daarbij af, waarom de familie Kennedy eerst met al die passages in het boek akkoord ging en later niet meer. Of was het allemaal een vooropgezette zaak, waaraan de Kennedyclan politiek meent te kunnen verdienen en Manchester financieel ? Er valt moeilijk op dergelijke vragen te antwoorden.

GROF GELD

Feit is dat Manchester er grof aan verdient. De auteursrechten, die hem door Look zullen uitbetaald worden, belopen in de honderdduizenden dollars. Ook het boek zal Manchester een fortuin opbrengen. Hij had nochtans gezegd, dat het hem niet om het geld te doen was. ... De Kennedy's zelf hebben bij de rel geen baat gevonden : een opiniepeiling heeft uitgemaakt dat Bob Kennedy, die Johnson was voorbijgestreefd in de populariteitskurve, nu achter Johnson staat. Het publiek koos instinktmatig de zijde van de man die het in deze onverkwikkelijke zaak bedreigd zag. Ook Jacqueline Kennedy zou een derde van haar « aanhang » verloren hebben...

MINDSZENTY

Toen Oosteuropa door de Sovjets bezet werd, braken er voor de kerk in de satellietlanden harde tijden aan. Een open vervolging richtte zich in de eerste plaats tegen de enkele kerkvorsten wier formaat van die aard was, dat het kon dienen als kristallizatiepunt voor een katoliek verzet. Zowel de Hongaren als de Tsjechen en de Joegoslaven maakten korte metten met de kardinalen die aan het einde van de tweede wereldoorlog in funktie waren : verbanning in een afgelegen klooster betekende, naast showproces en opsluiting, nog een betrekkelijk gunstig lot. De aartsbisschoppen van Praag, Jozef Beran, en van Agram, Alois Stepinac, leerden alle vormen van kommunistische verdrukking en terreur kennen.

Jozef Mindszenty, primaat van Hongarije, kreeg nog even respijt. Hij werd slechts in 1948 fijngemalen in de pletmolen van de « proletarische rechtvaardigheid ». Mindszenty was geen gemakkelijk man en hij maakte, wat zijn houding tegenover het regime betrof, van zijn hart geen moordkuil. Dat hij het desondanks eerst nog een paar jaar kon uitzingen zonder dat men hem het zwijgen oplegde, dankte hij onder meer aan het feit dat hij de steun en de simpatie van een grote meerderheid onder de Hongaren genoot. De eerste maanden en jaren na de oorlog waren in Oost-Europa vol verwarring en onzekerheid; deze onzekerheid noopte ook de kommunisten — die in alle satellietlanden slechts een belachelijk laag percentage van de bevolking vertegenwoordigden — tot enig zeer voorlopig voorbehoud. In 1948 echter was het uur van Mindszenty geslagen; hij werd koudweg beschuldigd van spionage en van « samenzwering tegen de veiligheid van de Hongaarse republiek ». Hij kreeg de « minimumstraf » voor dat fiktieve vergrijp : levenslang.

Bij zijn proces — in volle Stalinperiode ! — werd niets aan het toeval overgelaten. Voor de zoveelste keer beleefde de wereld het onterend schouwspel van een man die, kapotgefolterd en moreel geknakt met alle middelen uit het arsenaal en de apoteek van de geheime politie, een povere figuur sloeg op een showproces dat eindigde met zijn « bekentenissen » en de daaropvolgende veroordeling.

In de zomer van 1955 was deze ontredderde man door voortschrijdende onttakeling in de gevangenis zo ziek geworden, dat hij de toenmalige rechthebbers als totaal ongevaarlijk voorkwam. Hij werd uit de gevangenis ontslagen doch kreeg meteen het dorp Felsöpeteny toegewezen als verplichte verblijfplaats die hij in geen enkel geval mocht verlaten.

Iets meer dan een jaar nadien brak in Hongarije de opstand los. In de eerste dagen van de revolutie gingen vrijheidsstrijders de kardinaal te Felsöpeteny halen om hem triomfantelijk naar Boedapest te voeren. Op de foto's uit die tijd verschijnt Mindszenty als een ziek en afgeleefd man, die niet meer in staat leek om de rol te spelen die de opstandelingen hem in hun geestdrift en trouw toebedacht hadden. De kardinaal zegde zijn steun toe aan de opstand, op voorwaarde dat Hongarije een niet-kommunistisch land zou worden.

Toen de opstand onder de kettingen van de Russische tanks neergewalst werd, vluchtte Mindszenty niet naar het buitenland alhoewel hij daartoe ruimschoots de gelegenheid kreeg. Hij gaf er de voorkeur aan, zo dicht mogelijk te blijven bij hen die zouden geslachtofferd worden aan de wraak van het regime. Hij koos de ietwat onwezenlijke oplossing, zijn toevlucht te zoeken in de ambassade der Verenigde Staten die te Boedapest vlak aan het « Plein der Vrijheid » ligt...

Daar zijn nu reeds meer dan tien jaar overheen gegaan en nog steeds huist Mindszenty in zijn nauw appartementje in de ambassade. De jongste jaren zijn er herhaaldelijk pogingen ondernomen om de kardinaal er toe aan te zetten, het ambassadegebouw te verlaten; het is zo goed als zeker dat de Hongaren hem ongemoeid naar Rome zouden laten vertrekken. De Hongaarse regering immers zou deze «lastpost », die een regeling met de kerk in de weg staat, zeer graag kwijtraken. En ook Rome zou graag zien dat Mindszenty zijn aziel verlaat; het Vatikaan heeft de jongste jaren een modus vivendi gezocht en gevonden met enkele der satellietregeringen en zou graag dit werk afronden, door ook met Boedapest een regeling te treffen. De eenzame kardinaal in de Amerikaanse ambassade staat daarbij echter in de weg.

De Weense kardinaal König is de jongste tijd herhaaldelijk in de Hongaarse hoofdstad geweest en het is zeker, dat tijdens die bezoeken besprekingen werden gevoerd over een akkoord met de Hongaarse regering in ruil voor het feit dat Mindszenty het land zou verlaten. Daartoe schijnt thans een redelijke kans te bestaan. Op 29 maart wordt de Hongaarse primaat 75 jaar. Te dier gelegenheid zou Kadar hem genade schenken, waarna hij onmiddellijk op rust zou gesteld worden. Het zou Mindszenty zo mogelijk zijn, Hongarije te verlaten zonder persoonlijke stappen of koncessies te moeten doen.

A.N. Tovano.

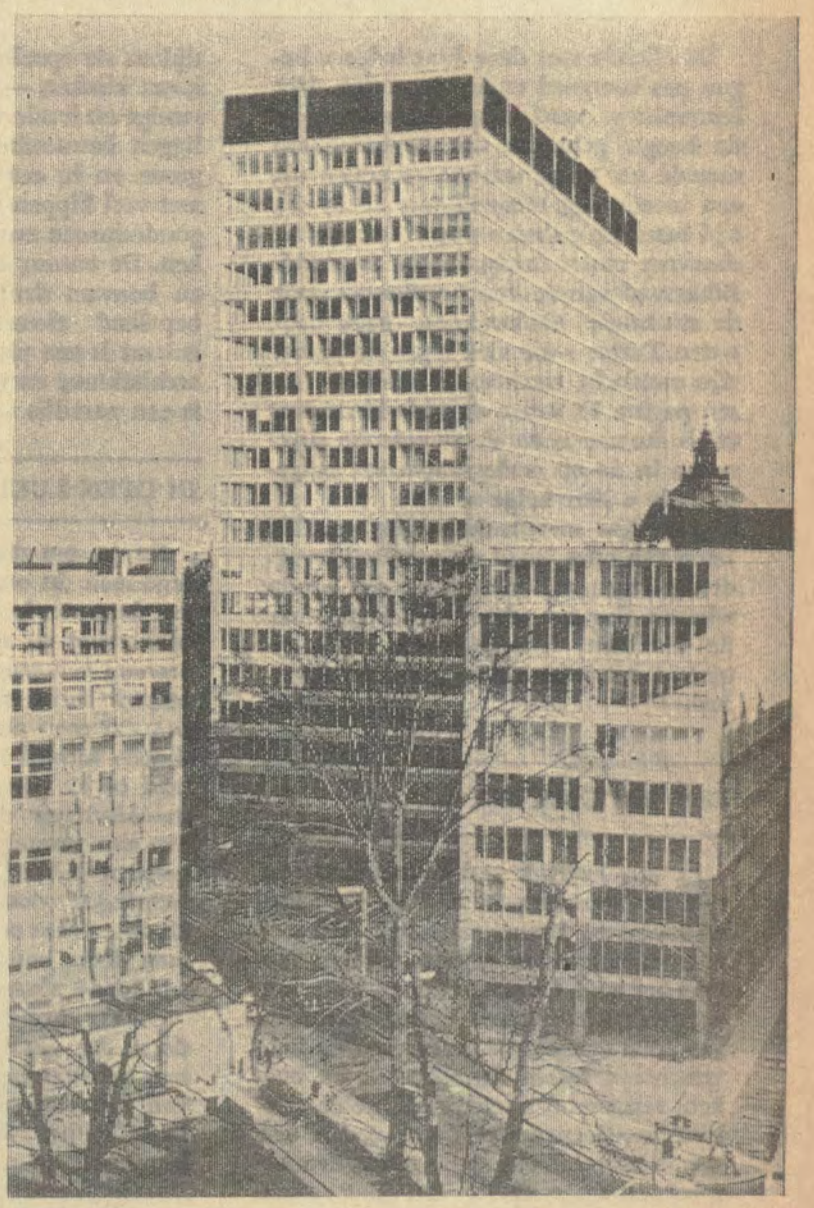

In Victoria Street, het hart van Londen, zal deze moderne hoogbouw binnenkort de diensten van Scotland Yard herbergen. Wij hadden echter de indruk dat het eerder de Britse gevangenissen waren dan de politiekantoren, die behoefte hebben aan aanpassing en modernizering... Misschien komt dat ook nog wel.

te brasschaat wordt gepionierd met openlucht-onderwijs

In de tijd dat wij onze (korte) broeken sleten op de banken van het lager onderwijs, was steevast een stoof zowat het belangrijkste element van het klasmeubilair. Ze stond doorgaans, indrukwekkend en kolossaal, midden in de klas; om brandstof te sparen en kalorieën te winnen werd de stoofbuis in grillige bochten door de helft van de klas naar de schouw geleid. De stoof waar we de levendigste herinnering aan hebben, behoorde tot het tipe « Etat belge — Belgische staat ». Ze prijkte destijds ook, in een iets kleinere versie, in de onvolprezen wachtzalen van de N.M.B.S. In de zomer werd onze klaskachel wit gekalkt. De eerste kille herfstdag waarop brand in de « Etat belge » werd gejaagd, behoorde tot de beste dagen van het ganse schooljaar. Over het algemeen eindigde zo'n schooldag al rond negen uur, als we tranend en hoestend door vreselijke rookwolken naar de uitgang strompelden en de prefekt op de koer zenuwachtig op Sooi aan het tieren was. Sooi, de schoolknecht, was dan al uren in het getouw om het jaarlijks episch gevecht te leveren met onwillige Etats belges of verstopte schouwen en met kolen die weer al eens van de slechtste kwaliteit bleken te zijn. Zoals zo vaak later in het leven, bleek reeds in de lagere school de middelmaat het best aan haar trekken te komen. De vlijtige jongens immers zaten op de eerste banken, ver van de stoof en haar rode winterbuik. De dommeriken en de zitten-blijvers achteraan in de klas konden de hele winter ver van de kachel kleumen; ze mochten zich al gelukkig prijzen als zij af en toe de pook eens door de rooster moesten halen of kolen bijvullen. Midden in de klas, bij de jongetjes die noch braaf noch stout doch alleen maar doodgewoon waren, werden de winterdagen gevuld met zalig soezen bij een vaak te warme stoof. Een luilekker genot dat echter gestraft werd met extra-kou op de koer, tijdens de speeltijd.

De ellende met de « Etat belge » begon pas voorgoed onder de oorlog. Het lerarenkorps werd in spoedkursussen op de hoogte gebracht van de onfeilbare metode om enige warmte te poken uit een moedwillig mengsel van de in die tijd beruchte « slam » met kolen (of wat daarvoor moest doorgaan) en zagemeel. Bibberend van de kou tuurden we door de stinkende rookwalmen heen naar « den Tutter » die vlak tegen de kachel zijn aandacht trachtte te verdelen tussen pagina 17 van « de viris illustribus urbis Romae » en de smeulende slijkmassa in de op oorlogskapaciteit omgebouwde « Etat belge ».

Aan deze met kachelzorgen gevulde jaren van onze jeugd moesten wij terugdenken toen wij onlangs op een koude winterse dag een school bezochten, waar de kinderen lekkerblozend en kerngezond les zaten te krijgen... in openlucht !

EEN DROOMSCHOOL

In een heerlijk stukje natuurschoon van de Voorkempen, aan de Donckse-steenweg te Brasschaat, ligt een der merkwaardigste en mooiste scholen van heel het land. Over een oppervlakte van ongeveer 3,5 hektaren liggen, temidden van fraai aangelegde grasperken en half verscholen tussen dennebomen en berken, een aantal uiterst moderne en sierlijke paviljoenen die 17 klaslokalen, een ruime turnzaal, een grote refter, een administratiegebouw en een portierswoning herbergen.

Niets herinnert hier aan « de school » zoals wij die in doorsnee kennen. Wie door het domein wandelt waant zich — zolang hij niet de frisse kinderstemmen tijdens de speeltijd of van uit de klas hoort klinken — in een park of in een rustige en fraaie villawijk. De gebouwen liggen harmonisch gespreid tussen het groen en in een uithoek doet een ren met veel kippen en duiven en prachtige goudfazanten even aan een neerhof denken. De natuur is hier, bij het plannen en bouwen der schoolpaviljoenen, het bepalend element geweest; het rezultaat is een prachtig evenwicht tussen architektuur en beplanting. Deze school is een paradijs van licht en lucht.

IN OPEN LUCHT

Nu ja, om die lucht is het allemaal begonnen. In onze moderne grootsteden met hun steeds voortschrijdende industrializering en met een overhands toenemend verkeer van motorvoertuigen is gezonde lucht een weelde-artikel geworden dat men elders moet gaan zoeken, tijdens verblijf of verlof op het platteland of in vakantiecentra. Dat zwakke stadskinderen dringend behoefte hebben aan gezonde buitenlucht, is een algemeen bekend en aanvaard feit. Inrichtingen waar zieke of zwakke stadskinderen eens een luchtkuur kunnen komen doen, bestaan er dan ook op verschillende plaatsen in ons land.

Stilaan drong echter ook de opvatting door, dat gezonde stadskinderen evenzeer behoefte hebben aan de zegeningen van het buitenleven als hun zwakkere kameraadjes. Na de eerste wereldoorlog begonnen de pioniers van deze opvatting in alle ernst er aan, hun ideeën in werkelijkheid om te zetten. In 1922 kwam te Parijs het eerste internationaal kongres van de « Ligue pour l'éducation en plein air » bijeen. Op verzoek van de Franse regering stelde dit kongres de benaming en bepaling van de verschillende openlucht-inrichtingen voor gezonden en zieken vast. Het gaf volgende bepaling van de openluchtschool voor gezonde kinderen : « Een onderwijs- en opvoedingsinrichting buiten de stad in gunstige hygiënische voorwaarden gelegen, waar de kinderen in open lucht leven en de lessen, voor zoveel als de atmosferische guurheden het toelaten, in open lucht gegeven worden ».

Het kongres voegde er aan toe : « Voorlopig worden deze scholen bestemd voor kinderen, die een afzonderlijk school- en gezondheidsregime nodig hebben. Het kongres drukt echter de wens uit, dat alle stadskinderen binnen afzienbare tijd in openluchtscholen hun opvoeding kunnen voltrekken ».

De openluchtschool te Brasschaat is een der drie instellingen in ons land dié opgericht werden om aan deze wens van 1922 gestalte te geven.

LIEVEN GEVAERT

Het ontstaan van de St. Ludgardis Openluchtschool — want zo heet ze — te Brasschaat is te danken aan het privaat initiatief. De naam St. Ludgardis is in het Antwerps onderwijs al van voor de eerste wereldoorlog een begrip. In 1911 werd in de metropool door een komitee van ouders een eerste St. Ludgardisschool gesticht die zich tot doel stelde, aan meisjes « een voorname, katolieke en Vlaamse opvoeding te geven ». Dank zij het maecenaat van wijlen Lieven Gevaert kon de school worden uitgebreid. Rond deze eerste stichting groeide stilaan een groep van onderwijsinstellingen. In 1937 werd de eerste openluchtschool voor gezonde kinderen te Koningshof geopend. Ze telde van meet af aan 321 leerlingen, verdeeld over kleuter- en lager onderwijs. In 1954 kwam dan de school te Brasschaat — waarover wij het hebben in deze reportage — aan de beurt. En zopas opende een derde openluchtschool van de St. Ludgardisgroep haar deuren te Schilde.

De school te Brasschaat werd in 1954 gesticht in een der mooiste residentiële wijken van Brasschaat, waar nog geen enkele meisjesschool bestond. Het initiatief werd genomen door een groep ouders, die nog steeds als inrichtend komitee de school beheren. Dit komitee heeft de school aangesloten bij het « Katoliek Vlaams Onderwijs », om ze te doen opnemen in de traditie van de St. Ludgardisscholen.

Te Brasschaat lopen thans zowat een kleine zeshonderd kinderen school. Twee derden onder hen komen uit de omgeving; een groep van circa 150 leerlingen komt met de bus uit het centrum der stad. De school omvat een kleuterafdeling en het volledig lager onderwijs voor meisjes. Jongetjes kunnen de eerste twee klassen van het lager onderwijs volgen.

Het woord openluchtschool is niet zo maar een fraaie literaire omschrijving. Winter en zomer wordt heel het onderwijs inderdaad in open — of juister gezegd : in vrije — lucht gegeven.

TUSSEN DRIE MUREN

De klaslokalen liggen allen met hun breedste zijde op het zuiden georiënteerd. Deze zuidergevel bestaat uit een wegschuifbare glazen wand; de schuifwand wordt opengezet van zodra de les begint. Lucht en licht kunnen ongehinderd binnen en in de klassen en de overige schoollokalen heerst jaar-in jaar-uit een temperatuur die ongeveer gelijk is aan de buitentemperatuur. Een oudleerling van de school vertelde ons dat tijdens de zes jaar dat zij klas liep te Brasschaat de wand slechts twee keer half dicht werd geschoven, toen er een

n vlaanderen

harde herfststorm uit het zuiden woei. Niet de storm, maar de door de wind binnengedreven bladeren hinderden de kleuters.

In de winter zitten de hummels van de kleuterschool en de kinderen van het lager in lekker-warme blauwe skipakjes in de klas. Wanneer het sneeuwt en vriest, houden ze de bergmuts op en klemmen ze pen of potlood tussen de behandschoende vingertjes.

Open en bloot liggen de klassen tussen de perken en bosjes : een mus die op avontuur uit is of een stoutmoedige zwervende kat heeft niet de minste hinder om de kinderen even een bezoekje te brengen onder de lesuren.

Het kleine schoolvolkje ziet er kerngezond uit. Wat echter belangrijker is : de kinderen zién er niet alleen gezonder uit, ze zijn het ook in werkelijkheid. De ouders vertellen je graag, dat verkoudheden bij hun kroost praktisch nooit voorkomen en dat griep een onbekend begrip is. Vraag je hen naar de kosten van het schoolbezoek, dan sommen ze in één adem op : « Het skipakje en het uniform maar dat is eigenlijk geen kost, want de kinderen moeten toch gekleed zijn: een vrijwillige gift van enkele honderden franken per jaar voor het bouwfonds en dat is alles. Trouwens, die bouwbijdrage sparen we alleen al op de geneesher uit, want tijdens de zes jaar dat ons Lieveke (of ons Gerdake of Yvonneke) naar die school ging, hoefden we geen enkele keer een geneesheer voor haar in huis te halen ».

Ook de statistieken liegen er niet om: in heel strenge winters en tijdens griepepidemieën telt de St. Ludgardisschool van Brasschaat het laagste percentage afwezigen van heel de Antwerpse agglomeratie.

kroost een voor overige mensen normale kamertemperatuur in de winter al gauw te warm gaat vinden en dat het dan heel lichtjes gekleed er bij zit om zijn huiswerk te maken.

STIJL EN HOUDING

In dergelijke ideale omstandigheden is het verstrekken en het krijgen van onderwijs veel méér dan een job of een karwei. Neem nou het werkelijkheidsonderricht. De kinderen zitten in de ware zin van het woord volop in de natuur en wanneer hen gesproken wordt over de gang der seizoenen, over dieren en planten, over klimaat en neerslag, dan is dat geen dode materie maar dan gaat het in de ware zin van het woord over « klasgenoten » van hen.

De ideale pedagogische omstandigheden brengen mee dat in zo'n school veel meer aandacht dan elders besteed wordt aan de dingen die, naast de leerstof, van het kind een mens moeten maken. Stijl en houding zijn te Brasschaat uiterst belangrijk. Dat komt ook tot uiting inzake A.B.N.

De kinderen van St. Ludgardis spreken uiterst beschaafd, op een volmaakt natuurlijke wijze — en iedereen zal toegeven dat zoiets in de Antwerpse agglomeratie een hele krachttoer is.

GEPOPULARIZEERD

Het is niet denkbeelding dat er uit dit gezond initiatief zo iets als een « elite »-school, met alle kwalijke gevolgen van dien, zou gegroeid zijn. Dat is niet gebeurd. De school is inderdaad een elite-instelling geworden, maar dan zonder aanhalingstekens : ze is zozeer gepopularizeerd dat van kasteverschijnselen niets te merken valt. Wel oefent ze een sterke aantrekkingskracht uit op een bevolkingsgroep, die vroeger nogal vlug in de verleiding zou gekomen zijn om aanspraak te maken op franstalig onderwijs. De gezonde Vlaamse geest van St. Ludgardis absorbeert deze groep gemakkelijk en draagt op die wijze bij tot het opruimen van een overleefde rest.

het vriest in de klas!

Er is in de openluchtklas slechts één zwakke warmtebron : de vloer. Deze verwarming dient niet zozeer voor verhoging der temperatuur in het klaslokaal (wat trouwens onbegonnen werk zou zijn, vermits de wind er vrij doorjaagt), maar voor de verwarming van het enige lichaamsdeel der kinderen dat door onbeweeglijkheid en tragere bloedcirkulatie kou zou kunnen krijgen : de voeten. Wanneer het heel hard vriest, trekken de hummels hun skischoentjes uit en gaan ze lekker met de wollen kousevoeten op de vloertegels zitten. En de slimmerds onder hen leggen ook wel eens de handschoenen op de vloer, in het vooruitzicht van de speeltijd of de terugkeer naar huis.

Binnen en buiten zijn voor deze kinderen heel andere begrippen dan voor ons.

Wanneer zij zeggen dat ze een turnzaal binnen hebben en een turnzaal buiten, bedoelen ze alleen maar dat de echte zaal zoals hun klas een open wand heeft en dat ze daarnaast nog een turnruimte helemaal onder de vrije hemel hebben.

Wanneer de meisjes de zes klassen van de school achter zich hebben, moeten ze elders het middelbaar onderwijs gaan volgen. Doorgaans blijven ze jarenlang « treuren » — met een heel klein kindertreurnisje weliswaar, maar toch ! — om die lekkere koude klas te Brasschaat. Ouders van St. Ludgardiskinderen moeten er wel even aan wennen dat hun

Eigenlijk is het een schande dat in een zo dicht bevolkt en zo snel aan het versteedsen land als het onze maar drie zo'n scholen voorhanden zijn. De openluchtschool volgens het sisteem en de ervaringen van Brasschaat is onbetwistbaar de formule van de toekomst. Een gezond bodembeleid, een rationele planning en vooral het opruimen van de onzalige konkurrentie tussen vrij en officieel, met de zware financiële nasleep van die konkurrentie, zouden het mogelijk maken dat de openluchtschool in plaats van een buitenbeentje de algemene regel wordt in een niet te verre toekomst.

Het is verbazing- en ergerniswekkend dat het sisteem zo traag en zo weinig navolging vindt. De voordelen van het sisteem zijn zo evident, dat zelfs een oppervlakkig bezoek aan de school en een vlug onderzoek van de rezultaten reeds overtuigend werken.

Eigenlijk schuilt er in dit initiatief weer een flink stuk reden tot Vlaamse fierheid. Persoonlijk vinden we het fijn, dat de drie enige openluchtscholen voor gezonde stadskinderen van ons land in Vlaanderen liggen. Het is veelbetekenend dat de pretentieuze « carrefour de l'Europe » aan de oevers van de Zenne nooit tot een dergelijke realizatie is gekomen. Men waant zich te Brussel wél de motor van alle nieuwigheden in den lande, maar in werkelijkheid hinkt het basterdcentrum hier — zoals in zovele andere zaken — toch weer maar eens flink achter het staartje aan.

Indien de Vlaamse gemeenschap ergens in de Brusselse agglomeratie een of meer van die scholen zou kunnen bouwen, zou dat een reusachtige zaak zijn. Een dergelijke Nederlandse onderwijsinstelling met een modelsisteem en een benijdenswaardige standing zou als het ware als een pedagogisch uithangbord van Vlaanderen in de Brusselse agglomeratie kunnen dienen. Mensen die er nooit aan denken hun kinderen naar een van de misdeelde en achtergestelde Nederlandse scholen van het Brusselse te sturen zouden wél gebruik maken van de mogelijkheden en de voordelen van een dergelijke openluchtinstelling met standing.

Ligt daar geen taak voor de kultuurverenigingen of voor al wie, ten bate van Vlaams Brussel, over de middelen beschikt om zo'n initiatief te nemen en uit te bouwen? Waar zijn de Lieven Gevaerts van vandaag?

t.v.o.

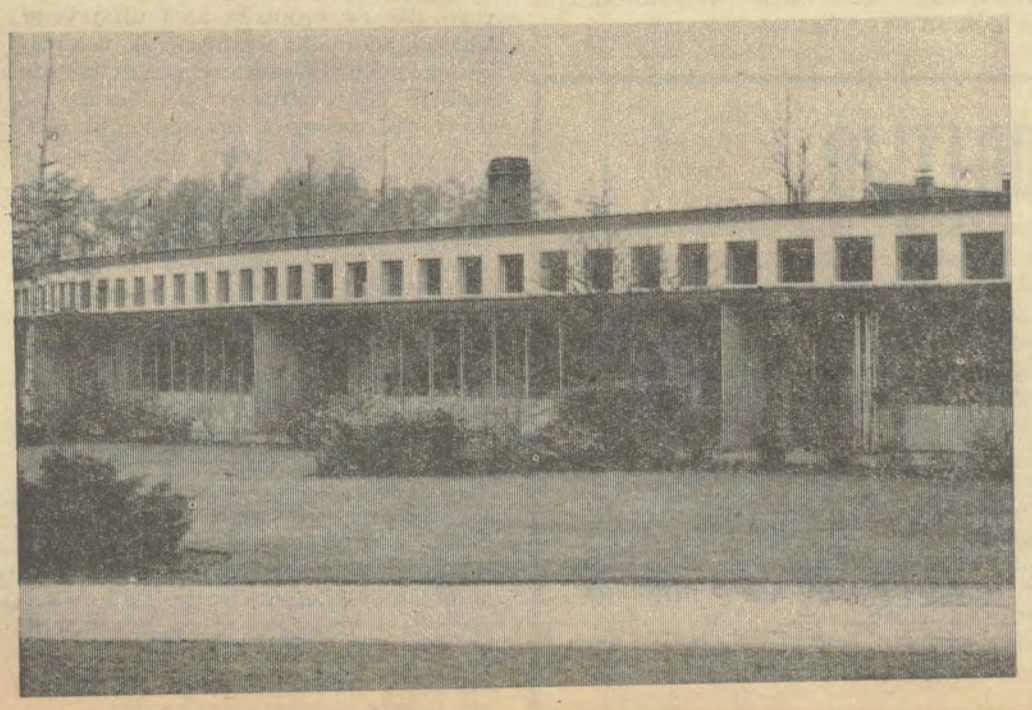

BIJ DE FOTO'S

Pag. 12 boven : *Tussen de kinderen in de klas en de natuur daarbuiten is er niets. De glazen wand is weggeschoven; de frisse winterlucht stroomt ongehinderd binnen. Met skipakjes aan volgen de meisjes de les.* Pag. 12 beneden : *Dit is de glazen wand, die opengeschoven wordt van zodra de klas begint. De houten borstwering onderaan kan ook helemaal weg; ze dient om te beletten dat stof en dode bladeren voortdurend de klas zouden binnenwaaien.* Pag. 13 beneden: *Zo liggen de klaspaviljoenen harmonisch tussen grasperken en bosjes. De foto werd genomen op een ogenblik dat er alleen in de klas op de voorgrond les gegeven werd; daarom is de zuiderwand van de overige klassen dicht.* Pag. 13 boven : *De kinderen kwamen even naar die vreemde fotograaf kijken. Het vogelkastje*

De Britse filmster Sue Lloyd bezocht verleden week een party, gehuld in een kleed dat gemaakt werd uit bankbiljetten. De «stof» van de japon had een waarde van 140.000 fr. Wat het politietoezicht volkomen wettigt...

EMANCIPATIE EN WERK BUITENSHUIS

Vrouwenemancipatie wordt nogal vaak gelijkgesteld met vrouwenarbeid buitenshuis. Dat gebeurde nog niet zo veel weken geleden bijvoorbeeld in het T.V.-programma « Kwarteefje ». Dat deze eenzijdige gelijkstelling de kern van het probleem slechts zeer onrechtstreeks benadert, moge o.m. blijken uit het handvol cijfers en gegevens hieronder. Er wordt nogal eens beweerd dat de vrouwenarbeid buitenshuis de moderne en eigentijdse bekroning is van het emancipatieproces : door zélf een aandeel te hebben in het gezinsbudget en door zich in haar werkkring een sociale status te veroveren, zou de vrouw zich opwerken tot de gelijkberechtigde partner van de man.

Vrouwenarbeid is echter geen eksklu-zief verschijnsel van onze tijd : hij is daarenboven niet per definitie gelijklopend met emancipatie. Het feit dat thans in de meeste Westeuropese landen ongeveer één derde van de vrouwelijke bevolking buitenshuis een beroep uitoefent, is hoegenaamd niet nieuw. Uit Duitse statistieken blijkt, dat bijvoorbeeld reeds in 1882 meer dan één vierde van de vrouwelijke bevolking bij het produktieproces ingeschakeld was. In feite lag dat percentage veel hoger : de statistieken uit die tijd zijn onvolledig en omvatten slechts de vrouwen in de belangrijkste industrieën. Sinds het begin van deze eeuw ligt de verhouding rond 33 t.h., zodat de huidige toestand reeds driekwart eeuw oud is en waarschijnlijk zelfs heel wat ouder.

Op zichzelf zegt het werk buitenshuis dus weinig of niets over de emancipatie. De aard van het beroep is een juistere aanduiding. Vlak voor de tweede wereldoorlog waren 41 t.h. van de werkende vrouwen in Duitsland ingedeeld in de kategorie « tewerkgesteld in familiebedrijf ». Vandaag is in West-Duitsland dat percentage teruggelopen tot 19 t.h. De vrouw is dus bij haar beroepskeuze zelfstandiger geworden. En uit die beroepskeuze blijkt dan toch al duidelijker een streven naar emancipatie. Sinds ongeveer 30 jaar is in alle Westeuropese landen het percentage arbeidsters onder de werkende vrouwen konstant gebleven; het percentage bedienden verdrievoudigde echter.

In de groep der arbeidsters is er weinig, wat op echte emancipatie wijst. De Wereldgezondheidsorganizatie liet in 1961 bij 150.000 Zweedse arbeidsters een onderzoek instellen naar de verhouding tot het beroep. Slechts een onbeduidend percentage onder hen had enige beroepsopleiding genoten; er was trouwens ook praktisch geen enkele belangstelling voor dergelijke opleiding. Bijna twee derden van de ondervraagde moeders uit de Zweedse groep verklaarden, uitsluitend te werken omwille van ekonomische motieven, vooral om het familiedubget te verhogen. Slechts 10 t.h. noemde emancipatiemotieven zoals « zelfstandigheidsdrang », « sociaal kontakt » en « liefde voor een beroep ».

Bij hoger gekwalificeerde beroepen stijgt het percentage van de vrouwen, die werken omwille van emancipatiemotieven, zeer sterk. Er is echter een grens, die betrekkelijk vlug bereikt wordt.

Zo stelden sociologen in Oost-Duitsland (waar de gelijkberechtiging van man en vrouw, ook op het vlak van de beroepsarbeid, tot dogma is verheven) vast, dat de vrouwen zich uitstekend kwijten van alle routinewerk waarbij ze ingeschakeld werden; wat echter de verdere bekwaming in het beroep of de voorbereiding op het beroep betreft, is reeds thans de grens van de mogelijkheden bereikt. In Rusland is men er dan ook van teruggekomen, de teoretische gelijkheid tussen man en vrouw in het beroepsleven als geldende regel te stellen. Steeds meer wordt er naar gestreefd, de Russische vrouw tijdens haar moederjaren aan het produktieproces te onttrekken en haar overigens zoveel mogelijk slechts tewerk te stellen in beroepen die als tipisch vrouwelijk gelden. Zo zijn twee derden van de leerkrachten en drie vierden van de geneesheren in de Sovjet-Unie vrouwen.

Werk buitenshuis is dus zeker niet sinoniem van emancipatie. De emancipatie is af te lezen uit een aantal individuele faktoren en daarbij is de thuisblijvende vrouw evenzeer betrokken als haar sexegenote-met-beroep.

DE BETOVERGROOTTIJD

Het eerste Nederlandse kookboek dat ooit in druk verscheen, kwam in 1510 bij Thomas Van der Noot te Brussel van de persen. Het « notabel Boeckxe van Cokerye » stamt uit een overgangstijdperk : de middeleeuwen waren zopas achter de rug; de uitgave zelf is renaissancewerk. De in het Boeckxe vervatte recepten leren ons, wat betovergrootmoeder in de late middeleeuwen zoal op de (Brabantse) dis bracht.

Vlak na Karnaval is het ogenblik gunstig, om even uit Van der Noot's kookboek een vastenrecept te lichten :

« Om Panckoecken te maecken in de Vastenen. Neemt fyn Bloeme, die suldi beslaen met Gheste. Dan maeckt daer af Deegh. Dan salmen van dien selven Deeghe nemen een cleyn Clontken ende maecken dat viercantych seer dunne, emmers soe dunne alst moghelyck es om maecken tot dat cleyn Gaetkens worpt. Dan bacxse wel in Raeptsmout. Sommyghe dye willen backen der inne Rosinen ende dye steken si hyer en daer eene ende oock cleyn Stucxkens van Appelen ».

Wie het eens zou willen proberen met dit (inderdaad sober!) vastenrecept, mag de Raeptsmout (raapolie) gerust door sla-olie vervangen.

haar eigen WIJsje

ANDERE TIJDEN...

...andere zeden. De vrouw rond 1900 was met 15 geslachtsrijp, huwde met 25 en kreeg haar laatste kind met 33, waarvoor ze moest zorgen tot haar 50ste levensjaar. Nu is dat zo : geslachtsrijp met 12, trouwen met 24, als ze 27 is krijgt ze haar laatste kind en met 41 is ze van opvoedingstaken ontslagen (als de kinderen niet komen aandragen met de kleinkinderen voor baby-sit...). Dat zijn zo van die cijfers, die het doen in statistieken en tijdschriften doch waarover we het onze denken. Na de klassieke korrel zout ingenomen te hebben.

CIJFERS

De vrouw blijkt over fijner tastgevoel dan de man te beschikken (40 % hoger!) en is beter bestand tegen eentonigheid. Maar omdat ze 30 % minder rode bloedlichamen heeft dan de man is ze vlugger vermoeid en heeft het rapper koud. Dat schijnt ook een der redenen te zijn waarom de meeste vrouwen een man nodig hebben...

VIJGEN NA PASEN

In Polen mogen de vrouwen nu mini-rokken dragen. Omdat het geen kwaad kan en omdat men uit een gewone rok drie mini-rokken kan maken. Intussen zit men in het Westen al op de uitkijk naar de ietwat langere rokken. Want korter schijnt het inderdaad niet meer te gaan.

CITAAT

« Ik ben niet zinnens mij te gaan gedragen als het meisje, dat haar vriend telkens weer vraagt, of hij van haar houdt » zo zei minister Willy Brandt tijdens een TV-intervieuw, bestemd voor Amerika. Uit een opiniepeiling onder vrouwen blijkt nochtans dat 6 op 10 vrouwen graag hun levensgezel horen zeggen, dat hij van hen houdt. De periode waarin dat moest gezegd worden, varieerde van 1 maal per dag tot 1 maal per maand. Leeftijd : van 12 tot 60 jaar. Hoe jonger de ondervraagden waren hoe vaker de uitverkorene het liedje van ik-hou-van-jou moest opdreunen. De opiniepeiling werd uitgedacht en uitgewerkt door mannen. We weten niet, of ze erbij grijnsden...

Een hoogleraar psychologie in Nederland — daar kunnen ze kletsen over de pil, de oekumene, noem maar op — heeft een remedie tegen bevolkingsexplozie. Cynisch zei hij : men moet het kwaad met het kwaad keren (zoals de inenting tegen besmettelijke ziekten!). Bevorder dus de welvaart en ze zullen minder kinderen willen.

De man zal meer en meer de min naar van zijn vrouw worden (dat is nochtans een kunst, die ook moet geleerd worden en sommige mannen leren het nooit) en de vrouw wordt steeds meer de courtisane van haar man (idem bemerking als voor de man). In zo'n huwelijksverhouding past geen zwangerschap!

Dan krijgen we waarschijnlijk zo als in Zweden achtscheidingen en zelfmoorden aan de lopende band of zoals in een bekend Brussels weekblad een zeer ernstige uiteenzetting

EXPLOZIE...

over drie soorten mannen : de man die boven zijn vrouw zijn auto verkiest, hij die zijn vrouw boven zijn wagen verkiest en hij die zowel van de ene als van de andere houdt.

Het is allemaal gemakkelijk gezegd. Nu zijn er voorbehoedsmiddelen, die in de vrijzinnige of zgn. ontvoogde wereld of wat er voor wil doorgaan volop gebruikt worden. De Roomskatolieke Kerk heeft over het gebruik ervan nog geen uitspraak gedaan. Maar wanneer men die cynisch zakelijke vizie naar de letter opvat, dan gaan we naar een wereld zonder kind, zonder levende band tussen man en vrouw en met een voortdurende strijd tegen de verveling van het komfort, van de gewoonten, van de reis- en verlofwoede. De moderne welvaartwereld moet er alleen voor oppassen geen lege komfortwoestijn te worden, geen gebied waar men zich uitslooft in het zoeken naar steeds nieuwe sensaties, geen levensruimte waar de sex, ondanks alle ontvoogding, kunstmatig tot een verboden vrucht wordt gekweekt, die alles overwoekert.

hugo heyens

op zoek naar de menselijke kern

Hugo Heyens is een jongere in het steeds talrijker wordend Vlaams schildersbent. Hij werd inderdaad in 1942 te Mortsel geboren en is van Nederlandse afkomst. Hij volgde de Hogere St. Lukasschool te Brussel en werkte daar onder leiding van Maurits Van Saene, Jos de Maeght en Luc Verstraete. Te Antwerpen werd hij in de keramische kunst door Marcel Masy aan de Koninklijke Akademie ingewijd. Daarna werkte hij aan muurschilderingen in ons land en in Duitsland, evenals aan sgraffiti en mozaieken. Hij ondernam ook studiereizen naar Spanje en Denemarken. Heyens stond ook nog voor de kamera en op het toneelpodium als akteur. In « Insane » kreëerde hij een pracht van een ouderwetse schoolmeester. Heyens houdt van jazz en van Bach (dat gaat veelal samen), van Flamencos en van een... meisje. Hij is thans leraar aan het St. Lukas Instituut te Brussel, dat hij enkele jaren geleden als primus verliet.

Het werk van Heyens, het weze nu grafisch, schilderkundig of keramisch, herinnert aan Fritz Vanden Berghe, minder sterk aan Permeke en Servaes, doch meer aan Oktaaf Landuyt. Met deze laatste heeft hij de voorkeur gemeen voor rood-bruin, diepglanzend koloriet. Zijn figuratief werk, dat zich weinig bekommert om richting doch vooral introspektief is gericht, heeft qua spanning en vizie veel gemeen met het oeuvre van Fritz Vanden Berghe, al is het minder pregnant en bewogen. Nog te dekoratief. Ook denken we soms aan Van Hecke uit Blankenberge, die zich in de zelfde richting heeft ontwikkeld. Het verschil met Heyens is dat deze zich pas aan het begin van een evolutie bevindt, die dankbaar kan gebruik maken van de verworvenheden, zo geestelijke als materiële van het expressionisme en zijn uitlopers.

Weliswaar staat Hugo Heyens aan het begin van zijn carrière in een andere tijd dan zijn grote voorbeelden, maar hij blijkt toch te willen aansluiten bij deze groten, met quasi-gewilde veronachtzaming van de abstrakte richting, die zich in Vlaanderen nooit geheel van het expressionisme heeft ontvoogd.

Technisch gesproken bereikt deze jongere reeds een zeer hoog peil en hij lijkt ons vooral als keramieker in de wieg te zijn gelegd, veel meer nog dan als schilder. In zijn keramiek blijkt hij inderdaad een eigen stijl gevonden te hebben, wat in zijn schilderkundig oeuvre niet het geval is. Een geschilderd zelfportret is daarvoor zelfs revelerend : het is de kunstenaar zelf, die zich ondervraagt en die als schilder onzekerder is dan als keramist. Toch ontbreekt het zijn werk niet aan dramatische spanningen. De wereld van Heyens lijkt deze te zijn van een wriemelende mensenverzameling, onderworpen aan eenzaamheid en angst, waarbij het koloristisch element een kalmerend tegengewicht vormt en dit oeuvre voor zwartgalligheid behoedt. Deze innerlijke bewogenheid, die men in zijn schilderijen aanvoelt komt wonderlijk genoeg veel expressiever tot uiting in een keramiek, de vijf koppen, maanachtige konstrukties, die vijf verschillende gemoedsstemmingen of karakters weergeven. Daar tegenover zijn Heyens schilderijen als chaotischer te onderscheiden. Vandaar trouwens onze — voorlopige — konkluzie.

In Heyens zien we een embryo van een echt kunstenaar, die bij zich zelf te rade gaat na grote voorbeelden te hebben ondergaan. Een 25-jarig leven is te kort om er veel over te zeggen. Maar het moet ook de taak van de redaktie van deze WIJ-rubriek zijn, veelbelovende jongeren op het spoor te komen en door voorstelling aan te moedigen. Wij maken afspraak met Heyens als hij dertig is R.C.

Atelier : Deurnestraat 219, Mortsel.

HUGO CLAUS IN DE VUURLIJN

Hugo Claus, ons zeer begaafd « enfant terrible », is de jongste jaren vooral als toneelbewerker van andere auteurs bedrijvig geweest. Hij bereidt thans ook zeer intens een film voor, waarvoor o.a. tijdens de komende lente opnamen in Italië zullen geschieden.

Claus is dus blijkbaar minder aktief geworden als scheppend literator en toneelauteur. Tenzij hij een en ander in petto houdt. Het ziet er inmiddels niet naar uit, dat zijn recente toneelbewerkingen Claus' faam veel deugd hebben gedaan. Uit de kritiek op de opvoeringen te Antwerpen van « Goudland » (naar Conscience) valt af te leiden, dat de Vlaamse pers niet erg warm loopt voor deze semi-parodie op Conscience's emigrantenroman. Men houdt Claus het opzet ten goede doch stelt vast, dat hij in de uitwerking ervan heeft gefaald. Er is sprake van langdradigheid, eentonigheid, egaliteit; men schrijft dat het de bewerker aan originaliteit en spitsvondigheid ontbrak en dat men nog lang zal moeten wachten, vooraleer Claus een werkelijk geestige parodiërende komedie op de planken zal gebracht hebben. Claus schreef dit « Goudland » in opdracht van de KNS-direktie. Vorig jaar bracht hij ons een beter geslaagde bewerking van « Thyestes » naar Seneca. Dit werk werd te Brussel opgevoerd en kwam ook voor de TV.

Eveneens in 1966 beleefden we in Nederland de opvoering van een openluchtspel van Hugo Claus; « Uylenspiegel » naar de roman van Charles De Coster. Dit gebeurde in het kader van lustrumfeesten van de universiteit van Utrecht. De opvoering werd vereerd met de aanwezigheid van de Nederlandse koninklijke familie. Vorige maand is daarvan een franstalige bewerking door Hugo Claus, geassisteerd door Jean-Claude Huens, opgevoerd door het Théâtre National te Brussel. Daarmee werd het franstalig Brussels publiek gekonfronteerd met Vlaanderens hedendaags meest omstreden en internationaal bekendste jongere auteur. Te oordelen naar de kritiek en naar de reaktie van het publiek werd het een tegenvaller van belang. Er is sprake van « haastige decoupage van De Coster », « antiklerikale ommegang », « kultureel nihilisme » : « Wat aan dit spektakel ten zeerste ontbreekt is een ziel »...

Nu is het de vraag, of een franstalig Brussels publiek wel in staat is objektief te zijn tegenover het werk van een Vlaams auteur. Of een dergelijk publiek ook nog begrijpend staat tegenover een naar de geest zo in-Vlaams werk als dat van De Coster. Een publiek dat het Vlaamse volk vagelijk beschouwt als een soort kermisvolkje, zoals het verkeerdelijk « hinein interpretiert » werd in het werk van Bruegel en dat voor het overige al wat Vlaams is onmiddellijk identificeert met « extremistisch » in de zin die we nu langzamerhand wel hebben leren kennen. Te oordelen naar de reakties op « Goudland » zou moeten blijken, dat ook « Ulenspieghel » aan dezelfde euvels lijdt die men in Conscience's Claus-bewerking heeft menen te mogen zien. Indien het al Claus' bedoeling zou geweest zijn in het gevlei te komen van de frankofone leidende élite in dit land, dan is dat een verkeerde berekening gebleken. We zeggen wel : indien. Anderszijds ware dat niet zo verwonderlijk vanwege een auteur, die ooit eens zei dat Vlaanderen niet rijp was voor zijn werk en dat hij daarom in Nederland uitgaf, terwijl hij ook als Vlaams toneelauteur — in vertaling — sukses had te Parijs, te Rome een zekere bekendheid heeft en te New York evenzeer. Brussel is echter nog lang Parijs niet. Nu zou hij na zijn Ulenspieghel licht geneigd kunnen zijn, het woord Vlaanderen te vervangen door het woord België. Hugo Claus, die als ruitentikker zekere heilige huisjes in Vlaanderen omverwierp — al is hij vergeleken bij een Jan Cremer (gelukkig !) een koorknaap — heeft zich tot nog toe ver gehouden van de Belgische nationaliteitenkwestie. Met zijn gekende zucht naar spektakulaire verklaringen en houdingen — die er trouwens niet altijd naast zijn zoals bvb. in verband met het verlenen van al te simbolische literaire onderscheidingen in Vlaanderen — zou hij na het Brussels stortbad in de verleiding kunnen komen, ook eens in die richting een pijl af te schieten. Hij moet het voor ons niet laten. Alleen zouden we hem graag méér eigen werk willen zien schrijven. Want ook wij houden van Claus, alles op de keper beschouwd, en zien ongraag een rijk talent versnipperd over te veel terreinen. Maar misschien zorgt Claus nu voor een filmsensatie met Romeinse of neo-realistische allures. Wie weet... K.V.B.

IN MEMORIAM HERMAN TEIRLINCK

88 jaar oud overleed zondag de schrijver Herman Teirlinck. Hij was een naam in het kultuurleven van ons land, bijna een halve eeuw lang. Een iets kortere periode is Herman Teirlinck als enige Vlaming in dit land ook raadgever van drie koningen geweest : Albert I, Leopold III en Boudewijn I. Als zodanig was Teirlinck een hoveling, zeldzame verschijning onder de Vlamingen van de laatste generaties wat uiteraard begrijpelijk maakt, dat hij zich op het gebied van de Vlaamse ontvoogding zelden of bijna nooit heeft laten gelden. Het is toch een keer gebeurd dat Herman Teirlinck de stem verhief, namelijk toen hij samen met Stijn Streuvels — met wie hij in de literaire beweging van Nu en Straks was geweest — protesteerde tegen het voornemen, opnieuw een talentelling te houden.

Dit protest viel samen met de verzetsaktie van de Vlaamse burgemeesters, die de knoop doorhakte en waardoor de talentelling van 1947 niet meer werd herhaald.

Verdienste en temperament van Teirlinck liggen elders. Men kan stellen dat hij door zijn zuiver literaire en inspirerende werking het Vlaams kultuurleven omhoog heeft gestuwd en aldus toch rechtstreeks heeft bijgedragen tot een groter aanzien van de Vlaamse gemeenschap in ons land. Maar hij heeft zich nooit geëngageerd en hield zich ver van alle strijd. Als scheppend kunstenaar heeft hij overigens niet de hoogste top bereikt. Wel was Teirlinck een virtuoos taalbeoefenaar (het was een waar genoegen naar hem te luisteren; hem te horen heeft ons doen beseffen, wat woordenschat eigenlijk is), een briljante veelzijdige en vooral een onvermoeibare initiatiefnemer. Nog op hoge leeftijd riep hij aldus te Antwerpen zijn « Toneelschool » in het leven, bekroning van zijn kursus « techniek van de toneelkunst » aan het Hoger Instituut van Terkameren. Hij is trouwens niet weg te denken uit het avant-gardetoneel in Vlaanderen tussen beide wereldoorlogen. Toch zal hij hoofdzakelijk als — zeer vruchtbaar — literator bekend blijven. Hij is de naturalistische uitbeelder van een burgerlijke wereld, waarin het evenwel aan spanningen noch aan heftig temperament ontbreekt.

Met Herman Teirlinck is een Vlaams-Belgisch aristokraat heengegaan : een verzoening van twee tegengestelde eigenheden op een hoog peil waarin praktisch geen enkele van zijn tijdgenoten geslaagd is. Hij kon dat alleen maar omdat hij zich te lang en te sterk afsloot van wat zijn Vlaamse tijdgenoten bewoog. D.R

mirko jelusich

"ASA VON AGDER"

Mirko Jelusich is op 12 december jl. tachtig jaar geworden. Hij werd geboren in 1886, in Semil in Bohemen uit een Kroatisch -Duitse familie : de moeder was een Sudetenduitse. Zijn jeugd bracht hij door in Wenen, waar hij rechten studeerde. Hij nam deel aan de eerste wereldoorlog als artillerieofficier. Na het uiteenvallen der Donaumonarchie werd Jelusich bankbediende, daarna journalist. In die periode neemt zijn aktiviteit als letterkundige een aanvang : voor meer dan een kwarteeuw zal hij een belangrijke plaats innemen in het Weense, Oostenrijkse en Duitse kultuurleven. In de vriendenkring van Leo Perutz komt hij in kontakt met een groot aantal dichters en schrijvers : met Anton Wildgans en Walther von Molo; met Csokor en Hohlbaum en met Weinheber die van hem zijn bijnaam « Li-Tai-Peterl » zal krijgen en die hij samen met Hohlbaum eigenlijk « ontdekt » : hij verhandelt met uitgevers voor Weinhebers werk. Zelf schrijft Jelusich dan werk na wek : zesentwintig in getal, buiten medewerking aan tijdschriften zoals o.m. « Die Muskete »...

Het zijn in hoofdzaak geromanceerde biografieën van grote historische figuren : Caesar, Hannibal, Cromwell, Talleyrand... naast toneelstukken. Men heeft Gundolfs « Goethe » en Bertrams « Nietzsche » als model beschouwd voor de talrijke later verschenen geromanceerde biografieën. Het feit dat zij bij het publiek sukses kenden en dat sommige auteurs zowel wat stijl als historische juistheid en objektiviteit niet steeds de hoge normen aanlegden van een Gundolf bv., deed bij de literaire kritiek een ongegronde geringschatting voor het genre ontstaan.

Wie Jelusichs werk kent, weet dat een dergelijke a priori-houding onrechtvaardig is. Een werk als « Hannibal » of als « Cromwell » bijvoorbeeld (dat ook in Nederlandse vertaling verscheen in 1934) getuigt niet slechts voor de bekommernis om historische objektiviteit, maar ook van een bezorgdheid om de zuiverheid der konstruktie, evenwicht en dramatische kracht en spanning, epische adem en taalbeheersing. Ook zijn toneelwerk — o.m. de dramatische bewerking van zijn « Cromwell »-boek — bewees hoe hij het genre uit het geromanceerde historie-verhaal kon opheffen tot het algemeen-menselijke. Maxim Kröjer schreef jaren voor de oorlog : « Cromwell is een drama niet alleen door de vorm maar tevens, en dit is wel de hoofdzaak, door het wezen, door de substantiële verwerking van een algemeenmenselijke idee, belichaamd door de sterke persoonlijkheid... »

Zo zijn de heldenfiguren van Jelusich : personifikaties van een idee, die hij als een rode draad doorheen hun leven ziet lopen en die aan het verhaal van hun leven diepgang geeft, universele waarde en algemeen-geldigheid.

Zijn jongste in 1964 verschenen roman « Asa von Agder » wijkt van de vorige helden-biografieën slechts in zoverre af, dat het hier niet gaat om nawijsbaar-historische gebeurtenissen die als kader dienen voor een menselijke benadering van een historische figuur. In hoeverre het hoofdpersonage Asa van Agder historisch is weten wij niet, evenmin in hoever fiktie en historie werden dooreengeweven : er is wél een koningin Asa geweest, grootmoeder van Harald Schoonhaar, waarschijnlijk begraven in het te Oseberg gevonden schip. Wat er ook van zij : de auteur gebruikt de eventuele fiktie om een historisch tijdsbeeld op te roepen en een levendig-geschilderde zedengeschiedenis van de Vikingers te geven : een volk dat. zoals het prospectus zegt, slechts bij tussenposen als een springvloed aan de rand der historie zichtbaar werd.

Jelusichs Vikingerroman is geschreven in de vorm van een kroniek en vermits de Vikingers geen kroniekschrijvers hadden op dat ogenblik (wellicht is hun slechte naam in de geschiedenis daar wel gedeeltelijk aan te wijten !), laat de schrijver het verhaal optekenen door een Arabisch koopman, zoals een verslag aan zijn heerser. Er is echter in dit boek meer dan het avontuurlijk wèdervaren van Saad al Talib, meer dan de tochten der Vikingers naar het Zuiden en het streven van koningin Asa naar de vorming van een eerste Vikingerstaat. Achter het verhaal staat het hele decorum van een gemeenschap met haar morele, religieuze en maatschappelijke opvattingen.

Uit dit alles blijkt dat de Vikingers niet zo kultuurloos en primitief waren als wel eens voorgesteld. En het zal wel geweest zijn zoals Veit Valentin in zijn « Weltgeschichte » zegt over de Germanen in 't algemeen : « Die Germanen waren weder Wilde noch Edelmenschen sondern freie Natuurkinder voll Begabung und Phantasie, naiv empfänglich für alle Kultureinflüsse... ».

Het verhaal zelf zou een der vele episoden kunnen zijn van onderlinge machtstrijd tussen Noordse jarls en koninkjes, indien het niet plaats greep op een beslissend moment : Asa legt de grondslag voor de eerste Vikingerstaat, door de twee kleine nederzettingen Agder en Westfold bijeen te brengen. Dit is slechts mogelijk, omdat zij de weerwraak tegen Westfold om de moord op haar vader ondergeschikt maakt aan haar wil om deze politieke eenheid te verwezenlijken : de politieke wijsheid van een vrouw waarbij veel moderne politici nog wat kunnen leren, en die het afzien van weerwraak en de amnestie als noodzaak ziet voor een eensgezindheid in de toekomst.

Jelusich heeft met dit boek een roman willen schrijven en zeker geen historie. Het is echter levende geschiedenis geworden, penetranter en realistischer dan objektieve geschiedschrijving waarvoor het een aangenaam-leesbare en tevens leerzame aanvulling kan zijn, zonder dat het boek daarbij in het gemakkelijke vervalt. Met dit avontuurlijk en vlot-geschreven boek bleef de schrijver Jelusich zichzelf : door de gedegen kennis van geschiedkundige achtergronden, door het sfeerscheppend vermogen, de epische kracht van de taal en de evenwichtige konstruktie, de psychologische portrettering van zijn gestalten.

Het is een boek dat men in één adem leest en dat blijvend voor Jelusichs scheppend talent getuigt. Wie kennis wil maken met het werk van deze tachtigjare en ook wie zijn vroeger werk kent, neme nu dit boek en leze het !

Mirko Jelusich « Asa von Agder » — 408 blz. — gebonden. Paul Neff Verlag, Wenen. DM 18.80.

De Poolse beeldhouwer Antoni Rzasa maakt vooral religieus werk, dat sterk onder de invloed staat van de volkskunst. Hierboven St Franciscus van Assisi en de vogels.

NOTRE FLANDRE - ZUIDVLAAMS HEEM

Ter gelegenheid van zijn zestigste verjaardag werd E.H. Gantois « gevierd » in het slot van Male, in september 1964, in aanwezigheid van een publiek dat reprezentatief was voor wat in de Nederlanden en daarbuiten de nationale idee belijdt en uitdraagt.

Nu heeft « Notre Flandre » al de teksten (boodschappen, redevoeringen, gedichten enz.) bijeengebracht in één nummer. Het grote aantal medewerkers zal er wel de oorzaak van geweest zijn, dat pas onlangs dit nummer verschijnen kon, opgedragen door de uitgevers — de Vlaamse Vrienden in Frankrijk — aan hun « geliefde leider en meester ».

Wij hebben destijds in dit blad een uitvoerige biografie en een gedetailleerd portret trachten te geven van de Zuid-Vlaamse leider, hoe moeilijk dit werk ook lijkt in een weekbladartikel en hoe moeilijk men dezê briljante, scherpe geest en deze vinnige strijdersnatuur ook kan vatten in de veelvuldigheid van zijn aktiviteit en zijn belangstellingen binnen de begrenzing van weekbladjoernalistiek...

Daarom is deze uitgave verdienstelijk werk. Want uit al die artikels, boodschappen, redevoeringen enz. rijst de figuur van Gantois op in al haar facetten, in het polemische en wetenschappelijke, het strijdende en beschouwende, maar steeds door Dietse degelijkheid getekende van zijn levenswerk. En rijst ook op : de hele problematiek van Zuid-Vlaanderen, geplaatst in een algemeen Nederlands perspektief en daarbij verbonden met de problematiek der etnische minderheden, verdrukt door een centralistisch vreemd staatsgezag.

Zuid-Vlaanderen is Nederlandse problematiek : « Ik ben geen Frans-Vlaming, geen Zuid-Vlaming, geen Groot-Nederlander : ik ben Nederlander ! » zei Gantois... en in zijn slotrede te Male bepaalde hij duidelijk zijn én onze plaats : met Jan van Glymes uit Van Duinkerkens gedicht kiest hij « de partij van Oranje ».

Maar Zuid-Vlaanderen is ook Europese problematiek : het probleem der etnische minderheden. Het is niet voor niets dat Gantois van overal (uit Bretanje en Occitanië, uit de Elzas en uit Lotharingen, uit Baskenland en uit Wales) vriendschaps- en solidariteitsbetuigingen ontving.

En hierin ligt het leerzame en belerende van dit Gantois-nummer : wij zien erin hoe de strijd der Nederlanden voor hun volkse gaafheid niet alleen staat, maar hoe overal elders de volkeren het opnemen tegen de staat, daar waar die gaafheid wordt aangetast. Wij leren, hoe het volksnationalisme geen achterhaalde politieke vizie is, maar een doorheen en over alle ideologiën werkende kracht, die haar bestendigheid put uit de menselijke natuur zelf.

Dit speciale nummer is een hulde aan de strijder Gantois vooral : want ook zijn historisch-wetenschappelijk werk heeft hij in dienst gesteld van de Nederlandse gedachte en het nationaal streven. Het is daarenboven in zijn hulde aan de meest-gekende en meest-prominente figuur uit het zuidelijkste deel der Nederlanden, een dank tevens voor al wat hij verzinnebeeldt en vertegenwoordigt met zijn naam.

Zijn verdienste is het geweest — en deze waardering ' et niets af aan onze hoogschatting van het werk dat een Pro Westlandia, met Borms en Rousseeu en vele anderen hebben verricht voor de eerste wereldoorlog — de blikken van het om zijn zelfbehoud vechtende Vlaanderen gericht te hebben over de zuidelijke staatsgrens op wat daar sedert eeuwen aan eigen bloed aanwezig was, hoewel naar eigen taal verloren gegaan. Zijn verdienste was het, de volksgrens verder te trekken dan de taal die behouden werd, maar ze ook uit te breiden tot daar waar die taal onder dwang verloren ging.

Geen Vlaming mag dit vergeten en a fortiori zeker geen nationalist...

Daarom : tolle et lege. Neem en lees dit lijvige nummer (130 blz.) van « Notre Flandre ». U kunt het krijgen door storting van 100 fr. op postrekening 52.0180 (Brussel) ten name van L. Hoex, Rijsel.

TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - T

ik wil naar huis

In uitgestelde overname van de Nederlandse televisie (KRO) wordt dinsdagavond het T.V.-spel « I want to go home » van de Engelse schrijver Bernard Kops aangeboden. Vertaling door Rosey E. Pool, regis. Luc van Gent.

« Ik wil naar huis » is op de eerste plaats aantrekkelijk door de verzoenende jiddische levenswijsheid erin, die het voorbije leed met een gelaten humor achteraf als een vorm van geluk ziet. Het hele spel draait om een oud geworden Poolse jood, die in Engeland in een katoliek ziekenhuis op zijn dood ligt te wachten. Hij weet het maar wil het zichzelf niet bekennen. Hij wil hartstochtelijk « naar huis » en hij denkt dat dit huis voor hem bestaat uit de vier muren waarbinnen zijn tweede vrouw woont, maar het is in wezen een heimwee naar alles waar hij met zijn hele hart aan hangt, het leven dat hij geleid heeft met zijn eerste vrouw en met zijn kinderen, die hem nu ontgroeid zijn.

(Dinsdag 14 februari - 20 uur 25 - Brussel Ned.)

« De man telt niet mee » door Roger Ferdinand. Onze foto : Fried Zuidweg en Polly Geerts. Brussel Ned., dinsdag 14 februari te 20 u 30.

kulturele centra in vlaanderen

We zouden het Kultureel Centrum kunnen definiëren als het gebouw dat tot funktie heeft een bestendig ontmoetingscentrum te zijn voor de verscheidene takken van het kulturele werk. Maar beter dan elke definitie toont de kamera ons maandagavond beelden van bestaande Kulturele Centra te Amiens (Frankrijk), Venraai en Venlo (Nederland) en Pforzheim (West-Duitsland) als illustratie van aldaar gehouden enquêtes naar de organizatie, de inrichting en de werking van deze centra.

(Maandag 13 februari om 20 uur 15.)

op de man af

Dr. F. Hemerijckx, die onlangs door zijn Brabantse provincie werd gehuldigd en na de officiële hulde onverhoeds onder het spiedend oog van de kamera's vele onverwachte medewerkers zag verschijnen, is reeds in 1929 als dokter in Kongo de strijd tegen de melaatsheid begonnen.

Sinds 1948 leidt hij de strijd tegen de melaatsheid in India. Zijn naam is onverbrekelijk aan het lepracentrum van Polambakkan verbonden waar hij het stelsel van rondreizende verzorging lanceerde en vele duizende zieken verzorgde. Daarna volgden reizen naar Thaïland, Afghanistan, Zuid - Korea, Rwanda en Burundi, waar hij telkens de strijd met de lepra bezielde en organizeerde.

(Donderdag 16 februari 20 uur 25 - Brussel Ned.)

een heel kleinje maar

Deze monoloog van D. Parker wordt, in de regie door Nand Buyl, voor de kamera's vertolkt door Yvonne Lex. De ondertoon van de alleenpratende vrouw — niet meer zo jong en er zich meer en meer van bewust — klinkt melancholiek en zelfs tragisch naar het einde toe.

(Maandag 13 februari 21 uur 55 - Brussel Ned.)

Onze selectie

ZATERDAG 11 FEBRUARI

20 u 20 Nederland I
Het gulden schot (Ontspanningsprogramma met wedstrijd boog-schieten).
20 u 50 Brussel Ned.
Canzonissima (Negende van een reeks voorselekties met het oog op het Eurovisiesongfestival te Wenen).
21 u 20 Nederland I
T.V.-spel (van Marten Treffer over de kriminaliteit te Amsterdam).

ZONDAG 12 FEBRUARI

20 u 15 Duitsland I
Der Revisor (van Gogol, met : Alfred Schieske, Ruth Hausmeister, Claudia Brodzinska, Willi Leyer, Inge Wolffberg Klaus Miedel, Alexander Engel).
20 u 30 Nederland I
David Copperfield (TV-film - Engelse versie).
21 u 15 Nederland I
Muzikaal programma (met « Les compagnons de la chanson »).

MAANDAG 13 FEBRUARI

20 u 25 Brussel Ned.
Kulturele centra in Vlaanderen (Een reportage van Ludo Bekkers geïllustreerd met voorbeelden uit Frankrijk, Nederland en Duitsland aan de hand van aldaar gehouden enquêtes).
21 u 45 Duitsland I
Schlüssel zur Macht - Die Bank ? (Kritisch bericht over de banken in de Bondsrepubliek).
21 u 55 Brussel Ned.
Een heel kleintje maar (Monoloog van D. Parker, met Ivonne Lex).

DINSDAG 14 FEBRUARI

20 u 15 Duitsland I
Zeldzame dieren (Eugen Schumacker over natuurrezervaten in Duitsland).
20 u 30 Brussel Ned.
De man telt niet mee (U ziet dit blijspel door Roger Ferdinand in de regie van Nand Buyl).
21 u 00 Duitsland I
Das leben noch einmal (Zycie raz jeszcze - Poolse speelfilm).
22 u 45 Duitsland I
Thalassa (Das Meer - Mensen met vakantie - Vlaamse T.V.-film).

WOENSDAG 15 FEB.

19 u 25 Nederland I
Verkiezingsuitslagen.
20 u 20 Nederland I
Verkiezingsuitslagen.
21 u 00 Duitsland I
Gilbert Becaud show (met : Lili Lindfors, Lisbeth List, Udo Jürgens, Cherry Waine, Don Storer, het Botho Lucas Chor, Raymond Bernard en zijn orkest.

DONDERDAG 16 FEB.

20 u 25 Brussel Ned.
Op de man af (De wereldberoemde Vlaamse leproloog Dr Hemerijckx onverwachts voor de kamera's).
21 u 25 Brussel Ned.
Dorus (Televisieschermutselingen van een schlemiel... met Tom Manders - programma van de N.T.S.-V.A.R.A.).

VRIJDAG 17 FEBRUARI

21 u 35 Nederland I
Voor de vuist weg (Ontspanningsprogramma met interviews).

Vlaamse T.V.

ZATERDAG 11 FEBRUARI

15.00 : Rugby. Reportage van de wedstrijd Frankrijk - Australië — 16.30 : Volksuniversiteit — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Mister Magoo. 7e afl. : De drie musketiers (2e deel) — 19.25 : Autorama — 19.55 : Hier spreekt men Nederlands — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Grindl, meid voor alle werk. 10e afl. : Met Grindl geen problemen — 20.50 : Canzonissima. Negende en laatste van een reeks voorselecties — 21.45: Echo — 22.15 : De onkreukbaren. 36e afl. : De gebroeders Genna — 23.05 : TV-nieuws.

ZONDAG 12 FEBRUARI

10.25 : Skiën. Rechtstreekse reportage van de afdaling voor heren in de wedstrijden gehouden te Bad Gastein — 11.00 : Eucharistieviering — 12.55 : Skiën. Rechtstreekse reportage van de afdaling voor dames in de wedstrijden gehouden te Bad Gastein — 15.00 : Voor boer en tuinder — 15.30 : Axel Notr — 15.55 : Let's sing out (14e afl.) — 16.20 : Ziet u er wat in ? — 16.50 : Skiën. Rechtstreekse reportage van het skispringen van de hoge schans te Oberstdorf — 17.45 : Basketball : Royal IV - R.C. Mechelen — 18.35 : Klein, klein kleutertje — 18.55 : Piste. Variétéprogramma in circusstijl in Treslong — 19.35 : Velvet (14e afl.) — 20.00 : TV-nieuws — 20.15 : Sportweekend — 20.40 : Carmen, opera in vier bedrijven van Georges Bizet — 23.10 : TV-nieuws

MAANDAG 13 FEBRUARI

14.05 : Schooltelevisie — 18.25 : Teletaalles : Frans — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Het dappere vijftal. 1e episode : Het verlaten eiland — 19.17 : Tienerklanken — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Culturele Centrums in Vlaanderen — 21.00 : Mensen in wanhoop, politieverhaal van Francis Durbridge. Vierde episode — 21.25 : Speel een woord — 21.55 : Een heel kleintje maar, monoloog van Dorothy Parker met Yvonne Lex — 22.10 : De socialistische gedachte en actie — 22.40 : TV-nieuws

DINSDAG 14 FEBRUARI

14.05 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Flipper. 39e afl. : Geslipt — 19.25 : Filmmuseum van de schaterlach. Een aardig ventje — 19.40: Kwart-Eefje — 19.55 : Hier spreekt men Nederlands — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Regeringsmededeling — 20.30 : De man telt niet mee. Blijspel door Roger Ferdinand — 21.40 : Medium — 22.10 : Jazzprisma — 22.35 : TV-nieuws.

WOENSDAG 15 FEB.

17.00 : Televisum — 18.25 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00: Jonger dan je denkt — 19.25 : Arena — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Bonanza — 21.15 : Panorama — 22.10 : Gastprogramma. Het vrije woord : Lekenmoraal en -filosofie — 22.40 : TV-nieuws .

DONDERDAG 16 FEB.

14.05 : Schooltelevisie — 18.25 : Teletaalles : Frans — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Hobo, de kleine zwerver (13e en laatste afl.) — 19.25 : Tienerklanken — 19.55 : Hier spreekt men Nederlands — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Op de man af. De Vlaamse leproloog Dr. Hemerijckx — 21.25 : Dorus. Televisieschermutselingen van een schlemiel... met Tom Manders, Hans Tiemeyer, enz. — 22.05 : Achter het scherm (II) — 22.45 : TV-nieuws.

VRIJDAG 17 FEBRUARI

18.25 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Vergrootglas op de postzegel — 19.15 : De wereld is klein — 19.40 : Zoekrecht — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Speelfilm : De naakten en de doden, oorlogsfilm van Raoul Walsh met Aldo Ray en Robert Massey — 22.15 : TV-nieuws — 22.25 : Ballet met Balanchine.

TOERISME

1. TOERISTISCHE UITRUSTING

Tot nu toe bedroegen de kredieten voor de toeristische uitrusting 12.000.000 fr. Vanaf 1967 zullen deze kredieten op 60.000.000 fr. gebracht worden. De inspanningen zullen vooral gericht worden op verwezenlijkingen met een onmiddellijk rezultaat, hetzij op algemeen vlak, hetzij voor een bepaalde streek. Daar deze realizaties meestal onder de bevoegdheid vallen van verschillende ministeries (Volksgezondheid, Openbare Werken, Kultuur, Landbouw), is het wenselijk de inspanningen te koördineren op het niveau van de Centrale Administraties. In deze zin werden reeds kontakten gelegd en de eerste poging geeft bevredigende rezultaten.

Het ontwerp werd voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

2. WATERTOERISME

Momenteel is een uitgebreid onderzoek aan de gang naar de mogelijkheden voor het watertoerisme in België. Dit onderzoek beoogt vooreerst het opstellen van een inventaris van de huidige situatie en vervolgens een studie van de noden, een programma van de nodige verwezenlijkingen en de daartoe vereiste financiële middelen. Het onderzoek schiet goed op en de besluiten zullen kortelings gekend zijn.

3. RUITERTOERISME

Het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme stelde een werkgroep in met de opdracht de mogelijkheden en de koördinatie der aktiviteiten op het gebied van ruitertoerisme te bestuderen.

Het voorbereidend werk is beëindigd en de praktische uitvoering werd toevertrouwd aan de Nationale Vereniging voor Ruitertoerisme. Deze vereniging werkt nauw samen met het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme bij de afbakening van ruiterpaden en de uitgave van een zakgids voor ruitertoerisme.

4. BESCHERMING VAN LANDSCHAPPEN EN MONUMENTEN

In verband met de bescherming van Landschappen en Monumenten wordt een massale voorlichtingskampagne op touw gezet. Een strenger reglementering ware echter meer gewenst, want er worden thans waardevolle monumenten aan de lopende band gesloopt !

KALENDER

Van 12 tot 19 februari : Internationaal P[illegible] ercentrum Salon van het geschenk en het kunstvoorwerp.
Tot 26 februari : Brussel - Tentoonstelling « Verzameling Stuyvesant » in het Paleis voor Schone Kunsten.

Wij sport

vlaams nationaal

Tien zwemmers onder de minuut

We schreven reeds in een vorige bijdrage dat het seizoen 1966 vruchtbaar was voor de zwemsport in ons land. Liefst tien zwemmers bleven in de 100 m vrije slag onder de minuut, namelijk : François Simons, Scaldis (54.2); Herman Verbauwen, Gentse ZV (55.6); Luc Meyten, Scaldis (56.6); Louis Huysmans, Scaldis (57.5); Michel Wuylens, CN Doornik (58.1); Dirk van Bouchaute, Ghent SC (59.3); Jan Vandeven, Scaldis, en Bruno Gastellier, CN Doornik (beiden 59.7); Jos de Wit, Scaldis (59.9).

Voegen we hier onmiddellijk aan toe dat deze lijst volgend jaar aanmerkelijk kan gewijzigd zijn. Verschillende der hier vermelde namen zijn « ouderen » : Herman Verbauwen is er 23; Michel Wuylens 22 en die heeft trouwens bekend gemaakt, na dit zwemseizoen te zullen stoppen en enkel nog waterpolo te beoefenen; Jan Vandeven is 22 doch hij gaf het aktieve zwemmen op. Jos de Wit is er liefst 27, zodat we in de toekomst wat jeugdigere elementen in de top-ten zouden willen vinden.

Turnhoogdag te Antwerpen

Op zaterdag 11 februari heeft er in de feestzaal van de Antwerpse Dierentuin een groots opgezette turngala plaats. In de eerste plaats is er het optreden van de bekende groep uit het Antwerpse, de « Flick's », evenals van de groep van basketballspeler-trunleraar Jack Delsing, « Pro Arte Gymnastica », samengesteld uit leerlingen van het St Henricus Instituut te Antwerpen. Het topnummer is het optreden van de wereldberoemde Zweedse damesturngroep Flickana uit Malmö. In een volgend nummer hopen we uitvoeriger op dit sportevenement, dat we warm aanbevelen, terug te kunnen komen.

Internationale Jumping van Oostende

Voor de vrienden van de paardensport en vooral voor de liefhebbers van de jumping, die deze zomer in verlof verblijven aan zee, geen nood ! De grote jaarlijkse internationale springwedstrijd Clio van Oostende gaat dit jaar door van 18 tot 22 augustus terwijl woensdag 23 augustus de Verenigingen van de Landelijke Ruiterij hun springwedstrijden houden. Wie tijdens zijn vakantie sport wil genieten, komt daar beslist aan zijn trekken.

B.O.B. volhardt

De B.O.B. volhardt voor eenmaal eens in gunstige zin ! Deze mensen hebben besloten desnoods met krachtdadige middelen een einde te maken aan de « doping » bij de beroepsrenners en in de semi-profsporten. Daarom waren ze reeds vanaf de eerste minuten van de Antwerpse Zesdagen aanwezig om kontrole uit te oefenen en enkele personen aan een grondig onderzoek te onderwerpen. We hopen dat in de nabije toekomst door een krachtdadig optreden van de openbare macht deze schande van de sport volledig zal uitgeroeid worden...

Brutale toeschouwers

Wie de tweede helft van de basketballwedstrijd Rac. Mechelen-Villeurbanne op de TV zag, zal er mee instemmen dat het beslist geen propaganda voor deze sport was. Inderdaad, de Mechelaars werden zo opgezweept door een fanatiek en vooral onkundig publiek, dat verschillende spelers zich de vrijheid veroorloofden zélf een nummertje op te voeren. De « gote » Steveniers wou op zeker ogenblik een partijtje « lutte américain » doen en Theo Hillen voerde ook zijn nummertje op nadat hij zijn vijfde persoonlijke fout kreeg. Het publiek was zo onder de indruk van het akteertalent van zijn favorieten, dat het de scheidsrechters met allerlei projektielen bekegelde.

Wij houden van basketball, doch dergelijke houding van toeschouwers en spelers brengt onze basketballsport in het buitenland lelijk in diskrediet.

Wanneer worden er doelpunten gemaakt

De bekende Belgische voetbalsportjoernalist Leo Verhoeven heeft zich bezig gehouden met het opmaken van een statistiek van de periodes waarin bij voetbal de doelpunten gemaakt worden. Na een uitvoerige studie kwam hij tot volgend (gemiddelde) resultaat : Eerste kwartuur 35; tweede kwartuur 50; derde kwartuur 60; vierde kwartuur 60; vijfde kwartuur 63; zesde kwartuur 60 doelpunten.

Hieruit kunnen we afleiden, dat er dus gemiddeld in de tweede helft méér doelpunten gescoord worden dan in de eerste.

Als voorbeelden kunnen we aanhalen Anderlecht, dat 13 doelpunten scoorde in de eerste helft en 24 in de tweede, waarvan 10 in het laatste kwartuur. Standard Club Luik kwam tot volgende cijfers : 11 doelpunten in de eerste helft en 17 in de tweede, waarvan 7 in het laatste kwartuur. Beerschot is ook een ploeg van de tweede helft : 9 doelpunten in de eerste helft en 17 in de tweede. FC Luik is ongeveer even produktief in de eerste als in de tweede helft (7-9). Voor St Truiden zijn deze cijfers 8 en 14 en voor FC Brugge 15 en 16. Enkele ploegen doelden vooral in de eerste helft : Antwerp (12-10) en Beringen (15-11).

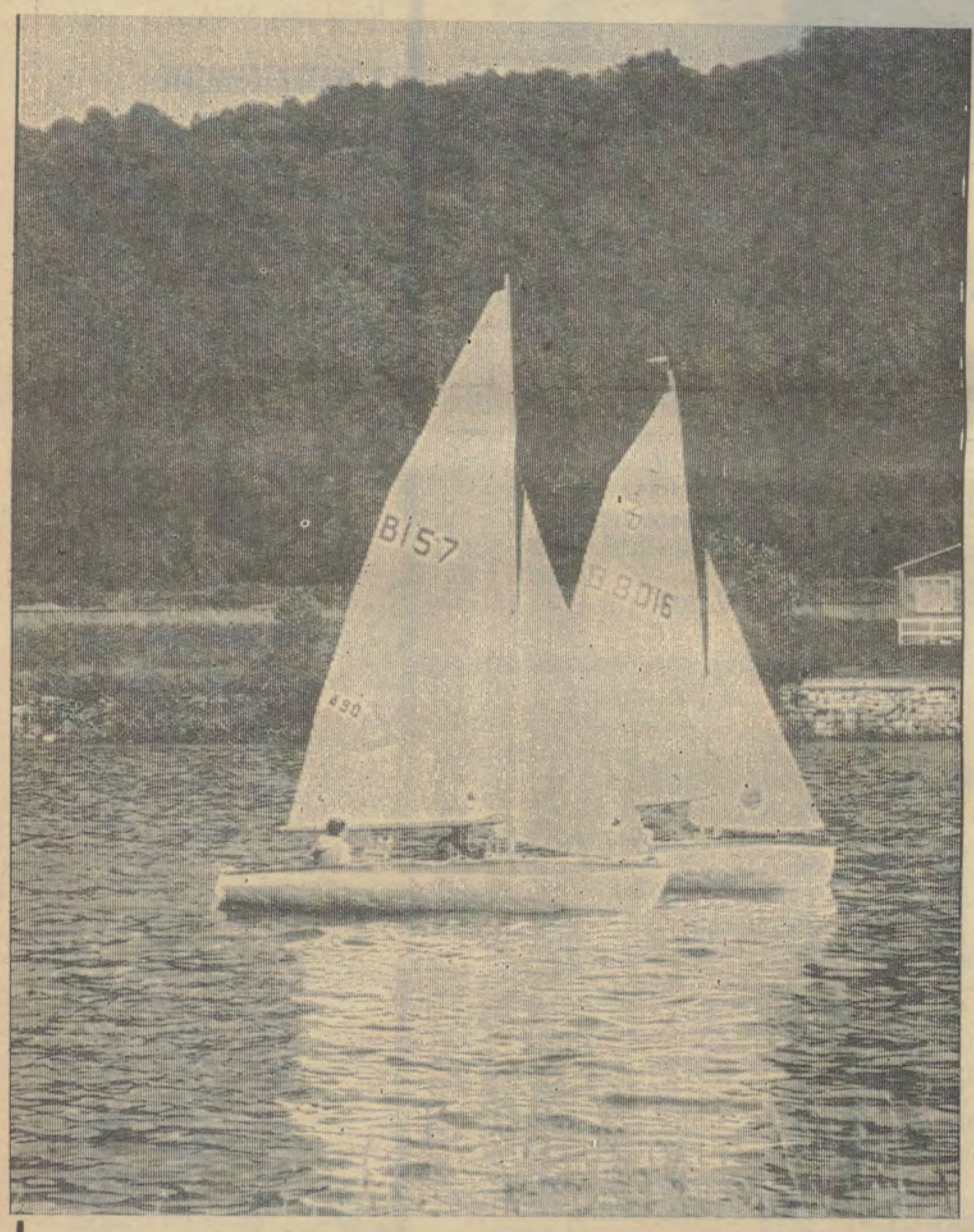

SPORT TUSSEN WATER EN WIND

Afgelopen week zijn twee bonden voor watersport in algemene vergadering bijeengekomen : de Kon. Belgische Federatie van Roeiverenigingen en het Belgisch Kano Verbond. Het Belgisch Yachting Verbond vergaderde reeds eerder. Deze drie sporttakken behoren tot de meest miskende der zogeheten nevensporten. Alle vechten tegen een gemeenschappelijke vijand : de onverschilligheid van het « sportminnende » publiek.

Ook hebben deze sporttakken af te rekenen met het feit dat het aantal open wateren om hun sport naar behoren te beoefenen, eerder gering is. Antwerpen en omgeving heeft wel het Galgenweel, dat enkel geschikt is voor het houden van zeilwedstrijden... maar heeft geen watersportbaan zoals Gent, die dan weer geschikt is voor kano en roeien maar niet voor zeilers. Te Zeebrugge en Nieuwpoort kan men schitterende zeilwedstrijden inrichten.

Probleem nummer één van de inrichters van wedstrijden : hoe, waar en wanneer ? Hoe, inderdaad : het probleem stelt zich ieder jaar. Het organizeren van wedstrijden op een kanaal (de Golden Oar op het Albertkanaal te Antwerpen en de kanowedstrijden van Antwerpia K.C.) vereist een speciale toestemming van de Direktie van het Beheer der Binnenscheepvaart die de scheepvaart op die bepaalde dag dan gedeeltelijk moet stilleggen of zelfs onderbreken. Dit wordt slechts uitzonderlijk toegestaan, omdat men van oordeel is dat 's lands ekonomie vóór de ontspanning moet gaan. Deze omweg langs de administratie brengt op zichzelf al moeilijkheden mee : data moeten lang op voorhand vastgelegd, er gaat veel tijd verloren met overleg en besprekingen, de speelruimte op de kalender is vreselijk beperkt enz.

Vaststelling nummer één is het feit dat het aantal in België georganizeerde roeiwedstrijden van jaar tot jaar vermindert. Gemis aan krachten of gemis aan mogelijkheden ? We denken dat beide faktoren een rol spelen. Het is immers zo dat het roeien, naast de zuivere fyzische inspanning, ook nog een langdurige en regelmatige oefening van de sportlui vergt. Het is eveneens een sport waar geen geld mee te verdienen is, wel de mogelijkheid om in één der schoonste Olympische sporten uit te blinken. De Antwerpse klubs hebben, om deze moeilijkheden te ondervangen, een soort « Verstandhouding » opgericht om gemeenschappelijk te oefenen en aan wedstrijden deel te nemen. Samenwerken in plaats van tegenwringen : een voorbeeld voor heel wat sportlui !

De kanokalender lijkt ons gevulder te zijn dan vorig jaar. De mogelijke oorzaak daarom ligt in het feit dat de officiële autoriteiten meer begrip schijnen getoond te hebben voor de inrichters van kanowedstrijden. Zo hoort het ! Begrip aan beide zijden komt ten slotte altijd ten goede aan de sport. Een wanklank echter : de blijvende schorsing van twee der beste kanovaarders, de gebroeders 't Joncke.

In de zeilsportmiddens kon men op een schitterend seizoen 1966 bogen. Door een Antwerpse klub werden immers op het Veerse Meer de onvergetelijke Wereldkampioenschappen der O.K.-jollen ingericht. Dit kampioenschap lokte veel kijkers waaronder ook talloze oningewijden. Het zeilen als sport vergt veel eigenschappen, een stevige fizische konditie en een uitgebreide kennis vanwege de beoefenaar. Voor de toeschouwer is zeilen als kijkstuk dus tegelijkertijd spannend én mooi. De gekleurde zeilen en bootjes op een rimpelloos watervlak of voortstormend in een frisse bries en daarbij dan een mooie zonnehemel (als die er tenminste is), vormen steeds een onvergetelijk spektakel.

Sporten die miskend worden door het grote publiek, maar die door de ingewijden en een steeds groter wordende schaar van entoeziasten beoefend worden met hart en ziel, als wind en water meezitten en... als de administratie meewil...

V.U.

BRUSSEL,
STAD ZONDER GEZICHT

Binnen enkele weken verschijnt een nieuwe brosjure over Brussel, een beschrijving van de samenstellende delen van de Brusselse bevolking, van hun verhoudingen onderling en van hun reakties tegenover Vlaanderen en Wallonië. Voor deze brosjure « Brussel, stad zonder gezicht », schreef senator Wim Jorissen een inleiding.

De brosjure kan van nu af aan besteld worden tegen de prijs van 30 fr door storting op giro 54.45..46 van W. Jorissen, Astridlaan 80, Mechelen.

Grote keus :
GLAZEN en MONTUREN.
Gratis voor verzekerden.
Herstellingen in eigen werkhuis.
Walter ROLAND
— Gediplomeerd Optieker —
Kerkstraat, 58 — Antwerpen
(Let a.u.b. op het huisnummer !)
Telefoon : 35.86.62
10 % korting op vertoon dezer.

DORTMUNDER THIER BRAU HOVEN

Al de grote gekende Duitse en Belgische orkesten zullen er zorgen voor de stemming In al onze lokalen is er altijd : originele Breugeliaanse stemming - deftige leute en plezier - goede bediening - beste dranken goed en niet duur.
N.B. Al onze zalen zijn gans de winter ter beschikking voor Bals - Banketten - Vergaderingen, enz...

— LEUVEN : 1.000 plaatsen.
— AALST : 1.000 plaatsen.
— HULSTE - KORTRIJK : 1.000 pl.
— ANTWERPEN : 700 plaatsen.

DORTMUNDER THIER BRAU

IMPORT A B T S
Tiensesteenweg 128, Korbeek-Lo
Tel. : (016) 463.11.

Voortverkopers worden gevraagd voor :
— Dortmunder Thier.
— Tonisteiner Sprudel.
— Rijnwijnen St JACOBS-KELLEREI Gau-Algesheim.

DORTMUNDER THIER BRAU
koopt — bouwt en huurt cafés in gans het land. — Medewerkers worden gevraagd

KOOP

BIJ ONZE ADVERTEERDERS

ATK v.z.w. Vereniging voor Arbeidsveiligheid door Techniek en Kontrole. - Erkend bij M.B. v. 22/2/62.

Het
VLAAMS KEURINGSORGANISME
voor de officiële kontroles van :
— uw stoomketel ;
— uw kranen, liften e.d. ;
— uw zwierder ;
— uw elektrische installatie.
RIJMENAMSESTEENWEG 109,
BONHEIDEN — Bij Mechelen.
Telefoon : (015) 526.77.

Agenten over GANS VLAANDEREN.

PERZISCHE TAPIJTEN
FA L. LUYTEN
Trooststraat 12
(Gemeenteplein)
Edegem. Tel. 03/53.05.71

VOOR ALLE ONROERENDE VERHANDELINGEN IN BINNEN- EN BUITENLAND :

RUDI VAN DER PAAL
Jan Van Rijswijcklaan 62,
ANTWERPEN.
Telefoon : 03/38.91.24.

ONDERWIJS IN HET NEDERLANDS IN BURUNDI

Te Bujumbura in Burundi bestaat sinds jaren een volledige lagere school met het Nederlands als voertaal, met Belgisch programma. In januari jl. hebben 71 aldaar verblijvende gezinnen aan de Minister van Buitenlandse Zaken van België een rekwest gestuurd om met september a.s. middelbaar onderwijs met Nederlands regime op te richten aan de te Bujumbura reeds bestaande Belgische middelbare school.

Indien de Minister dit verzoek inwilligt zal er voor de kinderen studiegelegenheid zijn in het Nederlands vanaf de lagere school tot en met de 6de van het atheneum. Voor alle andere klassen bestaat er gelegenheid tot het volgen van de kursus Nederlands-moedertaal (5 uur per week) op bazis van het Belgisch programma, zodat daardoor voor alle kinderen de overgang Europa-Afrika en vice versa, op studiegebied, zonder onoverkomelijke moeilijkheden mogelijk blijft. Voor persoonlijke inlichtingen, graag uw brief aan : Solidariteitsklub Zuiderkruis, Postbus 1124 Bujumbura, Republiek Burundi.

HERMES SCHOOL 54 Zuidlaan
211 M. Lemonnierlaan
Tel. 11.00.33.
Brussel.

★

VOLLEDIGE SEKRETARIAAT-KURSUS IN 2 JAAR.

★

Sténo- en daktylografie in vier talen.
Boekhouden.
Sociale wetgeving.
Moderne talen.
Handels-correspondentie.

★

Dag- en avondlessen
De school waar Vlamingen zich thuis voelen.

★

Beter en voordeliger.

SCHUIMRUBBERMATRASSEN
met
Gebreveteerde
bedekkingslagen
RESSORTMATRASSEN
(Brevet : 529738)
met
Gebreveteerde karkassen

fabrieken
„STAR"
(Brevet : 512767)
TE ZELE (O.-VL.)
GEWATTEERDE BEDSPREIEN
WOLLEN DEKENS
Tel. (052) 44641 en 44642.
Indien U geen verkoper in uw omtrek kent, stuur ons een kaartje en we de dichtst bijgelegen verzenden U het adres van koper Star Zele.

PERS spiegel

Met wat goedgemikte slagen of beloften achter-de-schermen hebben de beurzensnijders V.D.B. en Declerck de tegenkwakers in de regeringsvijver tot stilte gebracht, of toch ongeveer. Operatie « Honoreetje pluimen » kan beginnen. De BSP, geestelijke vader van Honoreetje, is maar een slechte verdediger van de belangen van zijn geesteskind, zo zegt toch de « Gazet van Antwerpen » die daarbij de Volksunie een applausje geeft.

HET VOLK

Herinnert ge U hoe de Volksunie voor « zwartkijker » werd uitgescholden toen we vorig jaar niet geneigd waren, de oplossing van het « kolenvraagstuk » mee te gaan zoeken in de dwergbedrijfjes of vreemde nijverheden die trompetschallend door de regering Harmel als balsem op de Zwartbergwonde werden gegoten? Nu moet « Het Volk » ons gelijk geven.

Dit willen we even onderstrepen voor we ons storten in de doolhof van de financiële politiek.

« Het daggemiddelde van het aantal gekontroleerde werklozen in het gebied van de rijksdienst voor arbeidsvoorziening te Hasselt (nagenoeg het arr. Hasselt) liep in de maand december zo hoog op, dat het gelijkstond met dat van de gehele provincie Brabant, Luik of West-Vlaanderen. Wanneer men rekening houdt met het bevolkingsaantal van Limburg en van deze provincies kan men zeggen, dat de toestand zeer ernstig is.

In de laatste week van december 1966 waren er in Limburg gemiddeld 17.000 werklozen per dag, tegenover 12.000 in de provincie Luik. De kolenmijnen werkten volop, zodat het duidelijk is dat dit angstwekkend aantal niet op de lei van de kolenkrisis kan worden geschreven.

Het gaat bar slecht in de nieuwe bedrijven, die de laatste jaren in Limburg werden opgericht en van de grote roep over « de provincie van de toekomst » zal er niet veel over blijven, wanneer de maatregelen, voorzien in het reconversieplan van de Limburgse Ekonomische Raad en de Studiegroep Venex niet in een ijltempo worden uitgevoerd. »

DE NIEUWE GAZET

De PVV- en CVP-parlementairen die de woede van de bedrogen kiezer reeds onder hun zetel zien vlammen, hebben proforma wat tegengeprutteld bij de operatie « broekriem dicht » en « geldbeugel open ». De liberale « Nieuwe Gazet » stelt vast dat de Vlaamse liberalen het eerst terug met de pink op de naad van de broek staan. Verwonderen zij zich daarover?

De Vlaamse PVV is toch bij uitstek de groep waar het Mercierwoord op past : « La race faite pour servir ».

« Het betekent dat het lot van de regering aan ontwerp 356 gebonden wordt en het dus aan de gekozenen van de meerderheidspartijen is te beslissen of dit kabinet aan het bewind zal blijven.

Het debat is daarmee opnieuw naar het partijpolitiek vlak verlegd. Zullen de partijvoorzitters hun mensen voldoende in handen kunnen houden om de gevaarlijke klip te omzeilen? Het is niet uitgesloten dat de eensgezinde houding van de regering ten aanzien van het uitgewerkte compromis, een gunstige invloed zal uitoefenen.

VERSE ZEEVIS
Visverdelers en diepvrieshouders. vraagt inlichtingen en prijslijst.
FIRMA DEPREZ
Vismijn 104
OOSTENDE
Tel. : 059 · 717 15

Vooral aan Waalse en Brusselse zijde is (wat meer bepaald de PVV betreft) het verzet nog niet geluwd.

Aan Vlaamse zijde heeft voorzitter Vanaudenhove onbetwistbaar minder tegenkanting te duchten. Het Volksbelang, orgaan van het Liberaal Vlaams Verbond, waarschuwt in zijn jongste nummer tegen demagogie en electroralisme en onderstreept dat, wie een regering het vertrouwen gunt, haar ook voldoende armslag moet laten om de vrijwillig aanvaarde koalitie mogelijk te maken. »

DE VOLKSMACHT

In de sektor CVP zijn het de ACW-ers die nog het woeligst zijn.

In de toon van « als wij moeten zwijgen en afdokken, moeten de PVV-ers ook zwijgen ».

« Wij kunnen deze bemerkingen niet besluiten zonder nogmaals het geknoei van de PVV aan de kaak te stellen. Zij voert achter de schermen een echte oppositie tegen een regering waarvan zij zelf deel uitmaakt. Het is een toestand zonder voorgaande en het zou ons niet verbazen moest de CVP een dezer dagen de vuist op tafel leggen. Een partij kan niet terzelfdertijd in de regering zetelen en aan oppositie doen. Dat zou te gemakkelijk zijn! Indien de PVV-ministers hun partijgenoten niet tot een minimum van tucht kunnen overhalen, moeten zij logisch zijn en de regering verlaten. Een regering heeft niets aan aanvoerders die door hun troepen niet gevolgd worden. »

DE GAZET VAN ANTWERPEN

Wat de BSP-oppozitie betreft, is het maar een mager beestje. En dat voor een verzet tegen een « nieuwe eenheidswet »! Het lijkt meer op de cafévechter die, als puntje bij paaltje komt, angstig vraagt : « Houden ze hier niet tegen? ». D.W. zegt dat de enige oppozanten met haar op hun tanden de Volksuniemensen zijn. Met een modern bijbelwoord moet de VU nog gaan zeggen : « uit de mond van De Witte en De Swarte(n) hebt gij mij lof bereid ».

« Speciaal samengeroepen om de volmachtwet van de regering te onderzoeken, had de algemene raad van de BSP kunnen uitgroeien tot een uiting van geestdriftige onverzettelijkheid. Achteraf zei ondervoorzitter Van Eynde kordaat dat de BSP « een felle oppositie » ging voeren en niet bereid was in een regering te treden, dan na wetgevende verkiezingen. Dit laatste zegden de liberalen ook, toen de regering-Harmel was gevallen. Allicht is die uitspraak de weergave van de persoonlijke opvatting van de h. Van Eynde, want uit het relaas, dat zijn eigen blad « Volksgazet » over die partijraad bracht, kon men die gevolgtrekking niet halen.

Zomin trouwens als de bewering, dat de BSP een « felle oppositie » ging voeren. Collard beperkte zich in zijn kritiek op de volmachtswet tot algemeenheden, die zelfs in rechtse bladen al hebben gestaan en formuleerde een « wisseloplossing » die allesbehalve « fel » kan genoemd worden. Dat is wel verwonderlijk, want voor een oppositiepartij is het toch niet moeilijk de sympatie van het publiek te winnen, als men staat tegenover een regeringsbeleid, dat noodgedwongen onpopulaire maatregelen inhoudt. De enige oppositiepartij, die deze kans ten volle benut, is tot nog toe de VU, die met geestdrift de fiskale kaart uitspeelt. »

DE STANDAARD

Alle boy-scouts zijn niet gelijk voor de maat waarmee M. Ruys meet in de « Standaard ». Waar onze VVKS-er Maurits Coppieters onlangs een zeer goede pers kreeg in het overzicht van Kamerleden en Senatoren, krijgt « le boyscout de Belgique », tafelspringer Poswick, vegen uit de pan als een gevaarlijk « Frisch-frölich Kriegs »-mannetje.

« De huidige minister van landsverdediging is 42 en doktor in de rechten. Hij pleegt uit vliegtuigen te springen, soms recht in de kabinetsraad. Hij is vrijgezel en kamerlid voor Namen. In 1958 was hij een van de meest belovende CVP-ers. In 1967 is hij een van de meest belovende jonge PVV-ers. Wij kunnen ons best voorstellen dat hij voor een bepaald slag van romantische jonge dochters de ideale ridder « à la morale aux yeux clairs » is. Toch hebben wij veel moeite om Charles Poswick sympatiek te vinden. Niet omdat zijn welgedaan gelaat enigszins strijdig is met zijn reputatie van granieten parsifal, niet omdat hij een poseur en een nagelbijter is, niet omdat hij voortdurend door zijn grijze spleetoogjes zit te kijken, of iedereen hem wel aardig vindt. Ook übermenschen hebben nu eenmaal hun zwakke kanten.

Wat ons tegensteekt, is de gloeiende liefde van de minister voor het soldaatje spelen, voor ronkende zinnen als « het vaderland zal vechten, als het aangevallen wordt ». Het woordje oorlog ligt te gemakkelijk, te vanzelfsprekend in de mond van Charles Poswick. »

WALTER LUYTEN.

VAN DE V.U.-LEIDING

PRIJSUITREIKING SCHOKAKTIE

De prijsuitreiking, in het kader van een kleinkunstavond met Miel Cools en het kabaret Rommelpot, gaat door op vrijdag 3 maart te 20 u in de Benelux-zaal van het Kongressenpaleis te Brussel (nabij Centraal station; parkeergelegenheid in de onmiddellijke omgeving). Het kleinkunstprogramma wordt gratis aangeboden aan wie zich verdienstelijk maakte in de schokaktie. Uitnodigingen op naam worden dezer dagen verstuurd.

POLITIEK VORMINGSINSTITUUT LODEWIJK DOSFEL

Openingsplechtigheid van de voorjaarscyklus 18 februari 1967 te 14 uur 30 stipt (plaatsen innemen om 14 uur 15 a.u.b.) in het Rogiercentrum te Brussel — Zaal Einstein II.

Ter plaats vanaf 14 uur en onmiddellijk na de bijeenkomst nog gelegenheid tot inschrijven bij de sekretariaten van de scholen Leuven en Gent.

Programma :

Inaugurale rede door drs. M. Coppieters.

Plechtige opening van het instituut door Mevr. Wwe Lod. Dosfel.

Eerste les over « Nationalisme » door Mter F. van der Elst.

Wenken en mededelingen voor de kursisten door de heer E. Slosse.

Koen De Bruyne, pianist, verzorgt de muzikale omlijsting met werken van Peter Benoit, Lodewijk Mortelmans en Gaston Feremans.

Behalve de leden van de Partijraad en de ingeschreven kursisten worden ook de andere bestuursleden vriendelijk tot deze plechtigheid uitgenodigd.

Definitieve indeling van de voorjaarscyclus 1967.

Op 18 februari 1967 te Brussel, Internationaal Rogiercentrum Vooruitgangstraat 34, zaal Einstein II te 14 uur 30.

1ste les : « Nationalisme als maatschappelijke visie en als politieke stroming » door mr. Frans Van der Elst (Brussel).

Op zaterdag 25 februari 1967 te Leuven, Minderbroederstraat 13, St. Pieterskollege, zaal Malpertuus :

2de les : « Geschiedenis en betekenis van de politieke Vlaamse Beweging na de 1ste wereldoorlog » door A. De Bruyne (Mortsel), gast-lesgever.

3de les : « Schets van een federale struktuur voor België » door mr. Hugo Schiltz (Antwerpen).

Op zondag 26 februari 1967 te Gent, Korte Kruisstraat 3, lokaal Roeland, 1ste verdieping : herhaling der 2de en 3de les.

Op zaterdag 4 maart te Leuven en 5 maart te Gent :

4de les : « De streek als menselijke en ekonomische ruimte » door mr. Paul Doevenspeck (Deurne).

5de les : « Beginselen en struktuur der sociale voorzieningen in België » door dr. Valeer Portier (Deurne), gast-lesgever.

Op zaterdag 11 maart te Leuven en zondag 12 maart te Gent :

6de les : « Volkshuishoudkunde : de middelen van de staat » door Etienne Slosse (Schoten).

7de les : « Historisch overzicht van de ekonomische en sociale stelsels in de 19de en 20ste eeuw » door lic. A. Van Peteghem (St. Niklaas), gast-lesgever.

Op zaterdag 18 maart te Leuven en zondag 19 maart te Gent :

8ste les : « Kultuurautonomie en kultuurbeleid » door dr. M. Van Haegendoren (Brussel), gast-lesgever.

9de les : « Vlaanderen in algemeen Nederlandse en Europese ruimte » door dr. H. Waltmans (Maastricht), gast-lesgever.

De lessen beginnen te 14 uur, te 15 uur pauze, te 15 uur 30 2de les, en te 17 uur paneeldiskussie. Einde te 18 uur.

De syllabus zal ter plaatse aan de deelnemers uitgereikt worden.

PARTIJKONGRES 1967.

Timing :

15.2 : Partijbestuur bespreekt inhoud der referaten.

11.3 : Partijraad bespreekt ontwerpbesluiten.

13.3 : Verzending (aan afdelingen, kantonnale gevolmachtigden, mandatarissen, leden van de Partijraad) van de referaten en ontwerpbesluiten.

Tussen 14 en 19.3 moeten de afdelingen hun speciale ledenvergadering houden, gewijd aan het kongres (art. 71 der statuten).

19.3 : Verzending van ontwerp-amendementen door afdelingen aan arrondissementssekretariaten.

Tussen 20 en 22.3 : Vergadering van de arr. besturen ter bespreking der gebeurlijke ontwerp-amendementen.

22 of 24.3 : Bijzondere arrondissementsraad (zie art. 71 der partijstatuten).

31.3 : Laatste dag voor ontvangst van gebeurlijke amendementen, per adres Studiedienst, Elshoutbaan 25, Schoten.

Tussen 1 en 7.4 : Bijeenkomst resolutiekommissie ter bespreking en advizering der gebeurlijke amendementen.

8 en 9.4 : Kongres.

Kongres :

Zaterdag 8 april 1967 (Internationaal Rogiercentrum, Noordstation, Vooruitgangstraat 34, Brussel, Zalen « Einstein I en II »)

14 uur 30 : Politieke sektie.

16 uur : Pauze.

16 uur 30 : Kulturele sektie.

Zondag 9 april 1967 (Kongressenpaleis, Kunstberg, Brussel, grote vergaderzaal).

10 uur : Ekonomische sektie.

14 uur 30 : Slotzitting, met als sprekers W. Jorissen en F. Van der Elst, de afkondiging der goedgekeurde besluiten en de uitreiking der kaderschoolbrevetten.

bewegingsWIJzer

vlaams nationaal

ANTWERPEN

Antwerpen

STEUN

Om het tempo van onze vooruitgang te kunnen bijhouden en zelfs nog op te voeren, moet u, geacht lid of simpatizant, ons maandelijks een kleine bijdrage storten naar gelang uw mogelijkheden, op postrek. Bergers G. 61.75.11 Antwerpen I, of onder omslag af te geven op het sekretariaat.

KOLPORTAGE

Zaterdag 11 febr. om 15 uur. Vertrek lokaal « Tyrol », Nationalestr. 22, Antw.

SOCIALE AVOND

Begin maart zal er een open vergadering plaats grijpen in de zaal « Thierbrau » waar uitsluitend problemen van sociale aard zullen besproken worden onder vorm van een debatavond.

VARIA

Woensdag 22 februari 20 uur 30 V.T.B.-zaal, St. Jakobsmarkt. Avond ingericht door « Were-di ».

Motto : Boedapest 1956 — Leuven 1966.

Film over « Hongarije in vlammen ». Voorafgaandelijke toelichting door gastspreker A. De Bruyne.

Konkluzie en verwijzing naar Leuven 1966 door K. Dillen.

Onze afd. verleent haar medewerking aan de betoging op zaterdag 18 febr. te Borgerhout. Vertrek te Boelaerpark om 14 uur 30.

Slotmeeting in zaal Victory. Optreden van L. Verbeeck.

Vrijdag 28 april sensationele kleinkunstavond in de zaal « Majestic ».

SEKRETARIAAT

Open alle dagen van 12 uur 30 tot 16 uur 30, donderdag tot 19 uur, zaterdag en zondag gesloten, tel. 32.81.01.

Het is toegankelijk langs het café « Scheldehof », Oude Koornmarkt 28 of langs de aparte ingang Pelgrimstr. 2.

Berchem

VLAAMS JONGEREN STEUNKOMITEE

Vrijdag 17 februari e.k. om 10 uur in zaal Rubens, Statiestraat 175, te Berchem Zuid Afrika-avond met film, zang en volksdans.

Spreker Dr. K. Delahaye van ANSAV.

Deze avond word ingericht ten voordele van de Vlaams Nationale Jeugd Berchem. Inkom 10 fr.

LEDENVERGADERING

Op dinsdag 21 februari te 20 uur 30, algemene leden- en simpatizanten-vergadering van V.U. Berchem. In zaal « Rubens », Statiestraat 175, te Berchem met als spreker senator Wim Jorissen.

Borgerhout

LEUVEN VLAAMS

Alle Vlamingen betogen in Borgerhout voor Leuven Vlaams op zaterdag, 18 februari 1967.

Bijeenkomst : te Boelaerpark te 14 uur 30.

Wegwijzer : te Boelaerpark - K. de Preterlei - Dr. Van de Perrelei Luit. Lippenslaan - Juul Grietens-

(Vervolg 2de kol.)

ZOEKERTJES

Ik ben 32 jaar, sportief en dynamisch, wens huwelijk met jonge heer of weduwnaar. Schrijven bur. blad onder T. 113.

Volksunie Antwerpen zoekt voor medewerking :

Vakman op de hoogte van offsetdruk.

Jong element (jongen of meisje) dat wenst opgeleid te worden tot offset-drukker.

Belangstellenden stellen zich in verbinding met Dr. R. Roosens, Markgravelei 28, Antwerpen; tel. 03-370137 (T. 117).

Gevraagd : hulp in huishouden, liefst inslapen. Aangename werkkring. Zich wenden : K. Albertlaan 107, Gent, tel. 09-221884 (T. 116).

Terug uit ballingschap. Zoekt werk. Schrijven : Lode Bonten, Scheldehof, Oude Koornmarkt 28. Antwerpen.

str. - Joe Englishstr. - Stenenbrug-Turnhoutsebaan - St. Janstr. - Mertensstr. - Leningstr. - Vinçottestr. - Helmstr. - Kroonstr. - Bleekhofstr. - Koxplein - Sergeyselstr. - Gemeentehuis - Eliaertstr. - Turnhoutsebaan - Bothastr.

Slotmeeting : zaal Victory - Optreden van Louis Verbeeck.

Iedereen vlagt.

Edegem

KULTURELE KRING

Vrijdag 17 februari te 20 uur, in de zaal der Generale Bankmaatschappij (Sportterrein - Prins Boudewijnlaan) spreekt prof. Dr. M. Sebruyns - fakulteit geneeskunde Universiteit Gent - over : « De Droom »: Inkom leden : 15 fr. Nietleden : 20 fr.

Heist op den Berg

GROTE VOORLICHTINGS-VERGADERING

De vroegere afdeling Heist met mastodontische afmetingen begint na de afscheiding van Beerzel - Putte met een nieuwe start.

Zaterdag 18 februari te 20 uur 30 gaat een grote volksvergadering door te Heist in de bovenzaal van het Gildenhuis, Bergstraat.

Onder het motto zoeklicht op de Vlaamse aktualiteit belichten telkens in het kort provincieraadslid Ludo Sels « Hoop of wanhoop in de landbouwsektor », als gastspreker student Pol Goossens (preses K.V.H.V.) « Leuven uit het slop ? », arr. sekret. Walter Luyten « Is Brussel verloren voor Vlaanderen ? », senator Jorissen « De sociaal-ekonomische toestand ». Voorzitter : Jos Hermans. Vertoning van film over Zwartberg 1966.

Klein-Brabant

WAFELAVOND

Met een flink stuk over de honderd aanwezigen was het aantal « wafeleters » van Klein-Brabant niet alleen verdubbeld tegenover vorig jaar, maar begon zich sterk het « Lebensraum »-probleem te stellen te Mariekerke.

Wie niet overrompeld werd door die aangroei, waren de ongeëvenaarde bakkers en baksters, die hun ondervinding van vorige jaren ten nutte maakten. Wel waren ze even blij te kunnen op adem komen als men met open mond vergat wafels te eten, toen de onverslijtbare Amedee Verbruggen na de hulde voor zijn 80ste verjaardag opriep om onverpoosd het werk der ouderen voort te zetten. Wie niet bij die ouderen wilde gerekend zijn was Livinus Peeters die aanzette om ons te scharen achter onze parlementairen met onze arr. voorman Wim Jorissen als dinamisch voorbeeld. En in het kader van de streekwerking werd mevr. Tourné in de bloemen gezet omdat ze haar echtgenoot zoveel avonden op abonnentenjacht had laten gaan. Wie dat niet gedaan had, deed een flinke storting in het offerblok van het zuivel, door penningmeester Huwels met veel voldoening leeggemaakt.

Mortsel

REISGEZELSCHAP TIJL

Zaterdag 11 feb. om 8 uur 30 in het Vlaams huis Tijl, Mortsel, diaavond over Oostenrijk, gevolgd door toeristische kwis en gezellig samenzijn.

St Katelijne Waver

V.U.-BAL

Op zaterdag 18 februari vinden we elkaar voor de vierde maal weer op het groot V.U.-halfvastenbal. Het welbekend Waltra orkest van Stan Philips en de winnaars van het Don Bosco festival, The Probitions, spelen ten dans in de zaal Bristol, Elzestraat. Deelname in de kosten 30 fr.

Westerlo

KANTONNALE VOORLICHTINGS-VERGADERING

Volksvertegenwoordiger M. Coppieters spreekt in ons kanton op vrijdag 17 maart.

BRABANT

Anderlecht

V.U.-KONTAKTAVOND

Woensdag 15 februari te Sint-Martens-Bodegem eerste gewestelijke V.U.-kontaktavond 1967. Alle bestuursleden van de afdelingen van het kanton Anderlecht worden er ten stelligste verwacht, samen met de leden, abonnees en V.U.-sympatizanten van het gewest. Dr. Anclaux zal er een overzicht geven van de politieke toestand. Nadien vragen stellen en debat.

KOLPORTAGES

Volgende kolportages :

5-2 : Dworp, Huizingen, Buizingen; samenkomst om 9 uur 30 aan de kerk van Dworp;

19-2 : Halle; samenkomst aan de kerk om 9 uur 30;

5-3 : Huldenberg, Vossem, Leefdaal.

De medewerkers uit Brussel worden telkens verwacht achter de K.V.S. om 8 uur 45. We moeten minstens met 10 à 12 man zijn : we rekenen dus op allen.

Brussel

ALGEMENE VERGADERING

Donderdag 16 februari om 20 uur 30, in « Uilenspiegel » : algemene ledenvergadering van de afdelingen Brussel - Laken - Neder - over - Heembeek - (Haren) en Elsene.

KOLPORTAGES

Op hun tocht naar Dworp, Huizingen en Buizingen verkochten 9 man 181 nummers van « Wij ». Op 19-2 gaan we naar Halle; samenkomst aan de kerk om 9 uur 30; op 5-3 naar Huldenberg, Vossem en Leefdaal.

Voor de medewerkers uit Brussel : samenkomst om 8 uur 45 achter de K.V.S.

Dilbeek

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Onze eerstvolgende algemene ledenvergadering zal doorgaan op 24 februari 1967 te 20 uur in de zaal « Ravenstein », steenweg op Ninove 685, te Anderlecht (Brussel 8).

Tijdens deze vergadering zal de heer Toon Van Overstraeten, hoofdredakteur van ons weekblad « Wij - Vlaams Nationaal », spreken over de « Politieke aktualiteit ».

Wij durven rekenen op een talrijke opkomst van onze leden.

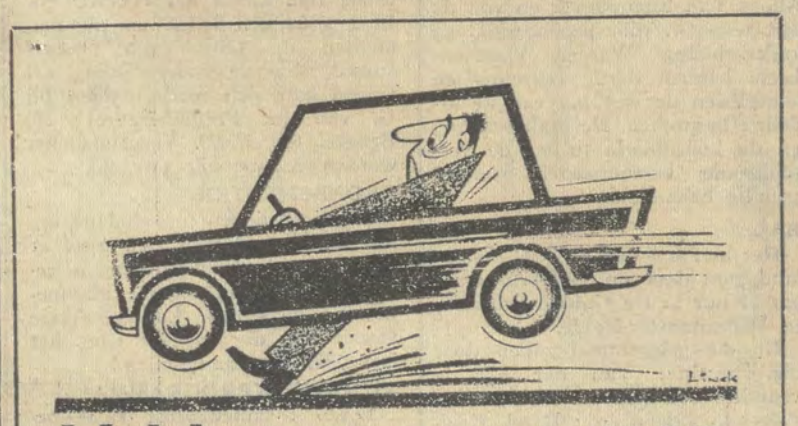

Voldoen uw remmen en schokdempers?

Grimbergen

TWEEDE KOLPORTAGE

Tweede kantonnale kolportage te Grimbergen op zondag 19.2.1967. Verzamelen te 9 uur 30 aan de Vaartbrug te Vilvoorde.

Gooik

GROTE PENSENKERMIS

Onze afdeling houdt op zaterdag 18 en zondag 19 februari a.s. in de zaal « De Groene Poort », Dorp te Gooik, haar grote pensenkermis.

Iedereen is welkom, niet alleen de leden en simpatizanten, maar ook de leden van de arrondissementsraad. Het is voor deze laatsten een enige gelegenheid Gooik wat beter te leren kennen in het vooruitzicht van de e.k. arrondissementsraad die, op 25 maart a.s. eveneens te Gooik zal plaats grijpen.

Huizingen - Buizingen

KULTUREEL NIEUWS

In het kader van de forumgesprekken « Open deur op onze samenleving » richt Davidsfonds - Huizingen vrijdag 17 februari 1967 te 20 uur in de zaal « Dema » (rechtover de kerk Huizingen) een debatavond in over « Vlaanderen aktueel. Mogelijkheid tot parlementaire frontvorming rond Vlaamse eisen ».

Nemen deel : Mr. Hugo Schiltz (V.U.) - Grootaert (P.V.V.) - Fayat (B.S.P.) - Lindemans (C.V.P.).

Rotselaar

KOLPORTAGE

Volgende tocht gaat naar Rotselaar op 19 februari.

Bijeenkomst om 9 uur 15 in de Cristal, Parijsstr., Leuven.

De oogst is groot, maar de maaiers zijn nog niet talrijk genoeg.

Scherpenheuvel

SUKSESVOLLE KOLPORTAGE

De kolportage van 5 febr. werd een onverhoopt sukses.

Op één uur werden 172 nummers verkocht door 9 man.

Meerdere mensen, meestal handelaars, staken het niet onder stoelen of banken, dat zij de P.V.V.-beloften kotsbeu zijn. Alleen in de Volksunie kunnen zij nog enig vertrouwen stellen !

St. Martens-Bodegem

GESPREKSAVOND

De V.U.-afdeling richt woensdag 15 februari om 20 uur in de zaal Wwe Fr. Van der Borght, Stationsstr. 90 een gespreksavond in met als sprekers dr. Anciaux, volksvert. Brussel en raadslid Walter Luyten, over « De huidige politieke toestand en de wantoestanden te Brussel ». Het zal geen saaie, maar een vrijmoedige en echt-open kontaktavond zijn. Iedereen is welkom.

Wolvertem

VLAAMSE VRIENDENKRING

In de loop van vorige zomer werd de Vlaamse Vriendenkring Wolvertem opgericht, welke de meeste lokale verenigingen groepeert, zonder onderscheid van kleur of overtuiging.

Dubbele doelstelling is :

— het niet ingebeeld verfransingsgevaar van onze gemeente te keer gaan;

— het ontwikkelen van sociale en kulturele manifestaties.

Wij willen in afzienbare tijd Wolvertem, onaangeroerd Vlaamse gemeente midden in Brabant gelegen en tevens zo dicht bij Brussel, tot Vlaams kultureel centrum uitbouwen.

Naast verscheidene andere manifestaties heeft de Vlaamse Vriendenkring Wolvertem op 7 januari ll. een Driekoningenfeest ingericht waarop 500 kinderen uit de gemeente van 3 tot 12 jaar, vergast werden door Bob Davidse. Het Halfvastenbal van 4 maart, zal deels de grote onkosten van dit kinderfeest moeten dekken en tevens verdere aktiviteiten bekostigen.

Marva (Canzonissima 1967) en het showorkest van Peter Philips beloven een dolle sfeer.

Gerezerveerde en genummerde kaarten door storting van 50 fr. per persoon op PR 1002765 van H. Reinhard, Wolvertem.

WIJ vlaams nationaal

Hoofdredakteur
T. van Overstraeten.
Alle briefwisseling voor redaktie naar
Rotatyp, Sylv. Dupuisl., 110 Brus. 7. - Tel. 23.11.98

Beheer :
Maurice Lemonnierl. 82 Brussel I. - Tel. : 11.82.16
Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres.

Jaarabonnement : 280 F.
Halfjaarlijks : 160 F.
Driemaandelijks : 90 F.
Abonnement buitenland : 450 F.
Steunabonnement : 750 F. (minimum).
Losse nummers : 8 F.
Alle stortingen voor het blad op postrekening : 17 1139 « WIJ » - Vlaamsnationaal weekblad.

Verantw. uitg. Mr. F. Van der Elst, Beizegemstraat 20 Brussel 12.

Aanbevolen Huizen

HERBERGEN

Bezoek « De veerman »
te St-Amands a.d. Schelde.
Mosselen - Paling
Uitbater : Jan Brugmans.

Geniet van de lekkere koffie « De Olifant » in het Vlaams Huis
« PETER BENOIT »
Frankrijklei 8 - Antwerpen

BIEREN ATLAS
Alle specialiteiten
Fruitsap Pufri
CARPENTIER
Guido Gezellestraat 39
ZWIJNDRECHT. T. 52.70.70

BOUWEN - WONEN

De specialist der standaarddeuren
J. LEEMANS, Deurne z.
Van Havrelei 70 T. : 35.63.17
Agent : De Coene - Kortrijk

EURO-DOMI
Moderne wooninrichting
Kruidtuinlaan 6
(tussen A. Maxlaan en E. Jacqmainlaan) - BRUSSEL
Tel. : 02/18.17.17

HOTEL - RESTAURANT

BLANKENBERGE
« Rubenshof »
Weststr. 79. - T. : (050)41571
Lokaal Volksunie
Kamers-pension.

« Vlaams Huis » Knokke
Kamers - vol pension
gezellige sfeer.
Vermindering voor groepen
Elisabethl. 105. Tel. 632.70.

Breydelhof - BRUGGE
Jozef Suveestraat 2
Gelagzaal - 120 plaatsen
Tel. 050/350.67

UURWERK - JUWELEN

bij de meester uurwerkmaker
SLAETS
Dewinterstr. 11 - Oudergem
T. 72.45.43 Terminus tr. 35.
10 % korting v. leden V.U.

DESIGN SHOP
Geschenken
en moderne juwelen
Adolf Maxlaan 105, BRUSSEL
Tel. - 02/18.62.62

PLASTIEK

Fr. PARQUIN P.v.b.a.
Lg. Lobroekstraat 44
ANTWERPEN.
Telefoon : 03/36.16.47.
Kuipen en stapelbakken voor pekel, diepvries, verpakking, stockering.
Polyethyleen : zakken, vellen en folie op rol.
RAADPLEEG ONS.

OOST-VLAANDEREN

Gent

VOLKSUNIEJONGEREN

Vandaag, zaterdag 11 febr., om 20 uur in de Roeland, Korte Kruisstraat 3, Gent : gezellig samenzijn.

Zaterdag 18 febr. in het kongressenpaleis te Brussel : opening van de eerste Volksuniekaderscholing van het Lodewijk Dosfelinstituut. De ingeschreven Vujo's kunnen met andere autobezitters meereizen. Verzameling om 13 uur in de Roeland.

Eveneens zat. 18 febr., voor de niet-deelnemers aan de kaderdagen, kolportage te St. Amandsberg. Verzameling om 14 uur in de Roeland en om 14 uur 30 in café St. Amand, rechtover het gemeentehuis van St. Amandsberg.

Zondag 19 februari, opnieuw kolportage met verzameling om 9 uur in het Rubenshof, Borluutstraat 13, Gent.

Zondagnamiddag, 26 febr., eerste kaderles van het Lodewijk Dosfelinstituut in de Roeland te Gent.

Dinsdag 28 febr., om 20 uur in de Roeland spreekt ons provincieraadslid Oswald Van Ooteghem over aspekten van de Vlaamse beweging gedurende de tweede wereldoorlog. Iedereen, ook de oudere generatie, is welkom.

DAVIDSFONDS
BRUGSE POORT

Zaterdag 18.2.67 te 20 uur voordracht over Vietnam door de h. Louis de Lentdecker.

Protest-luister-liedjes over oorlog en vrede door Mej. Frida Goethals, gitariste en daarna dans in de grote zaal van de parochiale kring St. Theresia, Peerstraat - Boomstraat. Leden 10 fr. Niet-leden 20 fr.

Gentbrugge - Ledeberg

VLAGINHULDIGING

De Volksunie-afdeling Gentbrugge-Ledeberg, huldigt haar afdelingsvlag in en biedt bij deze gelegenheid haar leden en simpatizanten een avondfeest aan dat doorgaat op vrijdag 10 maart om 20 uur in het Lunapark, Brusselsesteenweg 408 te Gentbrugge (rechtover het Gantoise-terrein).

Aan de deelnemers wordt een avondmaal (uitgebreide vleesschotel met aardappelen, brood en nagerecht) aangeboden tegen de prijs van 50 fr. Korte feestrede door senator prof. Dr. Elaut. Bert Brent speelt op het hammondorgel.

Inschrijvingen ten laatste op 6 maart bij de bestuursleden of door storting van 50 fr. op postrekening 8872.51 van A. Jacobs, Veldstraat 51, Gentbrugge.

Lebbeke

VLAAMSE KLUB

Vrijdag 17 februari 1967 te 20 uur in de zaal Inter Nos, Brusselse stw. 30, Lebbeke, voordracht en debatavond over : knelpunt Brussel en wat met Leuven ? door Dr. Jur. S. Szondi. Toegang : 20 fr.

Leupegem

BURMAVOND

De Vlaamse Vriendenkring van het arr. Oudenaarde-Ronse richt op zaterdag 18 februari e.k. om 20 uur in de zaal van de stadsschool te Leupegem een Jef Burmavond in, waarna dansfeest met het orkest Stan Filips.

Jef Burm treedt op tussen 20 en 22 uur.

Gratis tombola voor de aanwezigen.

COPPIETERS OVER LEUVEN

Zaterdag 25-2-67 te 19 uur stipt in gasthof Pallieter spreekt volksvertegenwoordiger Maurits Coppieters over Leuven.

Merelbeke

VOORLICHTINGS-VERGADERING

Onder auspicien van de V.O.S.-afdeling gaat vrijdag 17 februari om 20 uur in het « Wijnhuis », Hundelgemstw. een avond door gewijd aan de Voerstreek en Overmaas. Gastspreker is de h Goeverneur.

Melsele

V.U.-BAL

In het geboortedorp van senator Dr De Paep wordt een V.U.-bal ingericht op zaterdag 11 februari a.s. in de zaal « Astrid », Grote Baan. Inkom 40 fr. Orkest De Romeo's uit Beveren.

Nevele

V.U.-BAL

Volksvertegenwoordiger Dr. J. Wannijn nodigt hiermede alle leden en simpatizanten van « Het Land van Nevele » uit op het bal zondag 19 februari om 19 uur in de zaal Novy te Nevele. Orkest Paul Rutgen. Toegang 30 fr. Voorbehouden plaatsen bij G. Mortier, Ossekouter te Nevele (tel. 74.56.34).

Oudenaarde - Ronse

ARRONDISSEMENTSRAAD

Bijeenkomst van de uitgebreide arrondissementsraad in Gasthof Pallieter te Leupegem op zaterdag 11 februari te 19 uur. Provincieraadslid Oswald Van Ootegem zal spreken over de werking van de provincieraden.

Oudenaarde

KOLPORTAGE

De afdeling hield zondag 29 januri jl. een korte kolportagetocht in de gemeenten Etikhove en Maarke-Kerkem.

In één uur tijds werden met 6 man, enkel in het centrum van beide gemeenten, 82 nummers van « Wij » verkocht. Prachtig werk, jongens !

Rupelmonde - Steendorp

WINTERBAL

De Volksunieafdelingen van de Scheldekant houden hun winterbal te Rupelmonde zaterdag 18 februari in « Scaldiana ».

Deuren te 20 uur. Inkom 25 fr. Orkest de Romeo's.

Eregast : Amedee Verbruggen.

Scheldekant

ARRONDISSEMENTELE KOLPORTAGE

Alle bestuursleden en propagandisten van de Scheldekant worden hiermede opgeroepen deel te nemen aan de arrondissementele kolportage op zondag 12 februari te Temse en te Tielrode.

Start te 9 uur 30 aan « Les Ardennes », grote Kaai 9 te Temse.

Dit bericht geldt als enige uitnodiging.

Wij rekenen op uw stipte aanwezigheid.

Rupelmonde - Steendorp

KARNAVAL

Zondag nam de afdeling voor de tweede maal deel aan de karnavalstoet in Rupelmonde.

BAL VAN DE SCHELDEKANT

Zaterdag 18 februari a.s. om 20 uur gaat het 2de bal van de Scheldekant door te Rupelmonde in de zaal : Scaldiana. Orkest : De Romeo's. Inkom : 25 fr.

St Amandsberg

HULDEAVOND
GASTON ROMBAUTS

Wij huldigen hier een van onze schoonste en edelste mensen uit de Vlaamse Beweging ! Steeds in de strijd om het Vlaanderen eerst ! Nu nog kan men hem dagelijks per fiets ontmoeten om een of meerdere V.O.S.-afdelingen herop te richten ! En nog steeds laat de repressie niet los ! Daarom : talrijke vrienden weest bereid ! Stort naar uw vermogen, een biljet van 20 fr. of 50 fr. op het adres : Raman Lode, Loodsenstraat 66, Gent, of op postgiro 235.62 van de Kredietbank te Gent, op de rugzijde : voor rekening 4400-13-662290 - Hulde V.O.S.

De feestzitting heeft plaats in zaal Roeland zaterdag 25 februari om 19 uur. Medewerkenden zijn : Studentenkabaret Rommelpot, Pros Verbruggen en letterkundige Roni Ranke. Feestrede door Ward Hermans.

VLAANDEREN
EN DE VRIJE UNIVERSITEIT

31 januari hadden we een geslaagde vergadering met als spreker de h. M. Coppieters over « Vlaanderen en de vrije Universiteit ».

Meer dan anderhalf uur kregen de aanwezigen een boeiende en gedokumenteerde uiteenzetting te horen over de universitaire problemen in 't algemeen.

KOLPORTAGE
ZATERDAG 18 FEBRUARI

Alle leden en simpatizanten worden opgeroepen om deel te nemen aan een zeer belangrijke kolportage in samenwerking met de groepen, V.M.O. en V.U.J.O Afdelingen Gent, Wondelgem, Gentbrugge-Ledeberg en Merelbeke. Deze kolportage houdt verband met de huldiging van de h. Gaston Rombauts.

Verzameling «café Sint-Amand», Antwerpsesteenweg (center) om 13 uur 30.

IN MEMORIAM
MAURITS VAN POECK

Hiermede betuigt de V.U. afdeling Sint-Amandsberg haar innige deelneming in de diepe rouw aan de familieleden en vrienden van de h. Maurits van Poeck, ereschoolhoofd, baanbreker en ijveraar van verschillende kristelijke genootschappen, stichter van het Davidsfonds St. Amandsberg, oud-gouwvoorzitter van het Davidsfonds Oost-Vlaanderen. In de naoorlogsperiode vergat hij zijn eigen leed en wijdde zich gans toe aan de getroffenen, de armen en de verlatenen. We verliezen in hem een hoogstaand Vlaming, hij was lid van V.O.S. en een trouw lid van onze afdeling.

St Niklaas

KADERDAG

Zaterdag 4 februari ging de tweede arr. kaderdag door.

Onder de leiding van de arr. verantwoordelijke voor organizatie Alfons Van Raemdonck en van de arr. verantw. voor propaganda- en kaderscholing Werner Vandenabeele hebben dertig bestuurs- en kaderleden de werking van de afdeling besproken. De taakverdeling en de koördinatie tussen de verschillende bestuursleden werden grondig behandeld.

BAL

Het arr. bal van de V.U. Waasland gaat door op 25 februari a.s. om 21 uur in De Gulden Schaduw te Waasmunster-Heide.

Bij die gelegenheid zullen door alg. voorzitter Van der Elst de vaandels overhandigd worden aan volgende afdelingen : Bazel, Kruibeke, Nieuwkerken, Rupelmonde-Steendorp, St. Gillis en Temse. Ook het arrondissementele vaandel zal bij die gelegenheid ingehuldigd worden en de winnaars van de schokaktie zullen in de bloemen gezet worden.

Orkest Willy Frank (12 uitvoerders) met zang van Karel Danijs. Inkom : 60 fr.

Temse

KOLPORTAGE

Zondag 12 februari grootse arr. kolportage (met minstens vijf mikrowagens) te Temse en Tielrode. Bijeenkomst te Temse aan « De Ardennen », op de kaai.

WEST-VLAANDEREN

Aalter

BELANGRIJKE
SPREEKBEURTEN

Alle leden en simpatizanten worden uitgenodigd op dinsdag 14.2.67 te 20 uur in de zaal Casinó voor een spreekbeurt met als sprekers : volksvertegenwoordiger Mik Babylon over « Aktuele Vlaamse Problemen » en oud-senator Diependaele over « Het geval Diependaele ».

Assebroek

GEZELLIG SAMENZIJN

U wordt verwacht te Assebroek, zaal « Oud-Assebroek » (Tramhuis), G. Roelandsplein vrijdag 17 feb. a.s. te 20 uur 30. Aldaar mosselfestijn, luchtig verklankt met Freddy Flamingo en Jan Sando. Inschrijving tegen 14 feb. a.s. bij voorzitter Marc De Vriese, Tuinstraat 6, Assebroek.

Brugge - Torhout

AGENDA

Het bestuur komt samen vrijdag 17 feb. a.s.; op 25 feb. a.s. dansavond in de bovenzaal « Breydelhof », muziek door « Pat », inkom: 20 fr. Verder in groepsverband deelname aan kaderscholing op zat. 18 feb. (Brussel) en op zondagen 26 feb., 5, 12 en 19 maart te Gent (telkens 's namiddags).

Brugge

UITGAVE ARR. KONTAKTBLAD

In alle afd. wordt thans druk gewerkt om de, naar schatting, 12.000 uitgelezen bestemmelingen van het — voorlopig nog naamloze — arr. kontaktblad klaar te krijgen. Wie opgave van adressen kan doen mag niet nalaten zulks te berichten aan G. van In, Predikherenrei 20, Brugge.

KOLPORTAGE

Zondag 12 feb. a.s. kolporteert de arr. propagandaploeg onder leiding van de h. L. Bols, samenkomst zoals steeds te Brugge, Vismarkt te 9 uur 15. Er wordt vooral op de jongeren gerekend. De week nadien (19 februari) wordt de kolportage verzorgd door de afd. Assebroek.

AVONDFEEST

De voorbereiding van het avondfeest (1 april, Jagershof, St. Andries) is nagenoeg in kannen en kruiken. Thans wordt gerekend op de afd. besturen om : de plakbrieven oordeelkundig te verspreiden, de uitnodigingen te versturen, tombola-prijzen bij te halen. Het avondfeest staat in het teken van de technische uitrusting van ons sekretariaat, het moet dus slagen !

KADERSCHOLING
EN KONGRES

Iedereen heeft reeds kunnen kennis nemen van de initiatieven die hier werden genomen. Ook uit het arr. Brugge-Torhout moeten oudere en jongere « studenten » aanwezig zijn. Langs het « berichtenblad » krijgen leden en abonnementen de schikkingen toegestuurd. Wie de kaderscholing wil volgen kan zich reeds melden bij G. van In, Predikherenrei 20, Brugge, tel. 375.99. Verplaatsingen worden gezamenlijk geregeld.

ABONNEMENTEN

Onze afdelingen (nonchalant, zoals altijd !) gedragen zich alsof er nooit een abonnementenslag is geweest en blijven nieuwe abonnementen afrekenen. Een gelukkige vaststelling, die hopelijk gans het jaar 1967 mag aanhouden !

VUJO-WERKPROGRAMMA

17.2.67 : samenkomst VUJO-bestuur arr. Brugge-Torhout.

25.2.67 : jongeren-dansavond in bovenzaal « Breydelhof », aanvang : 20 uur, muziek : Patrick Devos; deelname in kosten : 20 fr.

10.3.67 : algemene ledenvergadering met debatavond over « demokratizering onderwijs ».

Uit dit schema blijkt dat onze V.U.-jongeren niet stilzitten. Ondertussen zijn zij ook nog aktief als « geluidsjagers » en houden zij elke 4de vrijdag van de maand hun vaste bestuurssamenkomst. De ledenwerving 67 wordt een sukses : 24 jan. 67 werd te Assebroek overgegaan tot de stichting van een plaatselijke VUJO-kern. Ook jonge dames zijn van harte welkom. Aanmelding voor VUJO : p/a : Invalidenlaan 1, Heist.

Kortrijk

KOLPORTAGE

Zondag 12 febr. a.s. kolporteert het arrondissement Kortrijk te Bellegem. Bijeenkomst om 8 uur 30 te Kortrijk in het partijlokaal Astor en om 9 uur te Bellegem in café Middenstand.

Ledegem - Dadizele

ALGEMENE
LEDENVERGADERING

Voor de Volksunie-leden en simpatizanten wordt 24 februari een belangrijke dag, in het bijzonder voor de leden uit Ledegem en Dadizele.

Op 24 febr. begint te 20 uur in herberg « Kanon », Menenstraat, Ledegem een algemene ledenvergadering, met als spreker Mik Babylon. Onderwerp : de Volksunie en het regeringsbedrog.

Menen

BAL

Vandaag zaterdag nodigen Davidsfonds, VAB-VTB u vriendelijk uit naar de Royal Palace, Schoolstraat 20. Voor stijl en Vlaamse sfeer zorgt het orkest de Falado's. Eerste dans 21 uur.

BLIJDE GEBOORTE

Vreugde in het gezin Jozef Dedecker - Vanwalleghem. Hartelijkste gelukwensen bij de geboorte van Geert !

Middelkerke

BAL

Zaterdag 18 februari om 20 uur 30 gaat het derde voorjaarsbal van de V.U.-afdeling Middelkerke door in de zaal « Lido », Kerkstraat 42. Orkest Willy Pattijn.

Trekking van de reuzetombola Vlaamse Vriendenkring om 23 uur. Inkom 30 fr. Kaarten bij de bestuursleden.

St Kruis

DRUKKE WERKING

De afd. St. Kruis maakt zich klaar om het 100ste abonnement te vieren; intussen vergadert het bestuur stipt iedere 4de dinsdag van de maand in « de Vrede », Moerkerkestwg. Op 17 maart a.s. te 20 uur 30 wordt elk lid en abonnee aldaar ook verwacht op een gezellig samenzijn met koude schotel.

Zitdag te St. Kruis van volksvert. P. Leys : elke 4de vrijdag van de maand, ten huize van voorzitter Omer Dombrecht, Engelendalelaan 89, St. Kruis.

St Michiels - Oostkamp

« NIEUW » VAN DE PERS

Het eerste nr. 1967 van het afd. kontaktblad « Nieuw » werd vorige week biezonder gunstig door de bevolking van St. Michiels, Loppem en Oostkamp ontvangen. Als koördinator van « Nieuw » werd aangesteld dh. F. Verlinde, Ten Hove 21, St. Michiels.

AVONDFEEST
UITGESTELD

In tegenstrijd met vroegere berichten zal het gezellig samenzijn niet op 25 feb. a.s. doch wél op zaterdag 4 maart a.s. doorgaan in de zaal van de Kerkstraat, St. Michiels. Inschrijven bij Rik Gevaert, Dorpstr. 143, St. Michiels.

BERICHTENBLAD

Alle leden en abonnees uit St. Michiels, Loppem en Oostkamp ontvangen ook nr 3 van het plaatselijk berichtenblad, samen met hun inschrijvingsbulletin op het avondfeest van 4 maart a.s.

Veurne

ALGEMENE VERGADERING

Op zondag 19 februari om 10 uur stipt, in het « Arkaden-Hotel » te Veurne, Ooststraat 18, zal een algemene vergadering plaats hebben van V.O.S., alsook van alle simpatizanten van de V.O.S.-beweging.

Het woord zal er gevoerd worden door advokaat Antoon Samyn.

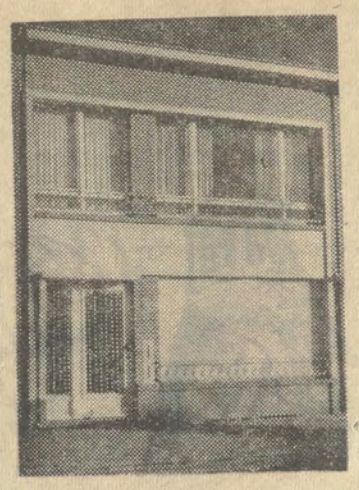

AARTSELAAR ! op de as BRUSSEL-ANTWERPEN

PERCELEN : BOUWGROND 6,50 m. BREED.

PRIJS : 165.000,— fr.

BOUWPRIJS : 525.000,— fr.

Geen seriebouw — garage, 3 slaapkamers, keuken, badkamer, grote living.

Standingsvolle omgeving bij verbindingen, scholen, kerk en winkelcentra.

EKEREN ! nabij de VELTWIJCKLAAN

De meest ideale ligging, wegens de uitbreiding van de Antwerpse Haven !

BOUWGRONDEN : 6 m. BREED.

PRIJS : 147.000,— fr.

MEESTERWONINGEN : 625.000,— fr.

★

STEEDS UW EIGEN ONTWERP —

garage — 3 slaapkamers, keuken, badkamer en heel grote living.

★

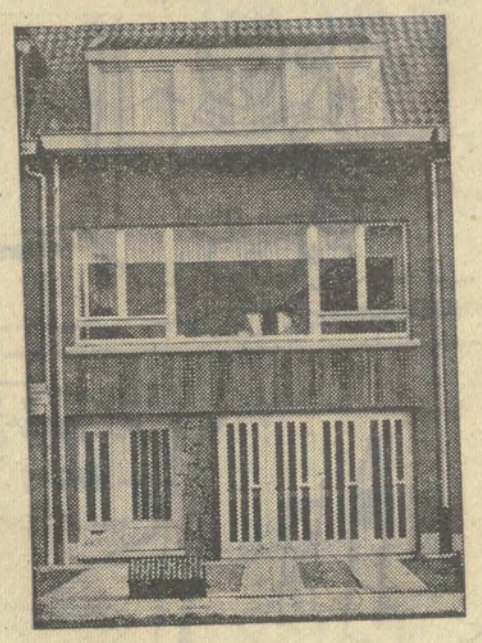

Deze mogelijkheden zijn beperkt in aantal. Maak een afspraak onmiddellijk met de SPECIALIST:

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN n.v.

ANTWERPEN MEIR 18 — Tel. 03/31.78.20 | GENT ONDERBERGEN 43 — Tel. 09/25.19.23 | GENK WINTERSLAGSTR. 20 — Tel. 011/544.42 | HOLSBEEK (Leuven) ROTSELAARSEBAAN 37 - Tel. 016/459.28

VERZEKERINGEN

— LEVEN
— AUTO
— HUIS
— INBOEDEL

VAN DER PAAL - VOORBRAECK EN C°

Jan Van Rijswijcklaan 62 — ANTWERPEN.
TELEFOON : 03/37.54.38

LET WEL

ALLE ADVERTENTIES VOOR DIT BLAD
dienen toegestuurd aan onze PUBLICITEITSDIENST :

S. De Lie, « Papenhoek », Berendrecht. Tel. (03) 73.66.59

Ook de
zoekertjes kunnen naar dit adres gezonden worden.

WIM MAES

DIANALAAN, 10, BERCHEM - Antwerpen. - Tel. : (03) 39.69.34.

— Stelt zijn kandidatuur bij alle Vlamingen in de provinciën Antwerpen, Brabant en Oost-Vlaanderen, voor alle verzekeringsvormen : Brand - Leven Persoonlijke - Familiale Auto - Wet - Burg. Aansprakelijkheid.

— Komt op het eerste verzoek voor :
Overname van bestaande verzekeringspolissen
Nieuwe zaken bij huwelijk, oprichten zaak, enz.

WENTELPOORT

type ALUGA

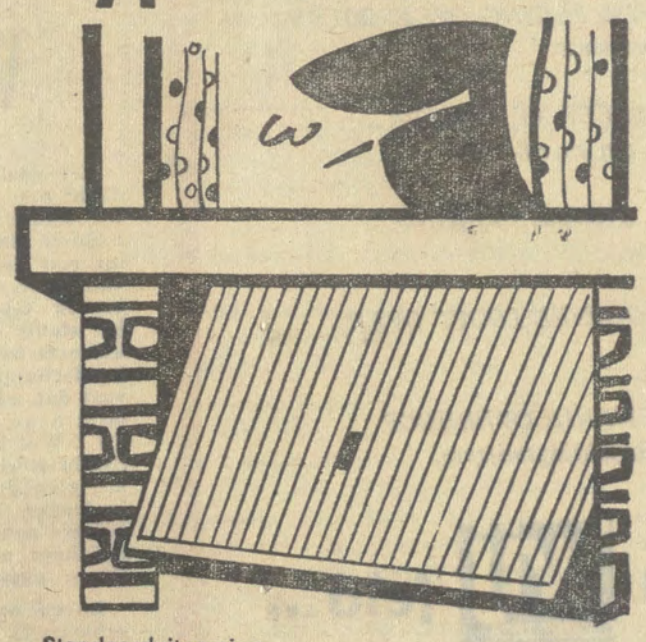

Standaarduitvoering
Poort gans in aluminium. Omlijsting in gephosfateerde staalplaat.
Zeer lichte bediening.
Automatische sluiting.
Voordelige prijzen.

BREVET 23098

JEURCLOO

A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN
ZONHOVEN
Weierstraat, 2 — Tel. 011/132.31 & 132.36

BRASSER ZIET DE RUIMTEVAART

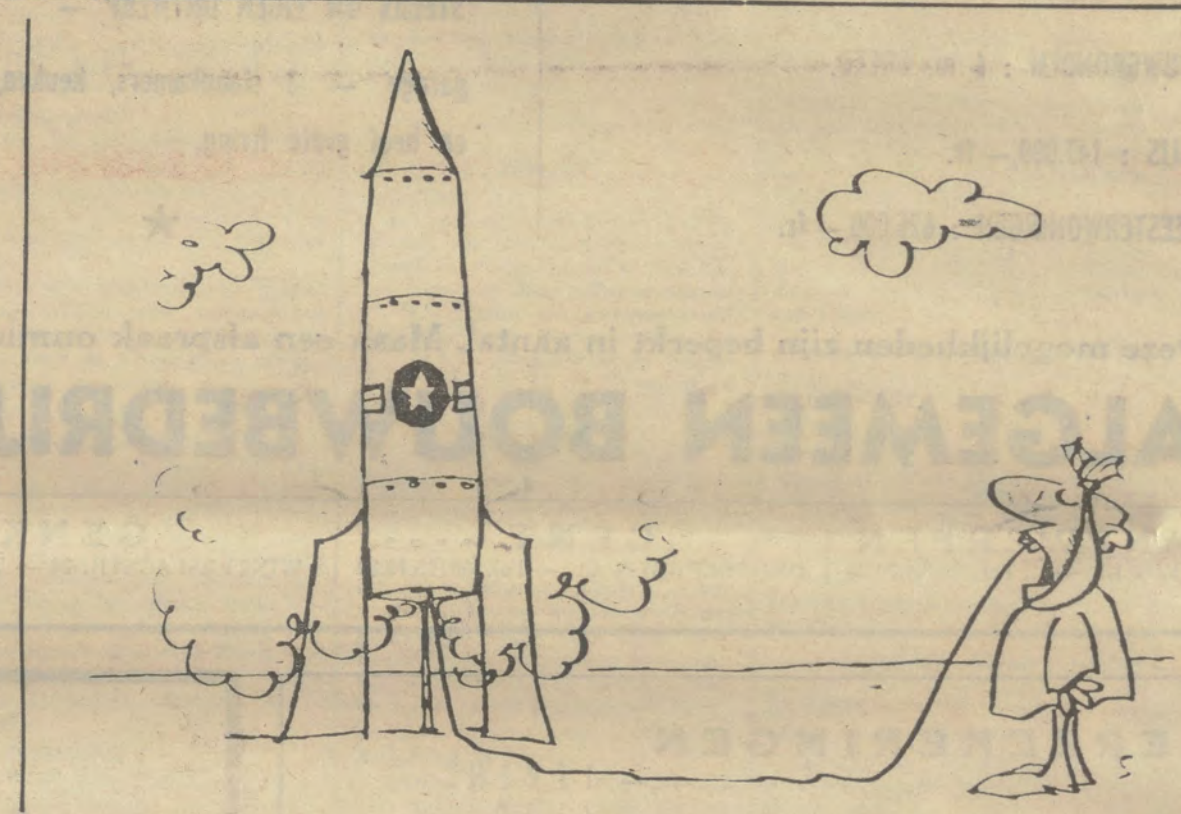

DIPLOMATEN TE PEKING OPGESLOTEN
Chinees ambassadisme.

HARTELIJKE SFEER TE LONDEN...
... tussen Kossy gin en whisky.

VERHOUDING KREMLIN-PEKING
Moskoude oorlog.

EGYPTISCH KOLONEL LOOPT OVER
Kolonely rider.

D.D.R. EN ROEMENIE OVERHOOP
Kwestie van Ulbrichtingswijzers.

onget WIJ vlaams nationaal feld...

MICHELE RAY
DOOR VIETKONG LOSGELATEN
Joyeux Raytour, Michèle !

BELASTINGSPLAN « IN SCHUIFKENS »
Regeringsprojekt 178 × 2.

DUITS KOLENGEBIED WOELIG
Op-Roer ?

SOEKARNO WELDRA...
... van de Djakaart geveegd.

KOLONEL GODARD AANGEHOUDEN...
... in de O.A.Se francophone.

VANWEGE DE REGERING

Het voetpad dreef me voort. Ik dacht toen het begon te trillen, dat we eindelijk eens een aardschokje hadden. Maar ik bewoog voort zoals op een roltrap. Aan de overzijde van de straat dreef een dame voorbij in tegenovergestelde richting. Er stond een man in blauw-geel uniform naast, die haar welgevulde boodschappentas droeg. Ik stelde vast dat mijn handtas niet meer in mijn hand woog. Weeral een hold-up ? Wat hebben gangsters nu aan papieren en kranten ? Maar naast mij ging dezelfde geel-blauwe pakjesdrager. Hij glimlachte en tikte beleefd aan zijn pet. « Mooi weertje mijnheer ». Het motregende maar alleen naast ons.

Boven ons was een onzichtbaar scherm. Ik keek verbaasd op. «Uitvinding van professor Baum, mijnheer, sinds gisteren in gebruik genomen, leest U de krant niet ? ». Het klonk als een belediging : een joernalist die geen krant leest. Vermoedelijk overgeslagen bij overlast van werk.

Ik zei « Jawel, minister Vanden Boeynants heeft toch het lint doorgeknipt ? ». « Op de knop geduwd, mijnheer, met uw welnemen ». We waren de tram genaderd. Het was een glimmend geel-blauw geval met gele en blauwe hostessen, die mij glimlachend hielpen instappen en mijn handtas overnamen. Hij boog beleefd en gaf me een biljet van 1000 fr. « Vanwege de regering, zei hij vriendelijk, voor uw kosten». Toen was hij verdwenen. Even later zag ik hem terug als ontvanger. « Asjeblief uw kaartje mijnheer ». Hij wuifde luchtig mijn betalingsgebaar af « Niet nodig, mijnheer, de regering betaalt alle ritten van werknemers ». « Ook wanneer ze met een verminderingskaart rijden ? » vroeg ik dom. Hij lachte begrijpend « Mijnheer, u moet het nog gewoon worden, na al die herrie van vorige week valt er moeilijk aan te wennen, maar dat komt wel ». Het regende niet meer en we naderden het stadscentrum, waar de mensen in dichte drommen over de voetpaden en de kruispunten gleden, de auto's zonder remgeknars stopten en sommige chauffeurs uitstapten om mekaar buigend voorrang te verlenen of een oude dame, die van het rolvoetpad was afgeraakt, behulpzaam te zijn bij haar verdere tocht.

De stadspolitie reikte aan een volgende halte premies uit aan de hoffelijkste automobilisten en de stilste tramreizigers. Van een oude heer vernam ik belangstellend, dat dergelijke premies direkt na vaststelling van de verdienstelijkheid werden uitbetaald. « En wie bekostigt dat allemaal ? » vroeg ik nog belangstellender. « De regering natuurlijk ! » antwoordde mijn zegsman, op een toon die inwendige verontwaardiging verried. « U hoeft zich niet op te winden » zei ik. « Inderdaad broeder, want anders verspeel ik mijn stilte- en beleefdheidspremie bij de volgende halte ». Ons gesprek stokte, mijn gebuur stapte fluks uit. Mijn overbuur was een pronte dame, die me lief en minzaam toelachte. Ze overhandigde mij een roos. « Vanwege de regering zeker » zei ik zelfverzekerd. « Nee, mijnheer, vanwege prinses Paola, kijkt u maar ». Ik las in onberispelijk Nederlands « Prinses Paola heet u hartelijk welkom in haar Vaderland ». « Maar ik ben een geboren Belg » zei ik opspringend. De dame wenkte een bewaker, die mij verzocht op te staan en hem te volgen. Bij de volgende halte werd ik overgemaakt aan twee vriendelijke bewakers, die mij aanstonds in een vlugge regeringswagen lieten instappen die na een rit, die geruisloos en zonder stoppen voor rode lichten geschiedde, eindigde voor een statig gebouw. Ik las in gouden letters « Stichting vanwege de Regering ». Het leek wel een centrum van de fiskus te zijn, doch mijn begeleiders lachten meewarig toen ik hen de vraag stelde.

Na opname van identiteit en afgifte van mijn persoonlijke bezittingen inkluis de roos en het blauwe biljet werd ik aan twee witgekielde heren overgemaakt, die mij beleefd verzochten hen te volgen. We gleden door eindeloze gangen, stegen en daalden in geruisloze en pijlsnelle liften en toen stonden we voor een draaideur. « Ziezo, u bent er, zeiden ze, hier hebt u het ontvangstbewijs ». Op mijn aarzelende blik zei een van hen, waarschijnlijk een gegradueerde « Uw persoonlijk bezit is tot nader order gekonfiskeerd. U zult een proeftijd van een maand doormaken, waarbij u alles tienvoudig zult betalen. Als u daarna hebt verleerd, nodeloze vragen te stellen, wordt u weer ingelijfd in de kategorie der belastingslozen. U kunt gaan ». Ik aarzelde opnieuw, er brandde een vraag op de lippen. De chef keek me verwijtend aan. « Jamaar, zei ik, die kategorie der belastingslozen, ik ben toch geen lid van het Parlement ». Ze wisselden een blik van verstandhouding en enkele ogenblikken later bevond ik mij in een cel, in een dwangbuis en met een prop in de mond. Blijkbaar vanwege de regering. Bij volmacht.

DE RAAF.